

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL UAB „IRDAIVA“ IR AB „PST“ VEIKSMŲ BENDRAI DALYVAUJANT VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE PASTATŲ ATNAUJINIMO IR MODERNIZAVIMO DARBAMS PIRKTI ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2017 m. gruodžio 20 d. Nr. 2S-11 (2017)

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2017 m. gruodžio 20 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmų bendrai dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbams pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba 2016 m. rugpjūčio 12 d. nutarimu Nr. 1S-91 (2016) pradėjo tyrimą dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbams pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams¹. Konkurencijos taryba įtarė, kad UAB „IRDAIVA“, akcinė bendrovė „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“ (toliau – AB „PST“) ir kiti ūkio subjektai, dalyvaudami ir teikdami komercinius pasiūlymus 2013-2015 m. uždarosios akcinės bendrovės „Vilniaus vystymo kompanija“ (kodas 120750163, registracijos adresas Algirdo g. 19, Vilnius; toliau – UAB „VVK“) organizuojuose pastatų atnaujinimo bei modernizavimo darbų viešuosiuose pirkimuose, galėjo tarpusavyje nustatyti pasiūlymų kainą, numatyti pirkimų laimėtojus, pasidalinti rinką, nepagrįstai pateikti bendrus komercinius pasiūlymus ar atlikti kitus Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus pažeidžiančius veiksmus.

(3) 2016 m. rugpjūčio 17 d. Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai atliko patikrinimus UAB „IRDAIVA“, o 2016 m. rugpjūčio 24 d. – AB „PST“ ir kitiems pažeidimu įtariamams ūkio subjektams, priklausančiose patalpose (2016 m. rugpjūčio 17 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartis²).

(4) Konkurencijos taryba 2017 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1S-105 (2017) tyrimą dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbams pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams išskyrė į du tyrimus³. Tyrime dėl UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmų bendrai dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbams pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams buvo analizuojami tik UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmų bendrai dalyvaujant nagrinėtuose UAB „VVK“ pirkimuose atitiktis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams (toliau – Tyrimas).

(5) Tyrimo metu iš pažeidimo padarymu įtariamų ūkio subjektų, Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – VPT), UAB „VVK“, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitų subjektų, Konkurencijos taryba gavo paaiškinimus ir kitą

¹ Bylos 1 tomas, 1-5 lapai.

² Bylos 2 tomas, 6-7 lapai, bylos 81 tomas, 1 lapas, bylos 83 tomas, 1 lapas.

³ Bylos 88 tomas, 4-5 lapai.

informaciją, reikšmingą vertinant UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams.

(6) Tyrimo metu nustatytos aplinkybės ir padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų tyrimo skyriaus 2017 m. spalio 9 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 6S-11 (2017) (toliau – Pranešimas apie atliktą tyrimą)⁴.

(7) Remdamasi Konkurencijos įstatymo 29 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Konkurencijos taryba išsiuntė UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pranešimo apie atliktą tyrimą kopiją ir Tyrimo medžiagos skenuota kopiją⁵, taip sudarydama galimybę bendrovėms pateikti paaiškinimus dėl Tyrimo išvadų bei susipažinti su Tyrimo medžiaga.

(8) Konkurencijos taryba UAB „IRDAIVA“ paaiškinimus dėl Tyrimo išvadų gavo 2017 m. lapkričio 3 d.⁶, šios bendrovės užsakytų ekspertinių vertinimų išvadas – 2017 m. lapkričio 24 d.⁷, o papildomus paaiškinimus dėl Tyrimo išvadų – 2017 m. lapkričio 30 d.⁸ ir paaiškinimus dėl atsakomybę lengvinančių aplinkybių – 2017 m. gruodžio 15 d. ir 2017 m. gruodžio 19 d.⁹ AB „PST“ paaiškinimus dėl Tyrimo išvadų Konkurencijos taryba gavo 2017 m. lapkričio 21 d.¹⁰

(9) Konkurencijos taryba sudarė UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ galimybę duoti paaiškinimus 2017 m. lapkričio 27 d. vykusiame Konkurencijos tarybos posėdyje¹¹.

1. Su pažeidimu susijusios faktinės aplinkybės

(10) Konkurencijos taryba Tyrimo metu nagrinėjo UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmus statybų sektoriuje, dalyvaujant UAB „VVK“ 2013–2015 m. organizuotuose ir vykdytuose visuomeninės paskirties pastatų atnaujinimo (modernizavimo) darbų viešuosiuose pirkimuose.

1.1. Statybų veikla

(11) Statyba apibrėžiama kaip veikla, kurios tikslas – pastatyti (sumontuoti, nutiesti) naują, rekonstruoti, suremontuoti ar nugriauti esamą statinį (Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 85 dalis), o statybos darbai – darbai, atliekami statant (montuojant, tiesiant) naują, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant esamą statinį (žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių paleidimo ir derinimo). Statybos darbai skirstomi į bendruosius: žemės darbai, statybinių konstrukcijų statybos ir montavimo darbai, ir specialiuosius. Specialiųjų darbų rūšys nustatytos normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose (Statybos įstatymo 2 straipsnio 90 dalis).

(12) Statinys – tai nekilnojamasis daiktas (pastatas arba inžinerinis statinys), turintis laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje atliekant statybos darbus (Statybų įstatymo 2 straipsnio 84 dalis). Statiniai, atsižvelgiant į galimą žalą jų avarijos atveju, skirstomi į nesudėtinguosius, neypatinguosius ir ypatinguosius statinius.

⁴ Bylos 89 tomas, 1-86 lapai, bylos 90 tomas, 1-86 lapai, bylos 91 tomas, 1-86 lapai.

⁵ Bylos 93 tomas, 1-2 lapai, bylos, 95 tomas, 1-2 lapai, bylos 90 tomas, 1-86 lapai, bylos 91 tomas, 1-86 lapai.

⁶ 2017 m. lapkričio 2 d. UAB „IRDAIVA“ paaiškinimai dėl Tyrimo išvadų, išdėstytų Pranešime apie atliktą tyrimą (toliau – UAB „IRDAIVA“ paaiškinimai) (bylos 93 tomas, 32-41 lapai, bylos 92 tomas, 1–10 lapai).

⁷ 2017 m. lapkričio 24 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto užsakomojo darbo ataskaita su priedais (toliau – VGTU ataskaita) (bylos 100 tomas, 76-189 lapai, bylos 101 tomas, 1-198 lapai, bylos 102 tomas, 1-52 lapai); 2017 m. lapkričio 24 d. UAB „Ernst & Young Baltic“ UAB „Irdaiva“ finansinių galimybių savarankiškai vykdyti UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ organizuotų 2013-2015 m. pirkimų darbus vertinimas (toliau – EY ataskaita) (bylos 100 tomas, 57-73 lapai); 2017 m. lapkričio 24 d. UAB „Projektų ekspertizė“ ekspertinis tyrimas (toliau – PE ataskaita) (bylos 102 tomas, 53-79 lapai).

⁸ 2017 m. lapkričio 30 d. UAB „IRDAIVA“ papildomi paaiškinimai dėl Tyrimo išvadų, išdėstytų Pranešime apie atliktą tyrimą (toliau – UAB „IRDAIVA“ papildomi paaiškinimai) (bylos 93 tomas, 46-65 lapai, bylos 100 tomas, 1-22 lapai).

⁹ 2017 m. gruodžio 15 d. ir 2017 m. gruodžio 19 d. UAB „IRDAIVA“ paaiškinimai dėl atsakomybę lengvinančių aplinkybių (bylos 92 tomas, 35-55 lapai, bylos 102 tomas, 80-82 lapai).

¹⁰ 2017 m. lapkričio 20 d. AB „PST“ paaiškinimai dėl Pranešimo apie atliktą tyrimą (toliau – PST paaiškinimai) (bylos 95 tomas, 6-16 lapai).

¹¹ 2017 m. gruodžio 4 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-23 (2017) (bylos tomas, lapai).

(13) Visuomenės poreikiams naudojamas pastatas, kuriame vienu metu būna daugiau kaip 100 žmonių, daugiabutis gyvenamasis namas, kultūros paveldo statinys, sudėtingos konstrukcijos ir sudėtingų technologijų statinys, ar statinys, kuriame naudojamos ar saugomos pavojingosios medžiagos, yra potencialiai pavojingų įrenginių ar atliekami potencialiai pavojingi darbai laikomas ypatinguoju statiniu (Statybos įstatymo 2 straipsnio 20 dalis). Ypatingųjų statinių kategorijai priskiriami tam tikrus statinių požymius ir techninius parametrus atitinkantys gyvenamosios, negyvenamosios paskirties pastatai, susisiektimo komunikacijos statiniai, įvairūs inžineriniai tinklai, hidrotechnikos statiniai, kiti inžineriniai statiniai ir kiti statiniai neatsižvelgiant į jų naudojimo paskirtį¹².

(14) Būti rangovu Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, turintys teisę užsiimti šia veikla, įskaitant jų kilmės valstybėje turimos teisės užsiimti atitinkama veikla pripažinimą (Statybos įstatymo 18 straipsnio 1 dalis).

(15) Ypatingojo statinio statybos rangovas turi atitikti kvalifikacinius reikalavimus (Statybos įstatymo 18 straipsnio 3 dalis) ir būti nustatyta tvarka atestuotas (Statybų įstatymo 18 straipsnio 2 ir 4 dalys)¹³. Ypatingojo statinio statybos rangovas:

- (a) neturi būti pradėtas bankroto procesas, kreiptasi į teismą dėl kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar kitokio apribojimo;
- (b) darbams turi vadovauti aplinkos ministro nustatyta tvarka atestuoti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovai, dirbantys pagal darbo sutartį ypatingojo statinio statybos vadovas ir (ar) ypatingojo statinio specialiųjų statybos darbų vadovai pagrindiniams specialiesiems statybos darbams;
- (c) privalo turėti vykdomo darbo srities darbuotojų;
- (d) turi būti įdiegęs kokybės vadybos sistemą;
- (e) privalo turėti nustatyta tvarka patvirtintas ir galiojančias įmonės statybos taisykles vykdomiems darbams atlikti;
- (f) rangovas, siekiantis turėti teisę atlikti visus bendruosius statybos darbus, privalo turėti ne mažesnę kaip 2 metų veiklos patirtį statybos srityje, kiti rangovai – ne mažesnę kaip vienų metų veiklos patirtį statybos srityje.

(16) Statinio specialiųjų darbų vadovai, statinio projekto ir statinio projekto vykdymo priežiūros vadovai prieš įgydami teisę vadovauti atitinkamai statybos techninės veiklos sričiai taip pat privalo atitikti minimalius kvalifikacinius reikalavimus ir būti nustatyta tvarka atestuoti (Statybos įstatymo 12 straipsnis).

(17) Iki 2012 m. atestavimą atliko Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija¹⁴, nuo 2012 m. sausio 1 d. atestavimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras (toliau – VĮ „SPSC“)¹⁵. Kadangi rangovai gali specializuotis, kvalifikacijos atestatuose nurodomi ypatingi statiniai, kuriuose suteikiama teisė dirbti, ir darbo sritys, kurias suteikiama teisė atlikti šiuose statiniuose, t. y. bendrieji statybos darbai, specialieji statybos darbai.

¹² Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“, 13 p.

¹³ 2013-2015 m. Statybos dalyvių atestavimo tvarką reglamentavo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymas Nr. D1-549 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.02.07:2004 „Statinio projektuotojo, statybos rangovo, projektavimo ar statybos valdytojo, projekto ar statinio ekspertizės rangovo teisės įgijimo tvarkos aprašas. Fizinį asmenų, juridinių asmenų, kitų užsienio organizacijų pateiktų dokumentų, išduotų užsienio valstybėje ir patvirtinančių teisę kilmės šalyje užsiimti statybos techninės veiklos pagrindinėmis sritimis, pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklės“ patvirtinimo“.

¹⁴ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymas Nr. D1-549 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.02.07:2012 „Ypatingo statinio statybos rangovo, statinio projekto ekspertizės rangovo ir statinio ekspertizės rangovo kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 10, 14, 15, 17, 29, 43-1 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 18-1 straipsniu įstatymas Nr. XI-1427.

1.2. UAB „IRDAIVA“

(18) UAB „IRDAIVA“, kodas 300122690, registracijos adresas Savanorių pr. 176F, Vilnius, įsteigta 2005 m. birželio 13 d.

(19) Vienintelis UAB „IRDAIVA“ akcininkas – I. K., kuris nuo 2005 m. birželio 2 d. iki 2017 m. birželio 8 d. buvo ir generalinis direktorius¹⁶. Nuo 2017 m. birželio 8 d. UAB „IRDAIVA“ generalinis direktorius yra V. L., o 2013-2015 m. pardavimų direktorius buvo A. M.¹⁷.

(20) Pagrindinė UAB „IRDAIVA“ veikla – statybos. UAB „IRDAIVA“ teikia visas su statybų sektoriumi susijusias paslaugas, kurių esmę sudaro projektavimo darbai, bendrieji statybų darbai bei generalinės rangos paslaugos¹⁸. 2015-2016 m. UAB „IRDAIVA“ pateko tarp 10 didžiausių statybos bendrovių Lietuvoje pagal pardavimo pajamas¹⁹.

(21) UAB „Irdaiiva“ turi didelę kultūros paveldo objektų atstatymo, restauravimo ir rekonstravimo patirtį, todėl buvo samdoma atlikti daugelio valstybei strategiškai ar kultūros požiūriu svarbių objektų statybos ar atnaujinimo darbus. Įmonė yra viena iš sėkmingai dirbančių bendrovių Lietuvos statybų rinkoje.²⁰

(22) Teisę būti ypatingo statinio statybos rangovu UAB „IRDAIVA“ suteikė kvalifikacijos atestatas Nr. 4744 (toliau – Atestatas Nr. 4744), kuris pirmą kartą išduotas 2007 m. birželio 8 d.²¹. 2013-2015 m. galiojo 2011 m. kovo 18 d., 2013 m. gruodžio 18 d., 2015 m. gruodžio 21 d. šio atestato redakcijos²².

(23) Vienintelis UAB „IRDAIVA“ akcininkas valdo ir 100 proc. UAB „Statybų kodas“ (kodas 302711748, registracijos adresas Slušų g. 3-11 Vilnius) akcijų²³. UAB „Statybų kodas“ yra su UAB „IRDAIVA“ susijęs ūkio subjektas ir užsiima statybų veikla. Teisę būti ypatingo statinio statybos rangovu UAB „Statybų kodas“ suteikė kvalifikacijos atestatas Nr. 7376, kuris pirmą kartą išduotas 2013 m. kovo 28 d.²⁴

1.3. AB „PST“

(24) AB „PST“, kodas 147732969, registracijos adresas Puzino g. 1, Panevėžys, įsteigta 1993 m. spalio 30 d. Nuo 2004 m. birželio 9 d. AB „PST“ generalinis direktorius buvo D. G., o pardavimų direktorius – R. Š.²⁵

(25) Akcinė bendrovė „PANEVĖŽIO KELIAI“ valdo 49,78 proc. AB „PST“ akcijų, o 2016 m. gruodžio 31 d. AB „PST“ buvo 1660 akcininkų²⁶.

(26) Pagrindinė AB „PST“ ir jos dukterinių įmonių veikla – įvairios paskirties pastatų, statinių, įrenginių ir komunikacijų bei kitų objektų projektavimas ir statyba Lietuvoje ir už jos ribų, statybinių

¹⁶ Bylos 81 tomas, 33-34 lapai; bylos 87 tomas, 66 lapas.

¹⁷ Bylos 3 tomas, 14 lapas; bylos 73 tomas, 11 lapas; bylos 87 tomas, 66 lapas.

¹⁸ UAB „IRDAIVA“ interneto svetainė, <http://www.irdaiva.lt/lt/apie-mus>

¹⁹ Didžiausios statybos bendrovės Lietuvoje pagal pardavimo pajamas, https://infogram.com/copy_statyba_didziausios_statybu_bendroves.

²⁰ Lietuvos metų gaminy 2014. „Irdavos“ projektai vertinami už kompleksiskumą, technologinius sprendimus bei efektyvumą, <http://www.statybunaujienos.lt/naujiena/Lietuvos-metu-gaminys-2014-Irdavos-projektai-vertinami-uz-kompleksiskuma-technologinius-sprendimus-bei-efektyvuma/3243>

²¹ Bylos 87 tomas, 17 lapas.

²² Bylos 3 tomas, 26 lapas, bylos 6 tomas, 26 lapas, bylos 9 tomas, 26 lapas, bylos 12 tomas, 26 lapai, bylos 15 tomas, 26 lapas, bylos 18 tomas, 190 lapas, bylos 21 tomas, 190 lapas, bylos 24 tomas, 190 lapas, bylos 28 tomas, 31 lapas, bylos 30 tomas, 26 lapas, 33 tomas, 18 lapas, bylos 36 tomas, 26 lapas, bylos 39 tomas, 190 lapas, bylos 42 tomas, 26 lapas, bylos 45 tomas, 26 lapas, bylos 48 tomas, 26 lapas, bylos 51 tomas, 26 lapas, bylos 54 tomas, 161 lapas, bylos 57 tomas, 26 lapas, bylos 60 tomas, 26 lapas, bylos 63 tomas, 31 lapas; bylos 66 tomas, 26 lapas, bylos 69 tomas, 25 lapas, bylos 73 tomas, 23 lapas

²³ Bylos 81 tomas, 33-34 lapai.

²⁴ Bylos 87 tomas, 16 lapas.

²⁵ Bylos 87 tomas, 20 lapas; AB „PST“ interneto svetainė, <http://www.pst.lt/lt/kontaktai>

²⁶ Bylos 83 tomas, 26 lapas; AB „PST“ interneto svetainė, <http://www.pst.lt/lt/investuotojams/informacija>.

medžiagų pardavimas, nekilnojamo turto vystymas. 2015-2016 m. AB „PST“ pateko tarp 10 didžiausių statybos bendrovių Lietuvoje pagal pardavimo pajamas²⁷.

(27) Patikrinimo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Atsakydamas į klausimą, ar prieš tai minėtus objektus vykdo individualiai ar su kitomis įmonėmis, nurodė kad AB „PST“ dirba įvairiai, tačiau didžiąją dalį darbų vykdo patys. AB „PST“ turi daug filialų, todėl atsižvelgiant į savo ir filialų užimtumą, pagal poreikį vykdo subrangovų ir tiekėjų atranką. Taip pat nurodė, kad AB „PST“ turi visus reikalingus leidimus visai statybų apimčiai.²⁸

(28) Teisę būti rangovu AB „PST“ suteikė kvalifikacijos atestatas Nr. 322 (toliau – Atestatas Nr. 322), išduotas 2013 m. sausio 25 d.²⁹

(29) AB „PST“ sudėtyje veikia 7 filialai: AB „PST“ filialas „Gerbusta“, AB „PST“ filialas „Pastatų apdaila“, AB „PST“ filialas „Genranga“, AB „PST“ filialas „Klaipstata“, AB „PST“ filialas „Betonas“, AB „PST“ filialas „Konstrukcija“, AB „PST“ filialas „Stogas“, bei projektavimo biuras „PST projektai“³⁰.

(30) AB „PST“ projektavimo biuras „PST projektai“ teikia visuomeninių, pramoninių ir gyvenamųjų pastatų, inžinerinių statinių ir pastatų projektavimo paslaugas, statinio techninio, darbo projektų, statybos techninės priežiūros paslaugas.

(31) AB „PST“ valdo 100 proc. uždarnosios akcinės bendrovės „SKYDMEDIS“ (kodas 148284860, registracijos adresas Pramonės g. 5, Panevėžys), uždarnosios akcinės bendrovės „METALO MEISTRAI“ (kodas 148284860, registracijos adresas Tinklų g. 7, Panevėžys), uždarnosios akcinės bendrovės „ALINITA“ (kodas 141619046, registracijos adresas Tinklų g. 7, Panevėžys) akcijų, 95,6 proc. uždarnosios akcinės bendrovės „VEKADA“ (kodas 147815824, Marijonų g. 36, Panevėžys; toliau – UAB „Vekada“) akcijų³¹.

(32) UAB „Vekada“ pagrindinė veiklos rūšys yra statyba: elektros montavimo darbai³². UAB „Vekada“ „atlieka statinio iki 10 kV elektrotechninės dalies statybos ir projektavimo darbus, tame tarpe: vidaus ir lauko elektros tinklų montavimą, apšvietimo ir elektros instaliacijos įrengimą, automatizavimo, nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) montavimą, transformatorinių pastočių bei skirstyklų, žaibosaugos ir įžeminimo sistemų įrengimą, paleidimo derinimo darbus, elektrofizinius matavimus, projektuoja ir montuoja ir saulės elektrines bei kitą įrangą susijusią su atsinaujinančiais energijos šaltiniais“³³. UAB „Vekada“ 2011 m. sausio 21 d. kvalifikacijos atestatu Nr. 0109, kuris galiojo iki 2014 m. birželio 26 d., „suteikiama teisė atlikti statinio dalies projektavimo ir statinio dalies statybos darbus. Statinių kategorijos: ypatingi statiniai. Statinių grupės: <...> inžineriniai tinklai: elektros (iki 10 kV įtampos) <...>. Statybos darbų sritys: elektrotechnikos darbai <...>“³⁴.

(33) UAB „Vekada“ valdyboje nuo 2009 m. spalio 2 d. iki 2015 m. birželio 5 d. buvo Arnas Činga, nuo 2004 m. lapkričio 24 d. iki 2015 m. birželio 5 d. – V. L., nuo 2007 m. vasario 28 d. iki 2015 m. birželio 5 d. – A. V. 2015 m. birželio 5 d. į UAB „Vekada“ valdybą paskirti A. V., K. M. ir A. D.³⁵. A. V. bent nuo 2013 m. rugpjūčio mėn. buvo AB „PST“ administracijos direktorius, A. Č.

²⁷ Didžiausios statybos bendrovės Lietuvoje pagal pardavimo pajamas, https://infogram.com/copy_statyba_didziausios_statybu_bendroves.

²⁸ Bylos 83 tomas, 19 lapas, bylos 84 tomas, 3 lapas.

²⁹ bylos 4 tomas, 22 lapas, bylos 7 tomas, 22 lapas, bylos 10 tomas, 22 lapas, bylos 13 tomas, 22 lapas, bylos 16 tomas, 22 lapas, bylos 18 tomas, 31 lapas, bylos 21 tomas, 31 lapas, bylos 24 tomas, 31 lapas, bylos 27 tomas, 31 lapas, bylos 31 tomas, 22 lapas, 34 bylos tomas, 22 lapas, bylos 37 tomas, 22 lapas, bylos 39 tomas, 31 lapas, bylos 43 tomas, 22 lapas, bylos 46 tomas, 22 lapas, bylos 49 tomas, 22 lapas, bylos 52 tomas, 22 lapas, bylos 54 tomas, 31 lapas, bylos 58 tomas, 22 lapas, bylos 61 tomas, 22 lapas, bylos 64 tomas, 2 lapas, bylos 67 tomas, 22 lapas, bylos 71 tomas, 21 lapas, bylos 75 tomas, 22 lapas,

³⁰ Bylos 87 tomas, 13 lapas; AB „PST“ interneto svetainė, prieiga per internetą: <http://www.pst.lt/lt/apie-imone/filialai>

³¹ Bylos 83 tomas, 26 lapas; AB „PST“ interneto svetainė, <http://www.pst.lt/lt/apie-grupe>

³² Bylos 83 tomas, 25 lapas; AB „PST“ interneto svetainė, <http://www.pst.lt/lt/apie-grupe> ir UAB „Vekada“ interneto svetainė <http://www.vekada.lt/>

³³ Bylos 87 tomas, 8-12 lapai.

³⁴ Bylos 87 tomas, 14 lapas.

³⁵ Bylos 87 tomas, 33 lapas.

2013-2015 m. laikotarpiu buvo AB „PST“ projektų biudžeto skyriaus viršininkas, o V. L. 2013-2015 m. laikotarpiu buvo AB „PST“ tiekimo skyriaus viršininkas³⁶.

1.4. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimas statybos darbų pirkimuose

(34) Konkurencijos taryba analizavo 2013-2015 m. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimo statybos darbų pirkimuose aplinkybes.

1 lentelė. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose apibendrinantys duomenys

Pirkimų duomenys	Pirkimų skaičius		Bendra vertė		Vidutinė vertė	
	UAB „IRDAIVA“	AB „PST“	UAB „IRDAIVA“	AB „PST“	UAB „IRDAIVA“	AB „PST“
UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kartu 2013-2015 m.						
[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[20-40]		[Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur		[Iki 2 mln.] Eur	
[KOMERCINĖ PASLAPTIS]	[0-20]		[Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur		[Iki 2 mln.] Eur	
UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atskirai 2013-2015 m.						
Atskirai dalyvauta viešųjų pirkimų	[200-400]	[200-300]	[Nuo 400 mln. iki 500 mln.] Eur	[Nuo 300 mln. iki 400 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur
Sudaryta sutarčių	[100-200]	[60-80]	[Nuo 200 mln. iki 300 mln.] Eur	[Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur
Iš jų savarankiškai	[80-100]	[60-80]	[Nuo 90 mln. iki 100 mln.] Eur	[Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur
Iš jų jungtinėje veikloje	[60-80]	[0-20]	[Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur	[Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur
UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atskirai 2013 m.						
Sudaryta sutarčių	[40-60]	[20-40]	[Nuo 70 mln. iki 80 mln.] Eur	[Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur
Iš jų savarankiškai	[20-40]	[20-40]	[Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur	[Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur
Iš jų jungtinėje veikloje	[20-40]	[0-20]	[Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur	[Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur	[Iki 2 mln.] Eur

(35) Konkurencijos tarybos tiek VPT, tiek ir pačių bendrovių pateikti duomenys parodė 2013-2015 m. dalyvavimo pirkimuose kiekį, t. y. kiek pirkimų dalyvauta savarankiškai, kiek kartu su jungtinės veiklos partneriais, laimėtų pirkimų ir juose sudarytų sutarčių kiekį bei pirkimuose pateiktų pasiūlymų bendras, individualias ir vidutines vertes.

(36) Pagal VPT pateiktą informaciją³⁷, UAB „IRDAIVA“ 2013-2015 m. dalyvavo (tiek savarankiškai, tiek ūkio subjektų grupėje) [300-400] viešuosiuose pirkimuose (2013 m. – [100-200], 2014 m. – [100-200], 2015 m. – [80-100]), kuriuose pateiktų pasiūlymų bendra vertė sudarė apie [Nuo 400 mln. iki 500 mln.] Eur³⁸. UAB „IRDAIVA“ savarankiškai dalyvavo [100-200] viešuosiuose pirkimuose (2013 m. – [60-80], 2014 m. – [60-80], 2015 m. – [40-60]), veikiant ūkio

³⁶ Bylos 87 tomas, 76-80 lapai.

³⁷ VPT pateikta informacija parengta pagal viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų, kurias perkančiosios organizacijos pateikė VPT ir paskelbė Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad perkančiosios organizacijos gali būti nepateikusios ataskaitų ar jose nenurodžiusios tam tikros informacijos, VPT pateikta informacija gali būti ne visiškai tiksli ir išsami. Be to, informacija pateikta be mažos vertės pirkimų.

³⁸ Bylos 82 tomas, 57-76 lapai.

subjektų grupėje – [100-200] pirkimuose (2013 m. – [40-60], 2014 m. – [60-80], 2015 m. – [20-40]). Pasiūlymų vertė šiuose pirkimuose sudarė nuo [Iki 2 mln.] Eur iki [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur, o vidutinė pateiktų pasiūlymų vertė sudarė apie [Iki 2 mln.] Eur.

(37) Pagal VPT pateiktą informaciją, AB „PST“ 2013-2015 m. dalyvavo (tiek savarankiškai, tiek ūkio subjektų grupėje) [200-300] viešuosiuose pirkimuose (2013 m. – [100-200], 2014 m. – [80-100], 2015 m. – [60-80]), kuriuose pateiktų pasiūlymų bendra vertė sudarė apie [Nuo 300 mln. iki 400 mln.] Eur³⁹. AB „PST“ savarankiškai dalyvavo [200-300] viešųjų pirkimų (2013 m. – [80-100], 2014 m. – [60-80], 2015 m. – [40-60]), veikiant ūkio subjektų grupėje – [40-60] pirkimų (2013 m. – [0-20], 2014 m. – [0-20], 2015 m. – [0-20]). Pasiūlymų vertė šiuose pirkimuose sudarė nuo [Iki 2 mln. Eur] Eur iki [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur, o vidutinė pateiktų pasiūlymų vertė sudarė apie [Iki 2 mln.] Eur.

(38) Pagal AB „PST“ pateiktą informaciją, AB „PST“ 2013-2015 m. dalyvavo (tiek savarankiškai, tiek ūkio subjektų grupėje, tiek privačiuose, tiek viešuosiuose pirkimuose) ir pateikė komercinius pasiūlymus [400-500] pirkimuose (2013 m. – [200-300], 2014 m. – [100-200], 2015 m. – [100-200])⁴⁰.

(39) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ 2013-2015 m. sudarė toliau nurodytas statybos darbų sutartis.

(40) Pagal VPT pateiktą informaciją, UAB „IRDAIVA“ 2013-2015 m. viešuosiuose pirkimuose (tiek savarankiškai, tiek ūkio subjektų grupėje) sudarė [100-200] sutartis (2013 m. – [40-60], 2014 m. – [40-60], 2015 m. – [40-60]). Iš jų UAB „IRDAIVA“ savarankiškai sudarė [80-100] sutartis (2013 m. – [20-40], 2014 m. – [20-40], 2015 m. – [20-40]), kurių bendra vertė sudarė [Nuo 90 mln. iki 100 mln.] Eur, o veikiant kartu su jungtinės veiklos partneriais – [60-80] sutartis (2013 m. – [20-40], 2014 m. – [20-40], 2015 m. – [0-20]), kurių bendra vertė sudarė [Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur.⁴¹

(41) Vien 2013 m. rugpjūčio-gruodžio mėnesiais UAB „IRDAIVA“ viešuosiuose pirkimuose sudarė [20-40] sutartis, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur: savarankiškai – [0-20] sutarčių, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur, veikiant ūkio subjektų grupėje – [0-20] sutarčių, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur.

(42) Pagal UAB „IRDAIVA“ pateiktą informaciją, UAB „IRDAIVA“ 2013-2015 m. sudarė [100-200] sutartis su privačiais ir viešaisiais subjektais, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur. UAB „IRDAIVA“ 2013 m. sudarė [40-60] sutartis, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 70 mln. iki 80 mln.] Eur, 2014 m. – [60-80] sutartis, kurių vertė – [Nuo 60 mln. iki 70 mln.] Eur, o 2015 m. – [40-60] sutartis, kurių vertė – [Nuo 50 mln. iki 60 mln.] Eur.⁴²

(43) Pagal VPT pateiktą informaciją, AB „PST“ 2013-2015 m. viešuosiuose pirkimuose (tiek savarankiškai, tiek ūkio subjektų grupėje) sudarė [60-80] sutartis (2013 m. – [20-40], 2014 m. – [20-40], 2015 m. – [0-20]), kurių bendra vertė sudarė [Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur. Iš jų AB „PST“ savarankiškai sudarė [60-80] sutarčių (2013 m. – [20-40], 2014 m. – [20-40], 2015 m. – [0-20]), kurių bendra vertė sudarė [Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur, o veikiant kartu su jungtinės veiklos partneriais – [0-20] sutarčių (2013 m. – [0-20], 2014 m. – [0-20], 2015 m. – [0-20]), kurių bendra vertė sudarė [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur.⁴³

(44) Pagal AB „PST“ pateiktą informaciją, AB „PST“ 2013-2015 m. sudarė [100-200] sutarčių su privačiais ir viešaisiais subjektais, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 200 mln. iki 300 mln.] Eur. AB „PST“ 2013 m. sudarė [20-40] sutarčių, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 70 mln. iki 80 mln.] Eur, 2014 m. – [40-60] sutartis, kurių bendra vertė – [Nuo 50 mln. iki 60 mln.] Eur, 2015 m. – [20-40] sutartis, kurių bendra vertė – 69.802.472,00 Eur.⁴⁴

³⁹ Bylos 84 tomas, 83-109 lapai.

⁴⁰ Bylos 84 tomas, 39-64 lapai.

⁴¹ Bylos 82 tomas, 77-100 lapai.

⁴² Bylos 82 tomas, 22-31 lapai.

⁴³ Bylos 84 tomas, 110-120 lapai.

⁴⁴ Bylos 84 tomas, 31-38 lapai.

(45) Konkurencijos taryba analizavo ir UAB „2013 m. UAB „IRDAIVA” bei AB „PST“ dalyvavimo pirkimuose statistiką.

(46) Pagal VPT pateiktą informaciją, UAB „IRDAIVA“ 2013 m. laimėjo [40-60] viešuosius pirkimus, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 70 mln. iki 80 mln.] Eur, o vidutinė vertė sudarė [Iki 2 mln.] Eur. Iš jų UAB „IRDAIVA“ savarankiškai laimėjo [20-40] pirkimus, kuriuose pateiktų pasiūlymų bendra vertė sudarė [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur, o vidutinė vertė – [Iki 2 mln.] Eur. Kartu su jungtinės veiklos partneriais UAB „IRDAIVA“ laimėjo [20-40] pirkimą, kurių bendra pasiūlymų vertė sudarė [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur, o vidutinė vertė – [Iki 2 mln.] Eur.

(47) Pagal UAB „IRDAIVA“ pateiktą informaciją, UAB „IRDAIVA“ 2013 m. dalyvavo [200-300] pirkimuose, kuriuose pateiktų pasiūlymų bendra vertė sudarė apie [Nuo 400 mln. iki 500 mln.] Eur. Iš jų UAB „IRDAIVA“ savarankiškai dalyvavo [80-100] pirkimuose, kartu su jungtinės veiklos partneriais – [100-200] pirkime. UAB „IRDAIVA“ savarankiškai laimėjo [0-20] pirkimų, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur, o kartu su jungtinės veiklos partneriais – [20-40] pirkimus, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 70 mln. iki 80 mln.] Eur.

(48) Pagal VPT pateiktą informaciją, 2013 m. AB „PST“ laimėjo [20-40] viešuosius pirkimus, kurių bendra vertė sudarė apie [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur. Iš jų AB „PST“ savarankiškai laimėjo [20-40] pirkimus, kuriuose pateiktų pasiūlymų bendra vertė sudarė apie [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur. Kartu su jungtinės veiklos partneriais AB „PST“ laimėjo [0-20] pirkimus, kurių bendra pasiūlymų vertė sudarė [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur. Visus [0-20] viešuosius pirkimus vykdė UAB „VVK“, o AB „PST“ juose jungtinės veiklos pagrindu dalyvavo su UAB „IRDAIVA“.

(49) Pagal AB „PST“ pateiktą informaciją, AB „PST“ 2013 m. dalyvavo [200-300] pirkimuose, kuriuose pateiktų pasiūlymų bendra vertė sudarė apie [Nuo 300 mln. iki 400 mln.] Eur, o vidutinė vertė – apie [Iki 2 mln.] Eur.

(50) 2013-2014 m. UAB „IRDAIVA“ tiek su privačiais, tiek su viešais subjektais savarankiškai buvo sudariusi didelės vertės sutartis:

- (a) 2013 m. sausio 28 d. Prekybos paskirties pastato – automobilių salono „Moller realty“ Vaduvos g. 3, Vilnius sutartis už [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur;
- (b) 2013 m. balandžio 3 d. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos Vilniuje, Santariškių gatvėje, statybos darbų su darbo projekto parengimo sutartis už 3 949 461,31 Eur;
- (c) 2013 m. balandžio 15 d. Pastato adresu Jeruzalės g. 61, Vilniuje, rekonstrukcijos darbų pirkimo sutartis už 1.733.086,19 Eur;
- (d) 2013m. birželio 7 d. projekto Raseinių vaikų globos namų statyba” rangos darbų ir viešinimo pirkimo sutartis už 1 441 266,23 Eur.
- (e) 2013 m. liepos 24 d. Gruzdžių gimnazijos pastato S. Dariaus ir S. Girėno g. 31, Gruzdžių mstl., Šiaulių r. sav., rekonstravimo pirkimo sutartis už 1.310.919,97 Eur;
- (f) 2013 m. rugpjūčio 20 d. Administracinio pastato Vilniaus mieste rekonstravimo darbų pirkimo sutartis už 2 359 689,24 Eur;
- (g) 2014 m. liepos 28 d. Žemės ūkio ministerijos administracinio pastato (Gedimino pr. 19, Vilnius) rekonstravimo (remonto) darbų pirkimo sutartis už 1.556.294,78 Eur;
- (h) 2014 m. balandžio 28 d. Lietuvos vaikų ir jaunimo centro pastato Vilniuje, Konstitucijos pr. 25 rekonstravimo pirkimo sutartis už 1.448.100,30 Eur;

(51) 2013-2015 m. AB „PST“ tiek su privačiais, tiek su viešais subjektais savarankiškai buvo sudariusi didelės vertės sutartis:

- (a) 2013 m. kovo 22 d. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atkūrimo B dalies darbo projekto ir statybos darbų pirkimo sutartis už [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur;
- (b) 2013 m. gegužės 23 d. Klaipėdos miesto vyriausiojo policijos komisariato pastato ir pagalbinių statinių statybos darbo projekto paslaugos ir statybos darbų pirkimo sutartis už 17.665.972,44 Eur;
- (c) 2013 m. birželio 11 d. Jungtinio Gyvybės mokslų centro pastato statybos pirkimo sutartis už 30.834.390,40 Eur;

- (d) 2013 m. gruodžio 12 d. Radviliškio rajono Baisogalos gimnazijos statinių atnaujinimo (modernizavimo) darbų, įskaitant statinių atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo sutartis už 770.968,49 Eur.
- (e) 2014 m. [KOMERCINĖ PASLAPTIS];
- (f) 2014 m. [KOMERCINĖ PASLAPTIS];
- (g) 2015 m. rugsėjo 9 d. Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos statinių atnaujinimo (modernizavimo) darbų, įskaitant statinių atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo sutartis už 890.000,00 Eur;
- (h) 2015 m. rugsėjo mėn. „Megos“ plėtra – 3“ sutartis už [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur;

1.5. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimas UAB „VVK“ pirkimuose

(52) UAB „VVK“ įsteigta 1995 m. balandžio 19 d. ir 100 proc. UAB „VVK“ akcijų valdo Vilniaus miesto savivaldybė.⁴⁵ UAB „VVK“ teikia Vilniaus miesto savivaldybės asignavimų valdytojų bei jų reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų ir organizacijų objektų atnaujinimo ir statybos projektų valdymo paslaugas, įskaitant viešųjų pirkimų procedūrų įgyvendinimą bei šiems projektams reikalingų lėšų valdymą⁴⁶. Šias paslaugas UAB „VVK“ teikia vadovaudamasi Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. 1-321 bei su Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2011 m. gruodžio 29 d. sudaryta sutartimi Nr. 14-277⁴⁷.

(53) Konkurencijos taryba analizavo 2013-2015 m. 24 UAB „VVK“ organizuotus ir vykdytus visuomeninės paskirties pastatų atnaujinimo (modernizavimo) darbų viešuosius pirkimus (toliau – Pirkimai), kuriuose UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo jungtinės veiklos sutarčių pagrindu.

2 lentelė. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimą UAB „VVK“ Pirkimuose apibendrinantys duomenys⁴⁸

Eil. Nr.	Paskelbta	Pirkimas	Jungtinė veikla	Rezultatas	Sutartis	Įgyvendinimas ⁴⁹
2013 metai						
1.	2013-08-20	Nr. 141385. Vilniaus Fabijoniškių vidurinės mokyklos pastato P. Žadeikos g. 2, Vilniuje, rekonstrukcijos (modernizavimo) darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 2.172.150,14 Eur	2013-10-30, Nr. ST-22	Įgyvendinama Darbų įgyvendinimas baigiamas, artimiausiu metu bus vykdomas objekto pridavimas.
2.	2013-08-20	Nr. 141387. Vilniaus Šolomo Aleichemo ORT gimnazijos pastato J. I. Kraševskio g. 5, Vilniuje, atnaujinimo ir rekonstravimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 2. 3.301.668,21 Eur	2013-10-30, Nr. 871UZ13 1130-1	Įgyvendinta

⁴⁵ Nuo 1995 m. balandžio 19 d. iki 2010 m. kovo 30 d. UAB „VVK“ veikė uždarosios akcinės bendrovės „Vilniaus kapitalinė statyba“ vardu (bylos 87 tomas, 40 lapas).

⁴⁶ UAB „VVK“ interneto svetainė, <http://www.vilniausvystymas.lt/paslaugos/>

⁴⁷ UAB „VVK“ interneto svetainė, http://www.vilnius.lt/lit/Teises_aktai/895 ir <http://vilniausvystymas.lt/uploads/Pavedimo%20sutartis.pdf>

⁴⁸ Pirkimai išdėstyti chronologiškai. Lentelėje nurodytas eilės numeris, paskelbimo data, pirkimas (numeris ir pavadinimas), jungtinė veikla (partnerių statusas pirkime: pagrindinis partneris ar partneris), rezultatas (laimėtas ar nelaimėtas pirkimas, vieta pasiūlymų eilėje, pasiūlymo vertė), sutartis (data ir numeris), sutarties įgyvendinimo stadija.

⁴⁹ Bylos 85 tomas, 12-14, 26-27, 68 lapai.

3.	2013-08-20	Nr. 141388. Vilniaus centro vidurinės mokyklos pastato Lukiškių skg. 5, Vilniuje, modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 3. 1.274.328,08 Eur	2013-10-30, Nr. 2013/02	Įgyvendinta
4.	2013-08-20	Nr. 141389. Vilniaus lopšelio-darželio „Ramunėlė“ pastato Žirmūnų g. 10, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 816.438,83 Eur	2013-11-20, Nr. PS-11/29	Įgyvendinta
5.	2013-08-20	Nr. 141390. Vilniaus Simono Konarskio vidurinės mokyklos pastato Statybininkų g. 5, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 2. 1.448.100,09 Eur	2013-10-30, Nr. 6-126	Įgyvendinama Darbai vykdomi nuo 2016 m. rugpjūčio mėn.
6.	2013-08-22	Nr. 141506. Vilniaus Aleksandro Puškino vidurinės mokyklos pastato Gabijos g. 8, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Laimėta 1. 1.726.135,31 Eur	2013-12-31, Nr. 42	Neįgyvendinta Sutartis nutraukta neužtikrinus objekto finansavimo
7.	2013-08-22	Nr. 141507. Vilniaus Gerosios Vilties vidurinės mokyklos pastato Skroblų g. 3, Vilniuje, modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Nelaimėta 3. 3.036.665,89 Eur	2013-12-11, Nr. 24-43	Neįgyvendinta Neužtikrintas finansavimo šaltinis
8.	2013-08-22	Nr. 141508. Vilniaus lopšelio-darželio „Bitutė“ pastato Paberžės g. 20, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Nelaimėta 3. 988.038,69 Eur	2013-12-11, Nr. S-2013-1	Įgyvendinama Darbų įgyvendinimas baigiamas, artimiausiu metu bus vykdomas objekto pridavimas.
9.	2013-08-22	Nr. 141510. Vilniaus Pilaitės gimnazijos pastato Įsruties g. 3, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Laimėta 1. 2.172.999,30 Eur	2013-12-19, Nr. 485	Sutartis nutraukta Pirkimas iš naujo skelbtas 2015-03-18.
10.	2013-08-26	Nr. 141618. Vilniaus darželio-mokyklos „Saulutė“ pastato Miglos g. 1, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Nelaimėta 2. 1.387.279,89 Eur	2013-11-20, Nr. 6.18-32	Įgyvendinama Darbai vykdomi nuo 2016 m. rugpjūčio mėn.
11.	2013-08-26	Nr. 141619. Vilniaus Saulėtekio vidurinės mokyklos pastato Kaminkelio g. 10 304, Vilniuje, atnaujinimo-	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 2. 2.064.990,73 Eur	-	Įgyvendinama

		modernizavimo darbai ⁵⁰				
12.	2013-08-26	Nr. 141620. Vilniaus „Sietuvos“ vidurinės mokyklos pastato Taikos g. 47, Vilniuje, modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 2.652.629,75 Eur.	2013-11-20, Nr. 15	Igyvendinama Darbai vykdomi nuo 2016 m. gegužės mėn.
13.	2013-08-26	Nr. 141631. Vilniaus „Žaros“ vidurinės mokyklos pastato Karklėnų g. 13, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Laimėta 1. 1.782.900,83 Eur	2013-11-20, Nr. 2933	Igyvendinta
14.	2013-08-26	Nr. 141632. Vilniaus Trakų Vokės vidurinės mokyklos pastato Trampolio g. 5, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 1.765.234,01 Eur	2013-11-20, Nr. IL-1339	Igyvendinta
15.	2013-11-04	Nr. 144577. Vilniaus lopšelio-darželio „Gintarėlis“ pastato Didlaukio g. 35, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 2. 1.158.480,07 Eur	-	Igyvendinta
16.	2013-11-04	Nr. 144578. Vilniaus karaliaus Mindaugo pagrindinės mokyklos pastato Mindaugo g. 9, Vilniuje, modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 2. 1.650.834,11 Eur	2014-02-04, Nr. 25-01	Igyvendinama Darbai vykdomi nuo 2016 m. rugpjūčio mėn.
17.	2013-11-04	Nr. 144579. Vilniaus specialiojo lopšelio-darželio „Žolynėlis“ pastato Žolyno g. 44, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 3. 1.882.530,12 Eur	2014-02-04, Nr. 878UZ-140204/1	Igyvendinta
18.	2013-11-11	Nr. 144884 Vilniaus Šeškinės vidurinės mokyklos pastato Čiobiškio g. 1, Vilniuje, atnaujinimo (modernizavimo) darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Laimėta 1. 2.316.960,15 Eur	2014-02-04, Nr. 11-51	Igyvendinta
19.	2013-11-11	Nr. 144885. Vilniaus Žemynos progimnazijos pastato Žemynos g. 14, Vilniuje, atnaujinimo (modernizavimo) darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 3. 2.287.998,15 Eur	2014-02-04, Nr. 879UZ-140204/1	Neįgyvendinta Neužtikrintas finansavimo šaltinis

⁵⁰ Pirkime Nr. 141619 ir Pirkime Nr. 141618 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumo paraiškų dokumentai (jungtinės veiklos sutartis, tiekėjų deklaracijos, raštas dėl pasiūlymo konfidencialumo, preliminari subrangos sutartis) sutampa. Konkurencijos taryba Tyrime vadovavosi šiais ir UAB „VVK“ vertintais dokumentais (bylos 33-35 tomiai).

20.	2013-12-27	Nr. 146666. Vilniaus lopšelio-darželio „Pasakaitė“ pastato Taikos g. 30, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Nelaimėta 2. 1.578.429,10 Eur	-	Neįgyvendinta Neužtikrintas finansavimo šaltinis
21.	2013-12-27	Nr. 146667. Vilniaus Markučių lopšelio-darželio pastato Pakraščio g. 15, Vilniuje, atnaujinimo-modernizavimo darbai	Pagrindinis partneris: AB „PST“; Partneris: UAB „IRDAIVA“.	Nelaimėta Paraiška atmesta, nes pasirašyta elektroniniu parašu su pasibaigusiu galiojimo laiku ⁵¹ .	2014-04-11, Nr. 1	Neįgyvendinta Neužtikrintas finansavimo šaltinis
2014 metai						
22.	2014-04-11	Nr. 150121. Vilniaus „Laisvės“ gimnazijos pastato Darželio g. 2/15, Vilniuje, atnaujinimo (modernizavimo), sumažinant energijos suvartojimo sąnaudas, darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 1.245.366,08 Eur	2014-06-25, Nr. 12	Įgyvendinta
23.	2014-07-30	Nr. 154191. Vilniaus Senvagės gimnazijos sporto aikštyno Širvintų g. 80, Vilniuje, įrengimo darbai su techninio darbo projektu parengimu	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 951.367,01 Eur	2014-10-10, Nr. D-150	Įgyvendinta
2015 metai						
24.	2015-04-16	Nr. 162272. VšĮ Karoliniškių poliklinikos pastato L. Asanavičiūtės g. 27A, Vilniuje, Vaikų ligų skyriaus atnaujinimo (modernizavimo) darbai	Pagrindinis partneris: UAB „IRDAIVA“; Partneris: AB „PST“.	Laimėta 1. 428.900,00 Eur.	2015-07-07, Nr. 33-B-2015-085	Įgyvendinta

(54) Pirkimai vyko supaprastintų skelbiamų derybų būdu ir tokia eiga⁵²:

- (a) Pirkimo paskelbimas. Pirkimus inicijuodavo Vilniaus miesto savivaldybė pateikdama paslaugų užsakymo formą. Joje nurodydavo pirkimo užduotį: kokias prekes ar paslaugas nori įsigyti, terminus, pirkimo būdą, vertę ir kt. UAB „VVK“ ruošdavo pirkimo sąlygas. Sąlygas suderinus su Vilniaus miesto savivaldybe ir Vilniaus miesto savivaldybės atstovams jas pasirašius bei patvirtinus buvo skelbiamas pirkimas⁵³;
- (b) Tiekėjų paraiškų dalyvauti pirkime pateikimas;
- (c) Tiekėjų kvalifikacinė atranka ir kvietimas pateikti pirminius komercinius pasiūlymus.

⁵¹ Bylos 65 tomas, 9 lapas; bylos 87 tomas, 87-88 lapai.

⁵² Bylos 5 tomas, 2-3 lapai, bylos 8 tomas, 2-3 lapai, bylos 11 tomas, 2-3 lapai, bylos 17 tomas, 2-3 lapai, bylos 20 tomas, 2-3 lapai, bylos 23 tomas, 2-3 lapai, bylos 26 tomas, 2-3 lapai, bylos 29 tomas, 2-3 lapai, bylos 32 tomas, 2-3 lapai, bylos 35 tomas, 2-3 lapai, bylos 38 tomas, 2-3 lapai, bylos 41 tomas, 2-3 lapai, bylos 44 tomas, 2-3 lapai, bylos 47 tomas, 2-3 lapai, bylos 50 tomas, 2-3 lapai, bylos 53 tomas, 2-3 lapai, bylos 56 tomas, 2-3 lapai, bylos 59 tomas, 2-3 lapai, bylos 62 tomas, 2-3 lapai, bylos 65 tomas, 2-3 lapai, bylos 68 tomas, 2-3 lapai, bylos 72 tomas, 2-3 lapai, bylos 76 tomas, 2-3 lapai.

⁵³ Bylos 87 tomas, 87-88 lapai.

- (i) tiekėjų atitiktis minimaliems kvalifikacijos reikalavimams nustatymas. Vilniaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų komisija, vadovaudamasi UAB „VVK“ sudarytomis Dalyvių kvalifikacijos duomenų vertinimo ir kvalifikacijos lentelėmis⁵⁴ (toliau – Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelės) įvertindavo tiekėjų atitiktį Pirkimų sąlygose nustatytiems minimaliems kvalifikacijos reikalavimams ir paraiškų atitiktį pirkimo dokumentų reikalavimams;
- (ii) tiekėjų, atitinkančių minimalius kvalifikacijos reikalavimus, tarpusavio palyginimas pagal atitinkamame pirkime nustatytą kvalifikacinės atrankos formulę. Vilniaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų komisija, vadovaudamasi UAB „VVK“ pateiktu įvertinimu, tiekėjų kvalifikacinę atranką atlikdavo iš visų tiekėjų, atitinkančių minimalius kvalifikacijos reikalavimus, atrinkdama 3 tiekėjus. Formulė, pagal kurią vertinta tiekėjų kvalifikacija, buvo numatyta Pirkimų sąlygose;
- (iii) kvietimas pateikti pirminius komercinius pasiūlymus. Per kvalifikacinę atranką atrinkti 3 tiekėjai buvo kviečiami pateikti pirminius komercinius pasiūlymus supaprastintoms skelbiamoms deryboms;
- (d) Pateiktų pirminių pasiūlymų įvertinimas. Vilniaus miesto savivaldybės kvietimas derėtis pirminius pasiūlymus pateikusius tiekėjus, kurių pateikti pirminiai pasiūlymai atitinka pirkimo dokumentų reikalavimus;
- (e) Galutinių pasiūlymų įvertinimas, pasiūlymų eilės sudarymas ir sprendimas dėl laimėjusio pasiūlymo ir pirkimo sutarties sudarymo;
- (f) Pirkimo sutarties su pirkimo laimėtoju pasirašymas.

(55) Jeigu UAB „VVK“ organizuojuose Pirkimuose pasiūlymą pateikė vienas tiekėjas savarankiškai, jis turėjo atitikti visus minimalius kvalifikacijos reikalavimus. Jeigu UAB „VVK“ organizuojuose Pirkimuose pasiūlymą pateikė ūkio subjektų grupė, veikianti jungtinės veiklos pagrindu, nustatytų minimalios kvalifikacijos reikalavimų taikymą ūkio subjektų grupei galima skirstyti į 3 grupes.⁵⁵

1.5.1. Reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti kiekviena jungtinės veiklos šalis atskirai

(56) Pirkimų sąlygose buvo nustatyti 10 minimalios kvalifikacijos reikalavimų, kuriuos turėjo atitikti kiekviena jungtinės veiklos šalis atskirai⁵⁶.

3 lentelė. Minimalios kvalifikacijos reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti kiekviena jungtinės veiklos šalis

Eil. Nr.	Minimalūs kvalifikacijos reikalavimai	Sutrupinimas
1.	Tiekėjas, kuris yra fizinis asmuo arba tiekėjo, kuris yra juridinis asmuo, vadovas ar ūkinės bendrijos tikrasis narys (nariai), turintis (turintys) teisę	Neteistumo reikalavimas Nr. 1

⁵⁴ Bylos 5 tomas, 46-55 lapai, bylos 8 tomas, 46-55 lapai, bylos 11 tomas, 46-55 lapai, bylos 13 tomas, 46-55 lapai, bylos 17 tomas, 46-55 lapai, bylos 20 tomas 47-56 lapai, bylos 23 tomas, 47-56 lapai, bylos 26 tomas, 48-57 lapai, bylos 29 tomas, 47-56 lapai, bylos 32 tomas, 48-57 lapai, bylos 35 tomas, 49-58 lapai, bylos 38 tomas, 47-56 lapai, bylos 41 tomas, 48-57 lapai, bylos 44 tomas, 46-55 lapai, bylos 47 tomas, 45-54 lapai, bylos 50 tomas, 43-51 lapai, bylos 53 tomas, 46-54 lapai, bylos 56 tomas, 48-56 lapai, bylos 59 tomas, 45-53 lapai, bylos 62 tomas, 43-51 lapai, bylos 65 tomas, 45-53 lapai, bylos 68 tomas, 45-53 lapai, bylos 72 tomas, 45-55 lapai, bylos 76 tomas, 47-60 lapai.

⁵⁵ Pavyzdžiui, Pirkimo Nr. 141385 Vilniaus Fabijoniškių vidurinės mokyklos pastato P. Žadeikos g. 2, Vilniuje, rekonstrukcijos modernizavimo darbai“ sąlygų 20 punktas (bylos 5 tomas, 10 lapas).

⁵⁶ Dokumentai ir informacija, kuriuos turi pateikti tiekėjai, siekiantys įrodyti, kad jų kvalifikacija atitinka keliamus reikalavimus nurodyti pirkimų sąlygose. Bylos 5 tomas, 4-10 lapai, bylos 8 tomas, 4-10 lapai, bylos 11 tomas, 4-10 lapai, bylos 13 tomas, 1-39 lapai, bylos 17 tomas, 4-10 lapai, bylos 20 tomas, 4-10 lapai, bylos 23 tomas, 4-10 lapai, bylos 26 tomas, 4-10 lapai, bylos 29 tomas, 4-10 lapai, bylos 32 tomas, 4-10 lapai, bylos 35 tomas, 1-39 lapai, bylos 38 tomas, 4-10 lapai, bylos 41 tomas, 4-10 lapai, bylos 44 tomas, 4-10 lapai, bylos 47 tomas, 4-10 lapai, bylos 50 tomas, 4-9 lapai, bylos 53 tomas, 4-9 lapai, bylos 56 tomas, 4-9 lapai, bylos 59 tomas, 4-9 lapai, bylos 62 tomas, 4-9 lapai, bylos 65 tomas, 4-10 lapai, bylos 68 tomas, 4-9 lapai, bylos 72 tomas, 4-9 lapai, bylos 76 tomas, 4-9 lapai.

	<p>juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ir buhalteris (buhalteriai) ar kitas (kiti) asmuo (asmenys), turintis (turintys) teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos dokumentus, neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo ir dėl tiekėjo (juridinio asmens) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą jam, už kyšininkavimą, tarpininko kyšininkavimą, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, mokesčių nesumokėjimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, dėl kitų valstybių tiekėjų nėra priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 45 straipsnio 1 dalyje išvardytuose Europos Sąjungos teisės aktuose apibrėžtus nusikaltimus.</p>	
2.	<p>Tiekėjas, kuris yra fizinis asmuo, neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo, arba dėl tiekėjo, kuris yra juridinis asmuo, per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, intelektinei ar pramoninei nuosavybei, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, išskyrus 18.1 punkte nurodytas veikas.</p>	<p>Neteistumo reikalavimas Nr. 2</p>
3.	<p>Tiekėjas nebankrutuojantis (nebankrutavęs), nelikviduojamas, nerestruktūrizuojamas, su kreditoriais nesudaręs taikos sutarties (tiekėjo ir kreditorių susitarimas tęsti tiekėjo veiklą, kai tiekėjas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar atsisakyti), nesustabdęs ar neapribojęs savo veiklos, arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus nėra tokia pati ar panaši.</p>	<p>Veiklos stabilumo reikalavimas</p>
4.	<p>Tiekėjas nėra padaręs rimto profesinio pažeidimo, kurį įgaliotoji perkančioji organizacija gali įrodyti bet kokiomis teisėtomis priemonėmis. Sąvoka „profesinis pažeidimas“ suprantama kaip profesinės etikos pažeidimas, kai nuo tiekėjo pripažinimo nesilaikančiu profesinės etikos normų momento praėjo mažiau kaip vieni metai, arba kaip konkurencijos, darbo, darbuotojų saugos ir sveikatos, aplinkosaugos teisės aktų pažeidimas, už kurį tiekėjui, kuris yra fizinis asmuo, yra paskirta administracinė nuobauda, o tiekėjui, kuris yra juridinis asmuo, - ekonominė sankcija, numatyta Lietuvos Respublikos įstatymuose, kai nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta ši sankcija, įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip vieni metai. Jeigu pirkime dalyvaujantis tiekėjas, kuris yra juridinis asmuo, pažeidė Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnį, toks pažeidimas pagal šį punktą laikomas profesiniu, jeigu nuo sprendimo paskirti Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme nustatytą ekonominę sankciją įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip 3 metai.</p>	<p>Profesinės etikos reikalavimas</p>
5.	<p>Tiekėjas turi būti įvykdęs įsipareigojimus, susijusius su socialinio draudimo įmokų mokėjimu pagal šalies, kurioje jis registruotas, reikalavimus.</p>	<p>Socialinio draudimo įmokų sumokėjimo reikalavimas</p>
6.	<p>Tiekėjas turi būti įvykdęs įsipareigojimus, susijusius su mokesčių mokėjimu pagal šalies, kurioje jis registruotas, reikalavimus.</p>	<p>Mokestinių įsipareigojimų įvykdymo reikalavimas</p>
7.	<p>Turi būti teigiama grynojo pelno (nuostolių) rodiklio per pastaruosius 3 finansinius metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jei tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei 3 finansinius metus) reikšmė. Sumuojamos kiekvienų metų reikšmės per visą 3 finansinių metų laikotarpį.</p>	<p>Teigiamas grynojo pelno (nuostolio) reikalavimas</p>
8.	<p>Tiekėjo kritinio likvidumo koeficientas per paskutinius finansinius metus turi būti ne mažesnis kaip 1,0. Kritinio likvidumo koeficientas išreiškiamas kaip trumpalaikio turto ir atsargų skirtumo santykis su trumpalaikiais įsipareigojimais.</p>	<p>Kritinio likvidumo reikalavimas</p>

9.	Tiekėjo bendrojo likvidumo koeficientas per paskutinius finansinius metus turi būti ne mažesnis kaip 1,4. Bendrojo likvidumo koeficientas išreiškiamas kaip trumpalaikio turto santykis su trumpalaikiais įsipareigojimais.	Bendrojo likvidumo reikalavimas
10.	Tiekėjo bendrojo mokumo koeficientas per paskutinius finansinius metus turi būti ne mažesnis kaip 0,5. Bendrojo mokumo koeficientas išreiškiamas kaip nuosavo kapitalo santykis su mokėtinomis sumomis ir įsipareigojimais.	Bendrojo mokumo reikalavimas

(57) Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelėse buvo užfiksuota, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiko minimalios kvalifikacijos reikalavimus kiekvienai jungtinės veiklos šaliai⁵⁷.

(58) Visuose Pirkimuose, kuriuose UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo jungtinės veiklos sutarčių pagrindu, tiek UAB „IRDAIVA“, tiek AB „PST“ atitiko Neteistumo reikalavimus Nr. 1 ir Nr. 2, Veiklos stabilumo reikalavimą, Profesinės etikos reikalavimą, Socialinių draudimo įmokų sumokėjimo, Mokestinių įsipareigojimų įvykdymo reikalavimus bei finansinius Kritinio likvidumo, Bendrojo likvidumo ir Bendrojo mokumo reikalavimus.

1.5.2. Reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti bent viena jungtinės veiklos sutarties šalis arba visos sutarties šalys kartu

(59) Pirkimų sąlygose buvo nustatyti 6 minimalios kvalifikacijos reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti bent viena jungtinės veiklos sutarties šalis arba visos sutarties šalys kartu.

4 lentelė. Plačiausios apimties minimalios kvalifikacijos reikalavimai kiekvienai jungtinės veiklos šaliai

Eil. Nr.	Minimalūs kvalifikacijos reikalavimai	Sutrumpinimas
1.	Tiekėjas turi turėti teisę atlikti statinio statybos darbus. Statinių kategorija: ypatingi statiniai. Statinių grupės: negyvenamieji pastatai. Inžineriniai tinklai: vandentiekio tinklai, nuotekų šalinimo tinklai, elektroninių ryšių infrastruktūra, žemos įtampos 0.4kV elektros tinklai. Statybos darbų sritys: bendrieji statybos darbai; specialieji statybos darbai: 1) mechanikos darbai (vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų tiesimas; statinio vandentiekio ir nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas; šilumos tiekimo tinklų tiesimas; šilumos gamybos įrenginių montavimas; statinio šildymo, vėdinimo inžinerinių sistemų įrengimas); 2) elektrotechnikos darbai (statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimas; procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) tinklų tiesimas; statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas).	Ūkio subjektų kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimas
2.	Tiekėjas turi turėti Statybos taisykles perkamiems darbams.	Statybos taisyklių turėjimo reikalavimas
3.	Tiekėjas turi turėti bent vieną kvalifikuotą (-us) statinio statybos darbų vadovą (-us) ir statinio statybos specialiųjų darbų vadovą (-us), kuris (-ie) būtų atestuotas (-i) visiems perkamiems darbams. Statinių kategorija: ypatingi statiniai. Statinių grupės: negyvenamieji pastatai. Inžineriniai tinklai: vandentiekio tinklai, nuotekų šalinimo tinklai, elektroninių ryšių infrastruktūra, žemos įtampos 0.4kV elektros tinklai. Statybos darbų sritys: bendrieji statybos darbai; specialieji statybos darbai: 1) mechanikos darbai (vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų tiesimas; statinio vandentiekio ir nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas; šilumos tiekimo tinklų tiesimas; šilumos gamybos įrenginių montavimas; statinio šildymo, vėdinimo inžinerinių sistemų įrengimas);	Kvalifikuotų statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų reikalavimas

⁵⁷ Bylos 5 tomas, 46-55 lapai, bylos 8 tomas, 46-55 lapai, bylos 11 tomas, 46-55 lapai, bylos 13 tomas, 46-55 lapai, bylos 17 tomas, 46-55 lapai, bylos 20 tomas 47-56 lapai, bylos 23 tomas, 47-56 lapai, bylos 26 tomas, 48-57 lapai, bylos 29 tomas, 47-56 lapai, bylos 32 tomas, 48-57 lapai, bylos 35 tomas, 49-58 lapai, bylos 38 tomas, 47-56 lapai, bylos 41 tomas, 48-57 lapai, bylos 44 tomas, 46-55 lapai, bylos 47 tomas, 45-54 lapai, bylos 50 tomas, 43-51 lapai, bylos 53 tomas, 46-54 lapai, bylos 56 tomas, 48-56 lapai, bylos 59 tomas, 45-53 lapai, bylos 62 tomas, 43-51 lapai, bylos 65 tomas, 45-53 lapai, bylos 68 tomas, 45-53 lapai, bylos 72 tomas, 45-55 lapai, bylos 76 tomas, 47-60 lapai.

	2) elektrotechnikos darbai (statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimas; procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) tinklų tiesimas; statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas). Tiekėjas gali siūlyti vadovą vienai ar kelioms pozicijoms, jei šis asmuo atitinka keliamus reikalavimus.	
4.	Tiekėjo vidutinė metinė svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimtis per paskutinius 5 metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jeigu tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei 5 metus) turi būti ne mažesnė kaip 1.332.252,09 Eur be PVM.	Svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties reikalavimas
5.	Tiekėjas per paskutinius 5 metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jeigu tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei 5 metus) yra tinkamai įvykdęs bent 1 panašią sutartį, kurios vertė yra ne mažesnė kaip 500.000 Lt be PVM 145.00 Eur be PVM. Panašia sutartimi laikoma ypatingos paskirties negyvenamojo pastato naujos statybos (ir) ar rekonstrukcijos (remonto) sutartis.	Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimas
6.	Tiekėjas turi pakankamas apyvartines lėšas sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti – ne mažiau kaip 1.800.000 Lt / 521.316,03 Eur ar ekvivalentę sumą kita valiuta, perskaičiavus ją litais pagal Lietuvos banko nustatytą ir paskelbtą lito ir tos valiutos santykį.	Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimas

(60) Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelėse buvo užfiksuota, kad ūkio subjektų grupė, susidedanti iš UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiko šiuos reikalavimus⁵⁸. Tyrimo metu Konkurencijos taryba vertino, kaip UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ šiuos reikalavimus atitiko atskirai.

1.5.2.1. Ūkio subjekto kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimas

(61) Ūkio subjektų kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavime nustatyti ypatingi statiniai ir juose atliekamų darbų kategorija apibrėžė perkamų darbų sritį. Priklausomai nuo perkamų darbų tiekėjui buvo suformuoti atitinkami teisės atlikti statinio statybos darbus reikalavimai. Šis reikalavimas plačiausios apimties buvo Pirkime Nr. 2, siauriausios – Pirkime Nr. 23⁵⁹

(62) Įrodymas apie tam tikros apimties teisę vykdyti ypatingo statinio statybos darbus buvo galiojantys kvalifikacijos atestatai (nutarimo (15)-(17) pastraipos).

(63) Pirkimuose UAB „IRDAIVA“ pateikė atitinkamo laikotarpio Atestato Nr. 4744 redakcijas (nutarimo (22) pastraipa). UAB „VVK“ vertinimu Atestatas Nr. 4744 visa apimtimi atitiko Ūkio subjekto kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimą Pirkime Nr. 2, kuriame šis reikalavimas buvo nustatytas plačiausios apimties⁶⁰.

(64) Pirkimuose AB „PST“ pateikė Atestatą Nr. 322 (nutarimo (28) pastraipa). UAB „VVK“ vertinimu AB „PST“ Atestatas Nr. 322 atitiko Ūkio subjekto kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimą Pirkime Nr. 2, išskyrus dalį dėl inžinerinių žemos įtampos 0,4 kV elektros tinklų darbų atlikimo⁶¹.

(65) Reikalavimas atlikti inžinerinius žemos įtampos 0,4 kV elektros tinklų darbus buvo nustatytas Pirkimuose Nr. 1, 2, 5, 7 ir 17⁶².

⁵⁸ Bylos 5 tomas, 46-55 lapai, bylos 8 tomas, 46-55 lapai, bylos 11 tomas, 46-55 lapai, bylos 13 tomas, 46-55 lapai, bylos 17 tomas, 46-55 lapai, bylos 20 tomas 47-56 lapai, bylos 23 tomas, 47-56 lapai, bylos 26 tomas, 48-57 lapai, bylos 29 tomas, 47-56 lapai, bylos 32 tomas, 48-57 lapai, bylos 35 tomas, 47-56 lapai, bylos 38 tomas, 47-56 lapai, bylos 41 tomas, 48-57 lapai, bylos 44 tomas, 46-55 lapai, bylos 47 tomas, 45-54 lapai, bylos 50 tomas, 43-51 lapai, bylos 53 tomas, 46-54 lapai, bylos 56 tomas, 48-56 lapai, bylos 59 tomas, 45-53 lapai, bylos 62 tomas, 43-51 lapai, bylos 65 tomas, 45-53 lapai, bylos 68 tomas, 45-53 lapai, bylos 72 tomas, 45-55 lapai, bylos 76 tomas, 47-60 lapai.

⁵⁹ Lyginamoji šio kvalifikacinio reikalavimo lentelė pateikta Pranešimo apie atliktą tyrimą Priede Nr. 2.

⁶⁰ Bylos 81 tomas, 70 lapas, bylos 85 tomas, 38 lapas.

⁶¹ Bylos 83 lapas, 46 lapas, bylos 85 tomas, 40 lapas.

⁶² Pranešimo apie atliktą tyrimą Priedas Nr. 2.

(66) Vis dėlto, Tyrimo metu AB „PST“ patvirtino, kad „*turi visus reikalingus leidimus visai statybų apimčiai*“, ir AB „PST“ įmonių grupei priklausanti UAB „Vekada“, kurią 2013-2015 m. viešuosiuose pirkimuose AB „PST“ pasitelkė bent [40-60] kartus, atitiko inžinerinių žemos įtampos 0,4 kV elektros tinklų darbų kvalifikacijos reikalavimą (nutarimo (32)-(33) pastraipos).

(67) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko šį reikalavimą.

1.5.2.2. Statybos taisyklių perkamiems darbams reikalavimas

(68) Statybos taisyklių perkamiems darbams reikalavimas priklausė nuo to, koks atitinkame Pirkime buvo nustatytas Ūkio subjektų kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimas.

(69) Kaip nustatyta nutarimo (13)-(17) pastraipose, subjektas, norintis tapti ypatingojo statinio statybos rangovu ir būti numatyta tvarka atestuotu, privalėjo turėti galiojančias statybos taisykles kvalifikacijos atestate nurodytiems darbams vykdyti. Šis reikalavimas galiojo ir tuo metu, kai UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ buvo išduoti kvalifikacijos atestatai, todėl šios bendrovės Pirkimų metu turėjo turėti statybos taisykles kvalifikacijos atestate nurodytiems darbams vykdyti.

(70) Įrodymas apie Statybos taisyklių perkamiems darbams turėjimą buvo bendrovės įsakymai dėl tiekėjo Statybos taisyklių patvirtinimo.

(71) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ visuose nagrinėjamuose Pirkimuose pateikė tų pačių UAB „IRDAIVA“ direktoriaus ir AB „PST“ generalinio direktoriaus įsakymų dėl statybos taisyklių patvirtinimo kopijas⁶³.

(72) Kaip nustatyta nutarimo (32), (66) pastraipose, UAB „Vekada“ taip pat turėjo kvalifikacijos atestatą statyti ypatingos paskirties statinius, todėl Pirkimų metu turėjo turėti statybos taisykles kvalifikacijos atestate nurodytiems darbams vykdyti.

(73) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko šį reikalavimą.

1.5.2.3. Kvalifikuotų statinio statybos ir statinio specialiujų darbų vadovų reikalavimas

(74) Kvalifikuotų statinio statybos ir statinio specialiujų darbų vadovų reikalavimas nustatė, kad Pirkimuose tiekėjas turėjo turėti bent vieną kvalifikuotą statinio statybos darbų vadovą ir statinio specialiujų darbų vadovą, kuris būtų atestuotas visiems perkamiems darbams. Šis reikalavimas plačiausios apimties buvo Pirkime Nr. 2, o siauriausios – Pirkime Nr. 23⁶⁴.

(75) Pirkimuose Nr. 1-23 UAB „IRDAIVA“ pateikė tų pačių 2 statinio statybos ir statinio specialiujų darbų vadovų kvalifikacijos atestatus: R. T. ir Š. Š.⁶⁵, Pirkimuose Nr. 1-5, 11, 12, 14-23 papildomai dar 5 vadovų kvalifikacijos atestatus: R. L., A. P., L. J., A. S. ir A. Č.⁶⁶, o Pirkime Nr. 23 papildomai dar 1 vadovo kvalifikacijos atestatą: K. L..

⁶³ Bylos 3 tomas, 27-43 lapai, bylos 4 tomas, 23-27 lapai, bylos 6 tomas, 27-43 lapai, bylos 7 tomas, 23-27 lapai, bylos 9 tomas, 27-43 lapai, bylos 10 tomas, 23-27 lapai, bylos 12 tomas, 27-43 lapai, bylos 13 tomas, 23-27 lapai, bylos 13 tomas, 23-27 lapai, bylos 16 tomas, 23-27 lapai, bylos 18 tomas, 154-158 lapai, bylos 19 tomas, 78-88 lapai, bylos 21 tomas, 154-158 lapai, bylos 21 tomas, 154-158 lapai, bylos 22 tomas, 78-88 lapai, bylos 24 tomas, 154-158 lapai, bylos 25 tomas, 78-88 lapai, bylos 27 tomas, 154-157 lapai, bylos 28 tomas, 117-127 lapai, bylos 30 tomas, 27-43 lapai, bylos 31 tomas, 23-27 lapai, 33 tomas, 9-35 lapai, 34 tomai, 23-27 lapai, bylos 36 tomas, 27-43 lapai, bylos 37 tomas, 23-27 lapai, bylos 39 tomas, 154-158 lapai, bylos 40 tomas, 78-88 lapai, bylos 42 tomas, 27-43 lapai, bylos 43 tomas, 23-27 lapai, bylos 45 tomas, 27-43 lapai, bylos 46 tomas, 23-27 lapai, bylos 48 tomas, 27-43 lapai, bylos 49 tomas, 23-27 lapai, bylos 51 tomas, 27-43 lapai, bylos 52 tomas, 23-27 lapai, bylos 54 tomas, 126-129 lapai, bylos 55 tomas, 68-84 lapai, bylos 57 tomas, 27-43 lapai, bylos 58 tomas, 23-27 lapai, bylos 60 tomas, 27-43 lapai, bylos 61 tomas, 23-27 lapai, bylos 63 tomas, 126-130, bylos 64 tomas, 70-86 lapai, bylos 66 tomas, 27-43 lapai, bylos 67 tomas, 23-27 lapai, bylos 69 tomas, 26-42 lapai, bylos 71 tomas, 22-26 lapai, bylos 73 tomas, 24-40 lapai, bylos 75 tomas, 23-27 lapai.

⁶⁴ Lyginamoji šio kvalifikacinio reikalavimo lentelė pateikta Pranešimo apie atliktą tyrimą Priede Nr. 3.

⁶⁵ Bylos 19 tomas, 76-77 lapai, bylos 22 tomas, 76-77 lapai, bylos 25 tomas, 76-77 lapai, bylos 28 tomas, 115-116 lapai, bylos 40 tomas, 76-77 lapai.

⁶⁶ Bylos 3 tomas, 44-50 lapai, bylos 6 tomas, 44-50 lapai, bylos 9 tomas, 44-50 lapai, bylos 12 tomas, 44-50 lapai, bylos 15 tomas, 44-50 lapai, bylos 30 tomas, 44-50 lapai, 33 tomas, 36-42 lapai, bylos 36 tomas, 44-50 lapai, bylos 42 tomas, 44-50 lapai, bylos 45 tomas, 44-50 lapai, bylos 48 tomas, 44-50 lapai, bylos 51 tomas, 44-50 lapai, bylos 55 tomas, 61-

(76) UAB „VVK“ vertinimu UAB „IRDAIVA“ Pirkime Nr. 2 nurodytų 7 statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacija atitiko plačiausios apimties Kvalifikuotų statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų reikalavimą⁶⁷. Nors UAB „IRDAIVA“ ne visuose Pirkimuose pateikė tuos pačius statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacijos atestatus, tačiau Pirkimuose Nr. 1-23 galėjo remtis bent 7 specialistų kvalifikacija.

(77) Pirkimuose Nr. 1-23 AB „PST“ pateikė tų pačių 3 statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacijos atestatus: A. B., P. K. ir A. K.⁶⁸.

(78) UAB „VVK“ vertinimu AB „PST“ Pirkime Nr. 2 nurodytų 3 statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacija atitiko plačiausios apimties Kvalifikuotų statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų reikalavimą⁶⁹.

(79) Taigi, kadangi UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiko šį reikalavimą Pirkime Nr. 2, kuris buvo plačiausios apimties, bendrovės atitiko šį reikalavimą visuose kituose Pirkimuose, kuriuose reikalavimas buvo siauresnės apimties.

(80) Pirkime Nr. 24 UAB „IRDAIVA“ pateikė tokius 6 statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacijos atestatus: R. L., Š. Š., A. P., L. J., A. Č. ir K. L.⁷⁰. Pirkime Nr. 24 AB „PST“ statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacijos atestatus nepateikė.

(81) Pirkimo Nr. 24 Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelėje nurodyta, kad ūkio subjektų grupė, susidedanti iš UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitinka Kvalifikuotų statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų reikalavimą⁷¹.

(82) Kadangi Pirkime Nr. 24 tik UAB „IRDAIVA“ pateikė reikiamus statinio statybos ir statinio specialiųjų darbų vadovų kvalifikacijos atestatus, darytina išvada, kad UAB „IRDAIVA“ atitiko šį reikalavimą.

(83) AB „PST“ taip pat būtų atitikusi šį reikalavimą, nes galėjo pateikti Pirkimuose Nr. 1-23 teiktus atestatus, kuriuose nurodyti asmenys bent iki 2017 m. rugpjūčio 14 d. dirbo AB „PST“ ar jos dukterinėse įmonėse⁷².

(84) Pirkimo Nr. 23 sąlygose buvo nustatytas papildomas reikalavimas turėti bent vieną projekto ir statinio projekto vykdymo priežiūros vadovą Statinių kategorija: ypatingi statiniai. Statinių grupės: kiti statiniai⁷³.

(85) Pirkimo Nr. 23 Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelėje nurodyta, kad ūkio subjektų grupė, susidedanti iš UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiko minėtąjį reikalavimą⁷⁴.

(86) Kadangi Pirkime Nr. 23 UAB „IRDAIVA“ pateikė 2 projekto ir statinio projekto vykdymo priežiūros vadovų kvalifikacijos atestatus, darytina išvada, kad ji atitiko šį reikalavimą⁷⁵.

(87) AB „PST“ Pirkime Nr. 23 nurodė tuos pačius 3 AB „PST“ statinio statybos darbų ir statinio specialiųjų darbų vadovus (nutarimo (77) pastraipa)⁷⁶.

67 lapai, bylos 57 tomas, 44-50 lapai, bylos 60 tomas, 44-50 lapai, bylos 64 tomas, 63-69 lapai, bylos 66 tomas, 44-50 lapai.

⁶⁷ Bylos 81 tomas, 68 lapas, bylos 85 tomas, 38 lapas.

⁶⁸ Bylos 4 tomas, 22 lapas, bylos 7 tomas, 22 lapas, bylos 10 tomas, 22 lapas, bylos 13 tomas, 22 lapas, bylos 16 tomas, 22 lapas, bylos 18 tomas, 31 lapas, bylos 21 tomas, 31 lapas, bylos 24 tomas, 31 lapas, bylos 27 tomas, 31 lapas, bylos 31 tomas, 22 lapas, 34 tomas, 28-31 lapai, bylos 37 tomas, 22 lapas, bylos 39 tomas, 31 lapas, bylos 43 tomas, 22 lapas, bylos 46 tomas, 22 lapas, bylos 49 tomas, 22 lapas, bylos 52 tomas, 22 lapas, bylos 54 tomas, 31 lapas, bylos 58 tomas, 22 lapas, bylos 61 tomas, 22 lapas, bylos 64 tomas, 2 lapas, bylos 67 tomas, 22 lapas, bylos 69 tomas, 2 lapas, bylos 71 tomas, 21 lapas, bylos 72 tomas, 42 lapas, bylos 75 tomas, 22 lapas.

⁶⁹ Bylos 83 tomas, 44 lapas, bylos 85 tomas, 37 lapas.

⁷⁰ Bylos 73 tomas, 41-46 lapai.

⁷¹ Bylos 76 tomas, 56 lapas.

⁷² Bylos 84 tomas, 68-72 lapai, bylos 85 lapas, 53-59 lapai.

⁷³ Bylos 72 tomas, 8 lapas.

⁷⁴ Bylos 72 tomas, 50-51 lapai

⁷⁵ Bylos 69 tomas, 69-70 lapai.

⁷⁶ Bylos 69 tomas, 1-2 lapai, bylos 71 tomas, 27-30 lapai.

(88) Vis dėlto AB „PST“ kituose 5 projektavimo ir statybos darbų viešuosiuose pirkimuose, kuriuose be kitų darbų buvo perkami ir projektavimo darbai⁷⁷, dalyvavo savarankiškai ir laikotarpiu bent jau nuo 2013 m. liepos 19 d. iki 2015 m. birželio 17 d. teikė 2013 m. kovo 15 d. V. K. išduotą kvalifikacijos atestatą Nr. 716⁷⁸. V. K. kvalifikacijos atestate Nr. 716 nurodyta, kad jam suteikta teisė eiti ypatingo statinio projekto vadovo, ypatingo statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo ir ypatingo statinio statybos techninės priežiūros vadovo pareigas. Statiniai: gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos, kiti statiniai. Taigi, AB „PST“ galėjo pateikti V. K., kuris AB „PST“ dirbo bent jau nuo 2002 m. balandžio mėnesio iki 2015 m. liepos 8 d., kvalifikacijos atestatą.⁷⁹

(89) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko šį reikalavimą.

1.5.2.4. Svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties reikalavimas

(90) Svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties reikalavimas – plačiausios apimties buvo Pirkime Nr. 2 – 1.332.252,09 Eur be PVM, o siauriausios – Pirkime Nr. 24 – 180.000,00 Eur be PVM.⁸⁰

(91) Įrodymas apie Svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties turėjimą buvo per paskutinius 5 metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jeigu tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei 5 metus) atliktų statybos ir montavimo darbų sąrašas ir užsakovų pažymos, kad svarbiausi darbai buvo atlikti tinkamai. Pažymose turėjo būti nurodyta darbų atlikimo vertė, data ir vieta, ar jie buvo atlikti pagal galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių darbų atlikimą, reikalavimus ir tinkamai užbaigti.

(92) Skaičiuojant 5 metų laikotarpį nuo oficialios paraiškos pateikimo Pirkime datos Svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties reikalavimas Pirkime Nr. 1 apėmė 5 metų laikotarpį nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d. iki 2013 m. rugpjūčio 30 d.⁸¹, o Pirkime Nr. 24 – 5 metų laikotarpį nuo 2010 m. gegužės 5 d. iki 2015 m. gegužės 5 d.⁸².

(93) 2008–2015 m. Lietuvoje standartinis PVM tarifas keitėsi 3 kartus: nuo 1994 m. gegužės 1 d. iki 2009 m. sausio 1 d. galiojo 18 proc. PVM tarifas, nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2009 m. rugsėjo 1 d. – 19 proc. PVM tarifas, o nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. galioja 21 proc. PVM tarifas. Kadangi svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimtis vertinama be PVM ir 2008–2015 m. galiojo skirtingi standartiniai PVM tarifai, vertinant darbų sutartis, dėl kurių nebuvo aišku, koks tarifas buvo taikytas ir kurios pateko į PVM keitimosi laikotarpį, skaičiuotas maksimalus 21 proc. PVM tarifas nuo bendros darbų sumos ir 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkio.

⁷⁷ **Pirkimas Nr. 140223.** „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros sodų bendrijų teritorijose Antakalnio gyvenamajame rajone, Vilniaus m. projektavimo ir statybos darbų pirkimas“, paskelbtas 2013 m. liepos 19 d.; **Pirkimas Nr. 145446.** „VšĮ Kauno klinikinės ligoninės, Infekcinio korpuso (Baltijos g. 120, Kaunas) projektavimo paslaugos, projekto vykdymo autorinės priežiūros paslaugos ir pastato atnaujinimo (modernizavimo) darbai“, paskelbtas 2013 m. lapkričio 22 d.; **Pirkimas Nr. 151001.** „VšĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninės poliklinikos pastato projektavimo, projekto vykdymo priežiūros ir kapitalinio remonto bei saulės kolektorių sistemos įrengimo Plungės ligoninėje darbai“, paskelbtas 2014 m. gegužės 6 d.; **Pirkimas Nr. 154764.** „Viešosios įstaigos Respublikinės Kauno ligoninės patalpų projektavimo paslaugų ir paprastojo remonto darbų pirkimas“, paskelbtas 2014 m. rugpjūčio 19 d.; **Pirkimas Nr. 164739.** „Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos statinių atnaujinimo (modernizavimo) darbai, įskaitant statinių atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugas“, paskelbtas 2015 m. birželio 17 d. Bylos 84 tomas, 121-164 lapai, bylos 85 tomas, 62 lapas.

⁷⁸ Bylos 84 tomas, 125, 127, 131, 133, 145, 146, 158, 160 lapai.

⁷⁹ Bylos 84 tomas, 150, 164 lapai.

⁸⁰ Lyginamoji šio kvalifikacinio reikalavimo lentelė pateikta Pranešimo apie atliktą tyrimą Priede Nr. 4.

⁸¹ Pirkimo Nr. 1 paraiškos pateikimo data – 2013 m. rugpjūčio 20 d., Pirkimo Nr. 20 – 2015 m. balandžio 28 d.

⁸² Šie laikotarpiai tarpusavyje persidengia ir leidžia įvertinti ūkio subjektų atitiktį šiam reikalavimui nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d. iki 2015 m. gegužės 5 d. Be to, Pirkimai Nr. 1-21 paskelbti 2013 metais, 14 iš jų paskelbti 2013 m. rugpjūčio 20, 22, 26 d., kuriuose UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pateikė tuos pačius sutarčių sąrašus. Taigi, daugiau negu pusė analizuojamų Pirkimų pateko į Pirkimo Nr. 1 laikotarpį.

(94) Pirkimuose Nr. 1-14 UAB „IRDAIVA“ pateikė [60-80] darbų sąrašą per paskutinius 5 metus laikotarpiu nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d. iki 2013 m. rugpjūčio 30 d.⁸³

(95) Visi UAB „IRDAIVA“ sąraše pateikti darbai nurodyti kaip visiškai įvykdyti ir jų sumos pateiktos su PVM. Bendra nurodytų darbų suma sudarė [Nuo 50 mln. iki 60 mln.] Eur su PVM, 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis – [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur su PVM.

(96) Pirkime Nr. 24 UAB „IRDAIVA“ pateikė [100-200] darbų sąrašą. Bendra nurodytų darbų suma sudarė [Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur su PVM, 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis – [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur su PVM.⁸⁴

(97) Nors, dėl tam tikrų UAB „IRDAIVA“ sąrašuose nurodytų darbų nėra aiškus sumokėtas PVM tarifas ir vertė be PVM, netgi atėmus maksimalų PVM tarifą nuo bendros darbų sumos ir 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkio, apskaičiuota suma viršijo plačiausios apimties reikalavimą. UAB „IRDAIVA“ 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d. iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. siekė bent jau [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur be PVM, o nuo 2010 m. balandžio 28 d. iki 2015 m. balandžio 28 d. – bent jau [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur be PVM.

(98) Pirkimuose Nr. 1-14 AB „PST“ pateikė [40-60] darbų sąrašą per paskutinius 5 metus laikotarpiu nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d. iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. Bendra nurodytų darbų suma sudarė [Nuo 200 mln. iki 300 mln.] Eur su PVM, 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis – [Nuo 40 mln. iki 50 mln.] Eur su PVM.⁸⁵

(99) Pirkimuose Nr. 6-9, 13, 18 ir 21, kuriuose AB „PST“ buvo pagrindinis partneris, AB „PST“ pateikė [0-20] darbų sąrašą. Bendra nurodytų darbų suma sudarė [Nuo 60 mln. iki 70 mln.] Eur be PVM, o 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis – [Nuo 10 mln. iki 20 mln.] Eur be PVM.⁸⁶

(100) Pirkime Nr. 24 AB „PST“ pateikė [Nuo 60 mln. iki 70 mln.] darbų sąrašą. Visi AB „PST“ sąraše pateikti darbai nurodyti kaip visiškai įvykdyti. Bendra nurodytų darbų suma sudarė [Nuo 200 mln. iki 300 mln.] Eur be PVM, 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis – [Nuo 40 mln. iki 50 mln.] Eur be PVM.⁸⁷

(101) AB „PST“ pateiktų darbų vertės nurodytos įvairiai: ir su PVM, ir be PVM arba tik su PVM. Netgi atėmus maksimalų PVM tarifą nuo bendros darbų sumos ir 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkio, ši suma viršijo plačiausios apimties reikalavimą. AB „PST“ 5 metų svarbiausių tinkamai atliktų statybos ir montavimo darbų apimties vidurkis nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d. iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. siekė apie [Nuo 30 mln. iki 40 mln.] Eur be PVM., o nuo 2010 m. balandžio 28 d. iki 2015 m. balandžio 28 d. – bent jau [Nuo 40 mln. iki 50 mln.] Eur be PVM.

(102) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko šį reikalavimą.

⁸³ Bylos 3 tomas, 51-58 lapai, bylos 4 tomas, 39-52 lapai, bylos 6 tomas, 51-58 lapai, bylos 7 tomas, 39-52 lapai, bylos 9 tomas, 51-58 lapai, bylos 10 tomas, 39-52 lapai, bylos 12 tomas, 51-58 lapai, bylos 13 tomas, 39-52 lapai, bylos 13 tomas, 39-52 lapai, bylos 15 tomas, 51-58 lapai, bylos 16 tomas, 39-52 lapai, bylos 18 tomas, 46-59 lapai; bylos 18 tomas, 191-198 lapai; bylos 21 tomas, 46-59 lapai, bylos 21 tomas, 191-198 lapai, bylos 24 tomas, 46-59 lapai; bylos 24 tomas, 191-198 lapai, bylos 27 tomas, 46-59 lapai, bylos 28 tomas, 32-39 lapai, bylos 30 tomas, 51-58 lapai, bylos 31 tomas, 39-52 lapai, bylos 33 tomas, 43-50 lapai, bylos 36 tomas, 51-59 lapai, bylos 37 tomas, 39-52 lapai, bylos 39 tomas, 46-59 lapai.

⁸⁴ Bylos 73 tomas, 55-62 lapai

⁸⁵ Šių sutarčių sąrašas pateiktas Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimui ir kandidatų kvalifikacijos vertinimui. Bylos 4 tomas, 39-52 lapai, bylos 7 tomas, 39-52 lapai, bylos 10 tomas, 39-52 lapai, bylos 13 tomas, 39-52 lapai, bylos 16 tomas, 39-52 lapai, bylos 18 tomas, 46-59 lapai, bylos 21 tomas, 46-59 lapai, bylos 24 tomas, 46-59 lapai, bylos 27 tomas, 46-59 lapai, bylos 31 tomas, 39-52 lapai, bylos 34 tomas, 39-52 lapai, bylos 37 tomas, 39-52 lapai, bylos 39 tomas, 46-59 lapai, bylos 43 tomas, 39-52 lapai.

⁸⁶ Bylos 18 tomas, 32-35 lapai, bylos 21 tomas, 32-35 lapai, bylos 24 tomas, 32-35 lapai, bylos 27 tomas, 32-35 lapai, bylos 39 tomas, 32-35 lapai, bylos 54 tomas, 32-35 lapai, bylos 63 tomas 32-35 lapai.

⁸⁷ Bylos 75 tomas, 34-43 lapai.

1.5.2.5. Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 150.000 Eur be PVM reikalavimas

(103) Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimas visuose Pirkimuose buvo vienodas.

(104) Įrodymas apie Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimas buvo įvykdytų ypatingos paskirties negyvenamųjų pastatų naujos statybos (ir) ar rekonstrukcijos (remonto) sutarčių, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 145.000 Eur be PVM, sąrašas, kuriame nurodyta bendra įvykdytų sutarčių vertė, data, užsakovas bei jo kontaktai, neatsižvelgiant į tai, ar tai perkančioji organizacija, ar ne, bei užsakovų pažymos arba nesant – tiekėjo deklaraciją.

(105) Pirkimuose Nr. 1-14 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendrai pateikė [100-200] sutartis: UAB „IRDAIVA“ – [60-80], AB „PST“ – [40-60]. UAB „VVK“ vertinimu 123 sutartys atitiko šį reikalavimą: UAB „IRDAIVA“ – [60-80], AB „PST“ – [40-60]⁸⁸,

(106) Pirkimuose Nr. 15-20 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendrai pateikė [100-200] sutartis: UAB „IRDAIVA“ – [80-100], AB „PST“ – [40-60]. Pagal Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelių duomenis 134 sutartys atitiko šį reikalavimą: UAB „IRDAIVA“ – [80-100], AB „PST“ – [40-60].

(107) Pirkime Nr. 21 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendrai pateikė [100-200] sutartis: UAB „IRDAIVA“ – [80-100], AB „PST“ – [40-60]⁸⁹. UAB „VVK“ vertinimu 134 sutartys atitiko šį reikalavimą: UAB „IRDAIVA“ – [80-100], AB „PST“ – [40-60]⁹⁰.

(108) Pirkime Nr. 22 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendrai pateikė [100-200] sutartis: UAB „IRDAIVA“ – [80-100], AB „PST“ – [40-60]⁹¹. UAB „VVK“ vertinimu 131 sutartis atitiko šį reikalavimą: UAB „IRDAIVA“ – [60-80], AB „PST“ – [40-60]⁹².

(109) Pirkime Nr. 23 pagal Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelės duomenis 148 sutartys atitiko šį reikalavimą: UAB „IRDAIVA“ – [100-200], AB „PST“ – [40-60]⁹³.

(110) Pirkime Nr. 24 pagal Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelės duomenis 149 sutartys atitiko šį reikalavimą: UAB „IRDAIVA“ – [80-100], AB „PST“ – [60-80]⁹⁴.

(111) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiko Ypatingos paskirties negyvenamųjų pastatų sutarčių už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimą, nes nagrinėjamu laikotarpiu UAB „IRDAIVA“ turėjo ir pateikė nuo [60-80] iki [100-200] šį reikalavimą atitinkančių sutarčių, AB „PST“ – nuo [40-60] iki [60-80] šį reikalavimą atitinkančių sutarčių.

1.5.2.6. Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimas

(112) Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimas – plačiausios apimties buvo Pirkime Nr. 18 – 521.316,03 Eur, o mažiausios – Pirkime Nr. 23 – 144.810,00 Eur.⁹⁵

(113) Įrodymas apie Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimo atitikimą buvo banko pažyma, išduota ne anksčiau kaip 30 dienų iki paraiškų pateikimo termino pabaigos, apie tiekėjo turimą pinigų kiekį sąskaitoje arba banko pažyma apie tiekėjo turimą kredito liniją (trumpalaikį kreditą), suteikiančią galimybę nustatytą laikotarpį naudotis banko sąskaitos kredito limitu (overdraftą), nurodant jos dydį, paskirtį ir likutį, arba banko pažyma, kad bankas besąlygiškai suteiks tiekėjui atitinkamo dydžio paskolą (kreditinę liniją), šį pripažinus pirkimo laimėtoju.

⁸⁸ UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas Pirkimuose Nr. 9, 11, 15 ir 20 pateikė tuos pačius sutarčių sąrašus kaip ir Pirkimuose Nr. 1-8, 10 ir 12-14, 16-19, todėl remiamasi UAB „VVK“ vertinimu pastaruosiuose Pirkimuose. Bylos 82 tomas, 5-12 lapai, bylos 84 tomas, 19-26 lapai.

⁸⁹ Bylos 63 tomas 36-51 lapai, bylos 64 tomas, 3-12 lapai.

⁹⁰ Bylos 65 tomas, 51 lapas, bylos 82 tomas, 10 lapas, bylos 84 tomas 24 lapas.

⁹¹ Bylos 66 tomas, 61-71 lapai, bylos 67 tomas, 39-55 lapai.

⁹² Bylos 68 tomas, 51 lapas, bylos 82 tomas, 9 lapas, bylos 84 tomas, 23 lapas.

⁹³ Bylos 72 tomas, 52 lapas, bylos 82 tomas, 9 lapas, bylos 84 tomas, 23 lapas.

⁹⁴ Bylos 76 tomas, 58 lapas

⁹⁵ Lyginamoji šio kvalifikacinio reikalavimo lentelė pateikta Pranešimo apie atliktą tyrimą Priede Nr. 5.

(114) Laikantis šių reikalavimų banko pažymos Pirkimuose Nr. 1-5 turėjo būti išduotos ne anksčiau kaip 2013 m. rugpjūčio 1 d., Pirkimuose Nr. 6-9 – ne anksčiau kaip 2013 m. rugpjūčio 5 d., Pirkimuose Nr. 10-14 – ne anksčiau kaip 2013 m. rugpjūčio 8 d., Pirkimuose Nr. 15-17 – ne anksčiau kaip 2013 m. spalio 17 d., Pirkimuose Nr. 18-19 – ne anksčiau kaip 2013 m. spalio 24 d., Pirkime Nr. 20 – ne anksčiau kaip 2013 m. gruodžio 12 d., Pirkime Nr. 21 – ne anksčiau kaip 2013 m. gruodžio 12 d., Pirkime Nr. 22 – ne anksčiau kaip 2014 m. kovo 31 d., Pirkime Nr. 23 – ne anksčiau kaip 2014 m. rugpjūčio 4 d., Pirkime Nr. 24 – ne anksčiau kaip 2015 m. balandžio 6 d.

(115) Pirkimuose Nr. 1-14 UAB „IRDAIVA“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad 2013 m. rugpjūčio 27 d. UAB „IRDAIVA“ bankų sąskaitų likutis buvo [Iki 2 mln.] Eur, banko sąskaitos neareštuotos ir UAB „IRDAIVA“ gali vykdyti finansines operacijas⁹⁶.

(116) Pirkimuose Nr. 15-19 UAB „IRDAIVA“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad 2013 m. lapkričio 7 d. UAB „IRDAIVA“ banko sąskaitų likutis buvo [Iki 2 mln.] Eur, banko sąskaitos neareštuotos ir UAB „IRDAIVA“ gali vykdyti finansines operacijas⁹⁷.

(117) Pirkime Nr. 20 UAB „IRDAIVA“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad UAB „IRDAIVA“ banko sąskaitų likutis buvo [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur, banko sąskaitos neareštuotos ir UAB „IRDAIVA“ gali vykdyti finansines operacijas⁹⁸.

(118) Pirkime Nr. 21 UAB „IRDAIVA“ paraiškų dokumentuose banko pažymos nebuvo, vis dėlto įvertinus šame Pirkime banko pažymai taikytus išdavimo terminus, UAB „IRDAIVA“ Pirkime Nr. 20 pateikta 2013 m. gruodžio 30 d. banko pažyma galėjo būti teikta ir Pirkime Nr. 21.

(119) Pirkime Nr. 22 UAB „IRDAIVA“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad 2014 m. balandžio 25 d. UAB „IRDAIVA“ banko sąskaitų likutis buvo apie [Iki 2 mln.] Eur, banko sąskaitos neareštuotos ir UAB „IRDAIVA“ gali vykdyti finansines operacijas. Be to, banko pažymoje nurodyta informacija apie kreditavimo sutartį ir turimų kreditų limitus, nepanaudotą limitą sumą, kuri 2014 m. balandžio 25 d. buvo [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur.⁹⁹

(120) Pirkime Nr. 23 UAB „IRDAIVA“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad UAB „IRDAIVA“ banko sąskaitų likutis buvo apie [Iki 2 mln.] Eur bei [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur nepanaudotas kredito limitas likutis¹⁰⁰.

(121) Pirkime Nr. 24 UAB „IRDAIVA“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą, kad UAB „IRDAIVA“ banko sąskaitų likutis buvo apie [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur bei [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur nepanaudotas kredito limitas likutis¹⁰¹.

(122) UAB „IRDAIVA“ Pirkimų metu [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko sąskaitose turėjo nuo [Iki 2 mln.] Eur iki [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur likutį ir nuo [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur iki [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur nepanaudotą kredito limitą sumą.

(123) UAB „IRDAIVA“ Pirkimuose atitiko plačiausios apimties Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimą.

⁹⁶ Bylos 3 tomas, 140 lapas, bylos 6 tomas, 140 lapas, bylos 9 tomas, 140 lapas, bylos 12 tomas, 140 lapas, bylos 15 tomas, 139 lapas, bylos 19 tomas, 98 lapas, bylos 22 tomas, 98 lapas, bylos 25 tomas, 98 lapas, bylos 28 tomas, 137 lapas, bylos 30 tomas, 140 lapas, bylos 33 tomas, 132 lapas, bylos 36 tomas, 141 lapas, bylos 40 tomas, 98 lapas, bylos 42 tomas, 140 lapas.

⁹⁷ Bylos 45 tomas, 153 lapas, bylos 48 tomas, 153 lapas, bylos 51 tomas, 153 lapas, bylos 55 tomas, 94 lapas, bylos 57 tomas, 153 lapas.

⁹⁸ Bylos 60 tomas, 153 lapas

⁹⁹ Bylos 66 tomas, 61-71 lapai.

¹⁰⁰ Bylos 69 tomas, 64 lapas.

¹⁰¹ Bylos 73 tomas, 53 lapas.

(124) Pirkimuose Nr. 1-14 AB „PST“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad 2013 m. rugpjūčio 19 d. AB „PST“ banko sąskaitų likutis buvo ne mažesnis kaip [Iki 2 mln.] Eur.¹⁰²

(125) Pirkime Nr. 18 AB „PST“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad 2013 m. lapkričio 7 d. AB „PST“ banko sąskaitų likutis buvo ne mažesnis kaip [Iki 2 mln.] Eur.¹⁰³

(126) Nors Konkurencijos tarybos turimuose Pirkimų Nr. 15, 16, 17 ir 19 paraiškų dokumentuose AB „PST“ banko pažymų nebuvo, vis dėlto įvertinus šiuose Pirkimuose banko pažymai taikytus išdavimo terminus, AB „PST“ Pirkime Nr. 18 pateikta 2013 m. lapkričio 8 d. banko pažyma galėjo būti teikta ir Pirkimuose Nr. 15, 16, 17 ir 19¹⁰⁴.

(127) Pirkime Nr. 20 ir 21 AB „PST“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] banko pažymą Nr. [KOMERCINĖ PASLAPTIS], kad 2013 m. gruodžio 16 d. AB „PST“ banko sąskaitų likutis buvo ne mažesnis kaip [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur.¹⁰⁵

(128) Pirkimų Nr. 22, 23 ir 24 paraiškų dokumentuose AB „PST“ banko pažymų nebuvo. Vis dėlto [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bankas patvirtino, kad laikotarpiu nuo 2014 m. kovo 31 d. iki 2014 m. balandžio 29 d. AB „PST“ sąskaitų likutis buvo [Iki 2 mln.] Eur, nuo 2014 m. liepos 1 d. iki 2014 m. liepos 30 d. – [Iki 2 mln.] Eur, nuo 2015 m. kovo 30 d. iki 2015 m. balandžio 28 d. – [Iki 2 mln.] Eur¹⁰⁶. Pirkimuose Nr. 22, 23 ir 24 AB „PST“ banko sąskaitose buvo Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimą atitinkanti piniginių lėšų suma.

(129) AB „PST“ pateiktose banko pažymose banko sąskaitų likutis 14 kartų buvo nurodytas ne mažesnis kaip [Iki 2 mln.] Eur, 5 kartus – ne mažesnis kaip [Iki 2 mln.] Eur, 1 kartą – ne mažesnis kaip [Nuo 2 mln. iki 10 mln.] Eur. Likusiais 3 atvejais, AB „PST“ banko sąskaitose buvo Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimą tenkinantis likutis.

(130) AB „PST“ Pirkimuose atitiko plačiausios apimties Pakankamų apyvartinių lėšų reikalavimą.

1.5.3. Reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti jungtinės veiklos pagrindinis (atsakingas) partneris

(131) Pirkimų sąlygose buvo nustatyti 6 papildomi reikalavimai, kuriuos turėjo atitikti jungtinės veiklos pagrindinis (atsakingas) partneris.

5 lentelė. Minimalios kvalifikacijos reikalavimai pagrindiniam partneriui

Eil. Nr.	Minimalūs kvalifikacijos reikalavimai	Sutrumpinimas
1.	Galiojantis atestatas ne mažiau kaip bendriesiems statybos darbams	-
2.	Patvirtintos statybos taisyklės daliai arba visiems perkamiems darbams	-
3.	Tiekėjas turi teisę verstis ta veikla (statyba), kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti.	Teisės verstis statybos veikla reikalavimas
4.	Tiekėjas yra įdiegęs aplinkos apsaugos vadybos sistemą perkamų darbų srityje.	Aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimas
5.	Tiekėjas yra įdiegęs kokybės vadybos sistemą perkamų darbų srityje.	Kokybės vadybos sistemos reikalavimas
6.	Tiekėjas yra įdiegęs darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos darbe sistemą, perkamų darbų srityje.	Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimas

¹⁰² Bylos 4 tomas, 136 lapas, bylos 7 tomas, 137 lapas, bylos 10 tomas, 136 lapas, bylos 13 tomas, 136 lapas, bylos 16 tomas, 136 lapas, bylos 18 tomas, 176 lapas, bylos 21 tomas, 176 lapas, bylos 25 tomas, 98 lapas, bylos 28 tomas, 17 lapas, bylos 31 tomas, 136 lapas, bylos 34 tomas, 136 lapas, bylos 37 tomas, 136 lapas, bylos 39 tomas, 176 lapas, bylos 43 tomas, 136 lapas.

¹⁰³ Bylos 54 tomas, 148 lapas.

¹⁰⁴ Bylos 45 tomas, 1-2 lapai, bylos 47 tomas, 41-42 lapai, Bylos 48 tomas, 1-2 lapai, bylos 50 tomas, 39-40 lapai, bylos 51 tomas, 1-2 lapai, bylos 53 tomas, 42-43 lapai, bylos 50 tomas, 39-40 lapai, bylos 59 tomas, 40-44 lapai.

¹⁰⁵ Bylos 63 tomas, 148 lapas.

¹⁰⁶ Bylos 83 tomas, 47-49 lapai, bylos 85 tomas, 48-50 lapai.

(132) Šie reikalavimai buvo taikomi perkamų darbų srityje, todėl jų apimtis priklausė nuo Ūkio subjektų kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimo. Šis reikalavimas plačiausios apimties buvo Pirkime Nr. 2, siauriausios – Pirkime Nr. 23.

(133) Pirkimo Nr. 24 sąlygose Teisės verstis statybos veikla, Kokybės vadybos sistemos ir Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimai buvo taikomi visiems partneriams, ne tik pagrindiniam¹⁰⁷. Be to, šie reikalavimai turėjo būti taikomi ne mažiau kaip bendrųjų statybos darbų srityje. Kadangi Pirkime Nr. 2 buvo perkami ne tik bendrieji, bet ir specialieji darbai, plačiausios apimties Pirkimo Nr. 2 perkamų darbų sritis apėmė ir Pirkime Nr. 24 numatytą bendrųjų statybos darbų sritį.

(134) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose pateikė kvalifikacijos atestatus, kurie viršijo reikalavimą turėti galiojantį atestatą ne mažiau kaip bendriesiems statybos darbams, todėl darytina išvada, jog bendrovės atskirai atitiko šį reikalavimą (nutarimo 1.5.2.1 dalis).

(135) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose turėjo turėti ir Statybos taisykles perkamiems darbams (nutarimo 1.5.2.2 dalis).

(136) Įrodymas dėl Teisės verstis statybos veikla Lietuvos Respublikoje registruotiems tiekėjams buvo valstybės įmonės Registrų centro juridinių asmenų registro išplėstinis išrašas arba lygiavertis dokumentas, asmeniui, besiverčiančiam veikla turint verslo liudijimą, – verslo liudijimas.

(137) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose, kuriuose buvo pagrindiniu partneriu, pateikė Juridinių asmenų registro registravimo pažymėjimą: UAB „IRDAIVA“ išduotą 2005 m. birželio 13 d., AB „PST“ – 2004 m. rugsėjo 27 d., ir įstatus su įregistravimo juridinių asmenų registre antspaudu¹⁰⁸. Nurodytus dokumentus bendrovės pateikė ir tuose Pirkimuose, kuriuose nebuvo pagrindiniu partneriu, todėl UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ šį reikalavimą galėjo atitikti visuose Pirkimuose.

(138) Aplinkos apsaugos vadybos, Kokybės vadybos sistemos, Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimai pagrindiniam partneriui buvo nustatyti perkamų darbų srityje, t. y. šio reikalavimo apimtis priklausė nuo to, kokios apimties kvalifikacijos reikalavimai tiekėjui buvo nustatyti Ūkio subjektų kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavime.

(139) Įrodymas dėl Aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimo atitikties buvo Aplinkos apsaugos sistemos (EMAS, ISO 14001 ar lygiavertės) sertifikatas arba lygiavertis dokumentas, dėl Kokybės vadybos sistemos reikalavimo atitikties – bet kuris kokybės vadybos LST EN ISO 9001, LST EN ISO 9002, LST EN ISO 9003 standartų (arba lygiaverčio) sertifikatas arba lygiavertis dokumentas, o dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimo atitikties – Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos OHSAS 18001:2007 standarto (arba lygiaverčio) sertifikatas arba lygiavertis dokumentas.

(140) Pagrindiniu partneriu UAB „IRDAIVA“ buvo Pirkimuose: Nr. 1-5, 11-12, 14-17, 19-20, 22-24, AB „PST“ – Pirkimuose: Nr. 6-10, 13, 18 ir 21 (nutarimo 2 lentelė). Pagal Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelių duomenis visuose Pirkimuose pagrindinis partneris pripažintas atitikusiu šį reikalavimą¹⁰⁹.

¹⁰⁷ Bylos 76 tomas, 10 lapas.

¹⁰⁸ Bylos 3 tomas, 17-25 lapai, bylos 4 tomas, 6-21 lapai, bylos 6 tomas, 17-25 lapai, bylos 7 tomas, 6-21 lapai, bylos 9 tomas, 17-25 lapai, bylos 10 tomas, 6-21 lapai, bylos 12 tomas, 17-25 lapai, bylos 13 tomas, 6-21 lapai, bylos 15 tomas, 17-25 lapai, bylos 16 tomas, 6-21 lapai, bylos 18 tomas, 12,15-29 lapai, bylos 18 tomas, 178, 181-188 lapai, bylos 21 tomas, 12,15-29 lapai; bylos 21 tomas, 178, 181-188 lapai, bylos 24 tomas, 12,15-29 lapai, bylos 24 tomas, 181-188 lapai, bylos 27 tomas, 12,15-29 lapai, bylos 28 tomas, 19, 22-29 lapai, bylos 30 tomas, 17-25 lapai, bylos 31 tomas, 6-21 lapai, bylos 33 tomas, 9-17 lapai, bylos 34 tomas, 6-21 lapai, bylos 36 tomas, 17-25 lapai, bylos 37 tomas, 6-21 lapai, bylos 39 tomas, 12,15-29 lapai; bylos 39 tomas, 178,181-188 lapai, bylos 42 tomas, 17-25 lapai, bylos 43 tomas, 6-21 lapai, bylos 45 tomas, 17-25 lapai, bylos 46 tomas, 6-21 lapai, bylos 48 tomas, 17-25, bylos 49 tomas, 6-21, bylos 51 tomas, 17-25 lapai, bylos 52 tomas, 6-21 lapai, bylos 54 tomas, 12, 15-29 lapai; bylos 54 tomas, 149,152-159 lapai, bylos 57 tomas, 17-25 lapai, bylos 58 tomas, 6-21 lapai, bylos 60 tomas, 17-25 lapai, bylos 61 tomas, 6-21 lapai, bylos 63 tomas, 12, 15-29 lapai; bylos 63 tomas, 150,153-160 lapai, bylos 66 tomas, 17-25 lapai, bylos 67 tomas, 6-21 lapai, bylos 69 tomas, 16-24 lapai, bylos 73 tomas, 14-22 lapai, bylos 75 tomas, 6-21 lapai.

¹⁰⁹ Bylos 5 tomas, 46-55 lapai, bylos 8 tomas, 46-55 lapai, bylos 11 tomas, 46-55 lapai, bylos 13 tomas, 46-55 lapai, bylos 17 tomas, 46-55 lapai, bylos 20 tomas 47-56 lapai, bylos 23 tomas, 47-56 lapai, bylos 26 tomas, 48-57 lapai, bylos 29

(141) Pirkimuose Nr. 1-23 UAB „IRDAIVA“ pateikė sertifikavimo kompanijos *TIC* sertifikatą, patvirtinantį vadybos sistemų atitiktį ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 BS OHSAS 18001:2007 standartams, kuris galiojo nuo 2011 m. gruodžio 9 d. iki 2014 gruodžio 10 d.¹¹⁰ Pirkime Nr. 24 UAB „IRDAIVA“ pateikė sertifikatą, kuris galiojo nuo 2014 m. gruodžio 11 d. iki 2017 gruodžio 10 d.¹¹¹ Šie sertifikatai sertifikavimo sričių prasme buvo analogiški ir patvirtino UAB „IRDAIVA“ atitiktį Aplinkos apsaugos vadybos sistemos, Kokybės vadybos sistemos, Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimams šiuose sertifikatuose nurodytose darbų srityse.

(142) Pirkime Nr. 2, kuriame buvo nustatytas plačiausios apimties Ūkio subjektų kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimas (nutarimo 1.5.2.1 dalis) ir kuriame UAB „IRDAIVA“ buvo pagrindiniu partneriu, UAB „IRDAIVA“ atitiko Aplinkos apsaugos vadybos sistemos, Kokybės vadybos sistemos ir Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimus¹¹².

(143) Konkurencijos taryba daro išvadą, kad UAB „IRDAIVA“ būtų atitikusi Aplinkos apsaugos vadybos sistemos, Kokybės vadybos sistemos ir Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimus plačiausioje Pirkime Nr. 2 perkamų darbų srityje.

(144) Pirkimuose Nr. 1-23 AB „PST“ pateikė tris sertifikavimo kompanijos *BM TRADA* sertifikatus, kurie galiojo nuo 2013 m. balandžio 19 d. iki 2014 m. lapkričio 27 d.¹¹³ Nors Pirkime Nr. 24 AB „PST“ šių sertifikatų nepateikė, tačiau pagal viešai prieinamus duomenis, atnaujintas AB „PST“ sertifikatas galiojo nuo 2014 m. lapkričio 28 d. iki 2017 m. lapkričio 27 d.¹¹⁴ Šie sertifikatai sertifikavimo sričių prasme buvo analogiški ir patvirtino AB „PST“ atitiktį Aplinkos apsaugos vadybos sistemos, Kokybės vadybos sistemos ir Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimams šiuose sertifikatuose nurodytose darbų srityse. Sertifikatai patvirtino, kad AB „PST“ buvo sertifikuojama kartu su įmonių grupei priklausančiomis įmonėmis: UAB „Skydmedis“, UAB „Metalo meistrai“, UAB „Vekada“, ir UAB „Alinita“.

(145) Iš Pirkimų, kuriuose AB „PST“ buvo pagrindiniu partneriu, Pirkimas Nr. 7 pagal perkamų darbų apimtį buvo artimiausias plačiausios apimties Pirkimui Nr. 2 (nutarimo (140) pastraipa).

(146) Pirkime Nr. 2 buvo reikalavimas atlikti elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo darbus. AB „PST“ kvalifikacijos atestate nurodyta, kad AB „PST“ turi teisę statyti inžinerinius elektroninių ryšių infrastruktūros tinklus (nutarimo (26)-(28) pastraipos), o AB „PST“ pateiktuose sertifikavimo kompanijos *BM TRADA* sertifikatuose nurodyta, kad AB „PST“ yra sertifikuota Pastatų ir inžinerinių statinių statybos darbų srityse (nutarimo (144) pastraipa). Taigi AB „PST“ buvo sertifikuota nurodytų darbų srityje.

(147) Pirkimas Nr. 7 apėmė reikalavimą atlikti inžinerinių žemos įtampos 0,4 kV elektros tinklų statybos darbus, kurių vien bendrovė AB „PST“ neturėjo teisės atlikti (nutarimo (28)-(32) pastraipos).

(148) Vis dėlto, sertifikavimo kompanijos *BM TRADA* sertifikatai patvirtino AB „PST“ ir su ja susijusių įmonių atitiktį vienoje iš sertifikuotų darbų sričių – elektrotechnikos darbai iki 10kV,

tomas, 47-56 lapai, bylos 32 tomas, 48-57 lapai, bylos 35 tomas, 49-58 lapai, bylos 38 tomas, 47-56 lapai, bylos 41 tomas, 48-57 lapai, bylos 44 tomas, 46-55 lapai, bylos 47 tomas, 45-54 lapai, bylos 50 tomas, 43-51 lapai, bylos 53 tomas, 46-54 lapai, bylos 56 tomas, 48-56 lapai, bylos 59 tomas, 45-53 lapai, bylos 62 tomas, 43-51 lapai, bylos 65 tomas, 45-53 lapai, bylos 68 tomas, 45-53 lapai, bylos 72 tomas, 45-55 lapai, bylos 76 tomas, 47-60 lapai.

¹¹⁰ Bylos 3 tomas, 141 lapas, bylos 6 tomas, 141 lapas, bylos 9 tomas, 141 lapas, bylos 12 tomas, 141 lapas, bylos 15 tomas, 140 lapas, bylos 19 tomas, 97 lapas, bylos 22 tomas, 97 lapas, bylos 25 tomas, 97 lapas, bylos 28 tomas, 136 lapas, bylos 30 tomas, 141 lapas, bylos 33 tomas, 133 lapas, bylos 36 tomas, 142 lapas, bylos 40 tomas, 97 lapas, bylos 42 tomas, 141 lapas, bylos 45 tomas, 154 lapas, bylos 48 tomas 154 lapas, bylos 51 tomas, 154 lapas, bylos 55 tomas, 93 lapas, bylos 57 tomas, 154 lapas, bylos 60 tomas, 154 lapas, bylos 64 tomas, 95 lapas, bylos 66 tomas, 60 lapas, bylos 69 tomas, 65 lapas.

¹¹¹ Bylos 73 tomas, 54 lapas.

¹¹² Bylos 8 tomas, 46-55 lapai.

¹¹³ Bylos 4 tomas, 144-152 lapai, bylos 7 tomas, 145-153 lapai, bylos 10 tomas, 144-152 lapai, bylos 13 tomas, 144-152 lapai, bylos 16 tomas, 144-152 lapai, bylos 18 tomas, 167-175 lapai, bylos 21 tomas, 167-175 lapai, bylos 24 tomas, 167-175 lapai, bylos 28 tomas, 8-16 lapai, bylos 31 tomas, 144-152 lapai, bylos 34 tomas, 144-152 lapai, bylos 37 tomas, 144-152 lapai, bylos 39 tomas, 167-175 lapai, bylos 43 tomas, 144-152 lapai, bylos 46 tomas, 124-132 lapai, bylos 49 tomas, 124-132 lapai, bylos 52 tomas, 124-132 lapai, bylos 54 tomas, 139-147 lapai, bylos 58 tomas, 124-132 lapai, bylos 61 tomas, 124-132 lapai, bylos 63 tomas, 139-147 lapai, bylos 67 tomas, 124-132 lapai.

¹¹⁴ Bylos 87 tomas, 4-7 lapai.

įskaitant projektavimą (angl. *electrical engineering works, voltage up to 10 kV (including designing)*). Be to, Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelė patvirtino, kad AB „PST“, kaip pagrindinis partneris, atitiko Aplinkos apsaugos vadybos, Kokybės vadybos sistemos, Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimus Pirkime Nr. 7 perkamų darbų srityje¹¹⁵.

(149) Konkurencijos taryba daro išvadą, kad AB „PST“ būtų atitikusi Aplinkos apsaugos vadybos sistemos, Kokybės vadybos sistemos ir Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos reikalavimus plačiausioje Pirkime Nr. 2 perkamų darbų srityje.

1.5.4. Tiekėjų kvalifikacijos tarpusavyje palyginimo etapas

(150) Vilniaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų komisija įvertinusi ir atrinkusi tiekėjus, atitinkančius minimalius kvalifikacijos reikalavimus, lygino tiekėjų kvalifikaciją tarpusavyje. Jeigu minimalius kvalifikacijos reikalavimus atitikdavo 3 arba mažiau kandidatų, pateikti pirminius komercinius pasiūlymus buvo kviečiami visi kandidatai, kurie atitiko minimalius kvalifikacijos reikalavimus ir kurių paraiškos atitiko pirkimo dokumentų reikalavimus¹¹⁶.

(151) Kvalifikacijos palyginimo tarpusavyje atrankos kriterijai buvo tie patys minimalūs kvalifikacijos reikalavimai: Kritinio likvidumo reikalavimas ir Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimas. Jiems šiame atrankos etape buvo suteikta papildoma santykinė reikšmė lyginant tiekėjų kvalifikaciją tarpusavyje.

6 lentelė. Kvalifikacijos palyginimo tarpusavyje atrankos kriterijai

Eil. Nr.	Kvalifikacijos palyginimo tarpusavyje kriterijai (P) Minimalūs kvalifikacijos reikalavimai	Vertinamo kriterijaus lyginamasis svoris
1.	Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarties už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM reikalavimas	70 / 90
2.	Kritinio likvidumo reikalavimas	30 / 10
	Iš viso:	100

(152) Ūkio subjektų grupei, pateikus paraišką, kvalifikacinėje atrankoje buvo vertinamas: 1) Bendras visų jungtinės veiklos sutarties šalių įvykdytų sutarčių skaičius (L1); 2) Bendra kritinio likvidumo reikšmė, skaičiuojant bendros visų jungtinės veiklos sutarties šalių trumpalaikio turto sumos ir bendros visų jungtinės veiklos sutarties šalių atsargų sumos skirtumo santykis su bendra visų jungtinės veiklos sutarties šalių trumpalaikių įsipareigojimų suma (L2).

(153) Vertinamo kriterijaus santykinė reikšmė buvo apskaičiuojama pagal Pirkimų sąlygose nustatytą formulę. Vertinamo kriterijaus lyginamieji svoriai (koeficientai) Pirkimuose Nr. 1-14 buvo: L1 – 70 ir L2 – 30, Pirkimuose Nr. 15-24: L1 – 90 ir L2 – 10.

(154) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ grupė visuose Pirkimuose¹¹⁷ pateko tarp 3 aukščiausią kvalifikaciją turėjusių tiekėjų ir turėjo galimybę teikti komercinį pasiūlymą atitinkamame Pirkime. Dalyvių kvalifikacijos vertinimo lentelėse buvo nurodyti visų Pirkimų dalyvių surinkti balai¹¹⁸.

(155) Konkurencijos taryba skaičiavo, ar UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvaudamos savarankiškai būtų patekusios tarp 3 aukščiausią kvalifikaciją turėjusių tiekėjų. Pagal Pirkimų sąlygose nurodytą formulę Konkurencijos taryba apskaičiavo balus, kuriuos UAB „IRDAIVA“ ir AB

¹¹⁵ Bylos 23 tomas, 47-56 lapai.

¹¹⁶ Techninio pobūdžio reikalavimai nustatyti Pirkimų sąlygose dėl paraiškos (pasiūlymo) pateikimo priemonių, kalbos, pasirašymo būdų ir pan., kurie nesusiję su tiekėjų kvalifikacija, todėl plačiau neanalizuojami ir Konkurencijos tarybos vertinimo nekeičia.

¹¹⁷ Išskyrus Pirkimą Nr. 21, kuriame AB „PST“ ir UAB „IRDAIVA“ paraiška buvo atmesta, nes buvo pasirašyta su negaliojančių el. parašu.

¹¹⁸ Bylos 5 tomas, 46-55 lapai, bylos 8 tomas, 46-55 lapai, bylos 11 tomas, 46-55 lapai, bylos 13 tomas, 46-55 lapai, bylos 17 tomas, 46-55 lapai, bylos 20 tomas 47-56 lapai, bylos 23 tomas, 47-56 lapai, bylos 26 tomas, 48-57 lapai, bylos 29 tomas, 47-56 lapai, bylos 32 tomas, 48-57 lapai, 35 tomas, 49-58 lapai, bylos 38 tomas, 47-56 lapai, bylos 41 tomas, 48-57 lapai, bylos 44 tomas, 46-55 lapai, bylos 47 tomas, 45-54 lapai, bylos 50 tomas, 43-51 lapai, bylos 53 tomas, 46-54 lapai, bylos 56 tomas, 48-56 lapai, bylos 59 tomas, 45-53 lapai, bylos 62 tomas, 43-51 lapai, bylos 65 tomas, 45-53 lapai, bylos 68 tomas, 45-53 lapai, bylos 72 tomas, 45-55 lapai, bylos 76 tomas, 47-60 lapai.

„PST“ būtų gavusios, jei Pirkimuose būtų dalyvavusios savarankiškai, o kiti Pirkimuose dalyvavę dalyviai, įskaitant jungtinės veiklos grupes, būtų išlikę tie patys. Konkurencijos tarybos apskaičiuotas balas buvo palygintas su 3 vietą atitinkame Pirkime užėmusio dalyvio (ūkio subjektų grupės) balu.

(156) Konkurencijos tarybos vertinimu, UAB „IRDAIVA“ savarankiškai galėjo patekti tarp 3 aukščiausių kvalifikacijų pateikusių tiekėjų visuose Pirkimuose, o AB „PST“ – bent 5 Pirkimuose¹¹⁹.

1.5.5. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ jungtinės veiklos sutarčių nuostatos

(157) Pirkimuose UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo jungtinės veiklos sutarčių (toliau – Sutartys) pagrindu. Nors Sutartys buvo sudaromos atskirai dėl kiekvieno Pirkimo, jų sąlygos iš esmės buvo analogiškos.

(158) Pirkimuose Nr. 1-5 Sutartys tarp UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pasirašytos 2013 m. [III ketv.], Pirkimuose Nr. 6-9 – 2013 m. [III ketv.], Pirkimuose Nr. 10-14 – 2013 m. [III ketv.], Pirkimuose Nr. 15-19 – 2013 m. [IV ketv.], Pirkime Nr. 20 – 2014 m. [I ketv.], Pirkime Nr. 21 – 2013 m. [III ketv.], Pirkime Nr. 22 – 2014 m. [II ketv.], Pirkime Nr. 23 – 2014 m. [III ketv.], Pirkime Nr. 24 – 2015 m. [II ketv.]¹²⁰

(159) Sutarčių 3.1-3.2 papunkčiai nustatė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“;

(160) Sutarčių 3.10 papunktis nustatė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“;

(161) Sutarčių 4.2 papunktis 1 dalis nustatė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“;

(162) Sutarčių 7.1-7.2 papunkčiai nustatė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“;

(163) Sutarčių 7.3 papunktis nustatė, kad „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“;

(164) Sutarčių 3.6 papunktis nustatė UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Visose Sutartyse [KOMERCINĖ PASLAPTIS], nepriklausomai nuo to, kuri bendrovių buvo pagrindiniu partneriu.

(165) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ el. paštu derino konkrečių bendrai teikiamų pasiūlymų kainas ir (ar) jų elementus:

„[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“¹²¹.

(166) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ taip pat bendravo dėl planų dalyvauti Pirkimuose jungtinės veiklos pagrindu:

„[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.¹²²

1.5.6. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimo UAB „VVK“ Pirkimuose apibendrinimas

(167) Pagal VPT pateiktą informaciją, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ 2013-2015 m. kartu dalyvavo 29 pirkimuose, iš kurių 24 buvo vykdyti Vilniaus miesto savivaldybės ir UAB „VVK“¹²³.

¹¹⁹ AB „PST“ paaiškinimuose nesutiko su Pranešime apie atliktą tyrimą pateiktu skaičiavimu, kad bendrovė 6 Pirkimuose būtų patekusi tarp 3 aukščiausių kvalifikaciją turinčių tiekėjų. Vis dėlto, Konkurencijos taryba, remdamasi Tyrimo byloje esančiais duomenimis, įsitikino, jog 5 Pirkimuose bendrovė būtų patekusi tarp 3 tiekėjų (bylos 82 tomas, 106-110 lapai, bylos 84 tomas, 171-175 lapai, bylos 87 tomas, 90-94 lapai).

¹²⁰ Bylos 6 tomas, 4-9 lapai, bylos 9 tomas, 4-9 lapai, bylos 12 tomas, 4-9 lapai, bylos 15 tomas, 4-9 lapai, bylos 18 tomas, 4-9 lapai, bylos 21 tomas, 4-9 lapai, bylos 24 tomas, 4-9 lapai, bylos 27 tomas, 4-9 lapai, bylos 30 tomas, 4-9 lapai, bylos 34 tomas, 183-188 lapai, bylos 36 tomas, 4-9 lapai, bylos 39 tomas, 4-9 lapai, bylos 42 tomas, 4-9 lapai, bylos 45 tomas, 4-9 lapai, bylos 48 tomas, 4-9, bylos 51 tomas, 4-9 lapai, bylos 54 tomas, 4-9 lapai, bylos 57 tomas, 4-9 lapai, bylos 60 tomas, 4-9 lapai, bylos 63 tomas, 4-9 lapai, bylos 66 tomas, 4-9 lapai, bylos 69 tomas, 3-8 lapai, bylos 73 tomas, 3-8 lapai, Bylos 77 tomas, 8-13 lapai, bylos 77 tomas, 28-33 lapai, bylos 77 tomas, 48-53 lapai, bylos 77 tomas, 64-69 lapai, bylos 77 tomas, 82-87 lapai, bylos 77 tomas, 124-129 lapai, bylos 77 tomas, 142-148 lapai, bylos 77 tomas, 160-165 lapai, bylos 78 tomas, 8-13 lapai, bylos 78 tomas, 28-33 lapai, bylos 78 tomas, 46-51 lapai, bylos 78 tomas, 64-69 lapai, bylos 78 tomas, 91-96 lapai, bylos 78 tomas, 105-110 lapai, bylos 78 tomas, 121-125 lapai, bylos 78 tomas, 137-142 lapai, bylos 78 tomas, 161-166 lapai.

¹²¹ 2013 m. lapkričio 4 d. AB „PST“ Vilniaus filialo „Genranga“ direktoriaus pavaduotojo tiekimui, A. G. el. laiškas tema „derybos“ UAB „IRDAIVA“ Pardavimų direktoriui A. M. (bylos 87 tomas, 72 lapas).

¹²² 2013 m. rugsėjo 26 d. AB „PST“ Vilniaus filialo „Genranga“ direktoriaus pavaduotojo tiekimui, A. G. el. laiškas UAB „IRDAIVA“ Pardavimų direktoriui A. M. (bylos 87 tomas, 73 lapas).

¹²³ Bylos 82 tomas, 48-54 lapai, bylos 84 tomas, 74-80 lapai, bylos 85 tomas, 64 lapas

Pagal VPT pateiktą informaciją, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas 2013-2015 m. sudarė [0-20] sutarčių, kurių vertė siekė [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur¹²⁴.

(168) 2013-2015 m. UAB „VVK“ vykdė 30 viešųjų pirkimų. Kaip minėta, 24 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo kartu, iš likusių 6 UAB „IRDAIVA“ dalyvavo savarankiškai – 2, su jungtinės veiklos partneriais – 4, AB „PST“ dalyvavo savarankiškai – 1, kituose – nedalyvavo¹²⁵.

(169) UAB „Statybų kodas“ Pirkimuose Nr. 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22, kuriuose UAB „IRDAIVA“ buvo pagrindiniu partneriu, dalyvavo kaip UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumo subrangovas¹²⁶. Pirkimuose Nr. 1 ir 24, kuriuose UAB „IRDAIVA“ buvo pagrindiniu partneriu, kaip konsorciumo subrangovai buvo numatyti atitinkamai UAB „Mitnija“ bei UAB „Alfa idėjos“¹²⁷. Šiuose Pirkimuose ir kituose UAB „VVK“ organizuotuose viešuosiuose pirkimuose kiti tiekėjai, įskaitant ir dalyvaujančius jungtinės veiklos pagrindu, taip pat buvo numatę pasitelkti subrangovus.

(170) UAB „VVK“ vykdytuose pirkimuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbams pirkti UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ yra dalyvavusios savarankiškai:

- (a) Pirkime Nr. 125116 „Vilniaus Taikos progimnazijos pastato, Taikos g. 157, renovavimo darbai“, kuris paskelbtas 2012 m. liepos 25 d. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo savarankiškai bei pateko į antrą etapą. UAB „IRDAIVA“ pateikusi pasiūlymą už 1.262.574,74 Eur šį pirkimą laimėjo, o AB „PST“ nepateikė komercinio pasiūlymo, nors tokią galimybę turėjo¹²⁸.
- (b) Pirkime Nr. 151057 „Vilniaus Joachimo Lelevelio vidurinės mokyklos A. Vivulskio pagrindinio ugdymo skyriaus pastato Minties g. 3, Vilniuje, remonto darbai“, kuris paskelbtas 2014 m. gegužės 7 d, UAB „IRDAIVA“ dalyvavo savarankiškai, pateko į antrą etapą, pateikė komercinį pasiūlymą už 302.196,37 Eur;
- (c) Pirkime Nr. 152257 „Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ įkūrimo Vilniaus Sietuvos progimnazijoje Taikos g. 47 (dalies patalpų pritaikymo muzikos mokyklai) darbų pirkimas“, kuris paskelbtas 2014 m. balandžio 4 d., UAB „IRDAIVA“ dalyvavo savarankiškai, pateko į antrą etapą, pateikė komercinį pasiūlymą už 334.159,48 Eur ir laimėjo¹²⁹.
- (d) Pirkime Nr. 152632 „Vilniaus darželio-mokyklos „Vilija“ pastato Taikos g. 15, Vilniuje, stogo remonto ir fasado šiltinimo darbų pirkimas“, kuris paskelbtas 2014 m. birželio 16 d. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo savarankiškai. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pateko į antrą etapą ir pateikė komercinius pasiūlymus atitinkamai už 360.316,27 Eur ir 373.030,58 Eur¹³⁰.

(171) Pirkimuose UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kartu pateiktų komercinių pasiūlymų bendra vertė sudarė apie 39.731,295,76 Eur, vidutinė vertė sudarė apie 1.727.447,64 Eur ir šių komercinių pasiūlymų vertės svyravo nuo 428.900,00 Eur iki 3.301.668,00 Eur.

(172) Laimėtuose 11 Pirkimų, t. y. Pirkimuose Nr. 1, 4, 6, 10-12, 15, 18-20, pateiktų komercinių pasiūlymų bendra vertė sudarė 18.135.344,65 Eur.

¹²⁴ Bylos 82 tomas, 48, 55-56 lapai, bylos 84 tomas, 74, 81-82 lapai, bylos 85 tomas, 64 lapas

¹²⁵ Pranešimo apie atliktą tyrimą Priedas Nr. 1.

¹²⁶ Bylos 7 tomas, 154-155 lapai, bylos 10 tomas, 153-154 lapai, bylos 13 tomas, 153-154 lapai, bylos 16 tomas, 153-154 lapai, bylos 31 tomas, 153-154 lapai, bylos 37 tomas, 153-154 lapai, bylos 43 tomas, 153-154 lapai, bylos 46 tomas, 133-134 lapai, bylos 49 tomas, 133-134 lapai, bylos 52 tomas, 133-134 lapai, bylos 58 tomas, 133-134 lapai, bylos 61 tomas, 133-134 lapai, bylos 67 tomas, 133-134 lapai, bylos 77 tomas, 150-151 lapai.

¹²⁷ Bylos 5 tomas, 46 lapas, bylos 76 tomas, 52 lapas.

¹²⁸ Pranešimo apie atliktą tyrimą Priedas Nr.2.
http://mw.eviesiejipirkimai.lt/vpm/vpt_pub_n7_vppa_print_forma_1_3.asp?DOK_ID=2002678317

¹²⁹ Pranešimo apie atliktą tyrimą Priedas Nr. 2. Nuoroda į viešojo pirkimo ataskaitą:
http://mw.eviesiejipirkimai.lt/vpm/vpt_pub_n5_vppa_print_forma_1_3_new.asp?DOK_ID=2002809608

¹³⁰ Pranešimo apie atliktą tyrimą Priedas Nr. 2 Nuoroda į pirkimo ataskaitą:
http://mw.eviesiejipirkimai.lt/vpm/vpt_pub_n5_vppa_print_forma_1_3_new.asp?DOK_ID=2002809577

(173) Pirkimai Nr. 1-21 buvo paskelbti nuo 2013 m. rugpjūčio 20 d. iki gruodžio 27 d.: Pirkimai Nr. 1-5 – 2013 m. rugpjūčio 20 d., Pirkimai Nr. 6-9 – 2013 m. rugpjūčio 22 d., Pirkimai Nr. 10-14 – 2013 m. rugpjūčio 26 d., Pirkimai Nr. 15-17 – 2013 m. lapkričio 4 d., Pirkimai Nr. 18-19 – 2013 m. lapkričio 11 d., Pirkimai Nr. 20-21 – 2013 m. gruodžio 27 d. Likę Pirkimai Nr. 22-24 paskelbti nuo 2014 m. balandžio 11 d. iki 2015 m. balandžio 16 d.: Pirkimas Nr. 22 – 2014 m. balandžio 11 d., Pirkimas Nr. 23 – 2014 m. liepos 30 d., Pirkimas Nr. 24 – 2015 m. balandžio 16 d.

(174) Pirkimuose Nr. 1-14 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas paraiškas dalyvauti pateikė per [0-20] dienas: nuo 2013 m. [III ketv.] iki [III ketv.]¹³¹, o pirminiai komerciniai pasiūlymai pateikti nuo 2013 m. [III ketv.] iki [IV ketv.]¹³²

(175) Pirkimuose Nr. 15-19 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas paraiškas dalyvauti pateikė per [0-20] dienas: nuo 2013 m. [IV ketv.] iki [IV ketv.]¹³³, o pirminiai komerciniai pasiūlymai pateikti 2013 m. [IV ketv.]¹³⁴ ir [IV ketv.]¹³⁵

(176) Pirkime Nr. 20 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas paraišką dalyvauti pateikė per [0-20] dienų – 2014 m. [I ketv.], o pirminį komercinį pasiūlymą 2014 m. [I ketv.]¹³⁶

(177) Pirkime Nr. 21 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas paraišką dalyvauti pateikė per [0-20] dienas – 2014 m. [I ketv.], tačiau ji buvo atmesta, nes buvo pasirašyta elektroniniu parašu su pasibaigusiu galiojimo laiku ir neatitiko paraiškos dokumentams keliamų sąlygų¹³⁷.

(178) Pirkime Nr. 22 UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumas paraišką dalyvauti pateikė 2014 m. [II ketv.], o pirminį komercinį pasiūlymą – 2014 m. [II ketv.], Pirkime Nr. 23 paraišką dalyvauti pateikė 2014 m. [III ketv.], o pirminį komercinį pasiūlymą – 2014 m. [III ketv.] ir Pirkime Nr. 24 paraišką dalyvauti pateikė 2015 m. [II ketv.], o pirminį komercinį pasiūlymą – 2015 m. [II ketv.]¹³⁸.

2. Tyrimo išvados ir dėl jų pateikta UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ nuomonė bei paaiškinimai

(179) Tyrimo išvadose siūlyta pripažinti, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose turėjo galimybę dalyvauti savarankiškai ir bendras dalyvavimas jungtinės veiklos sutarčių pagrindu nebuvo objektyviai būtinas. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ jungtinės veiklos sutartimis susitarė bendrai nustatyti visas Pirkimuose teikiamų pasiūlymų sąlygas, įskaitant ir pasiūlymų kainą, taip pat susitarė dėl kiekvienos iš šalių įsipareigojimų dalies, kuri atsispindėjo visų Pirkimų pasiūlymų kainoje. Tokiais veiksmais UAB „IRDAIVA“ ir UAB „PST“ sudarė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus pažeidžiantį susitarimą.

¹³¹ Bylos 3 tomas, 1-2 lapai, bylos 5 tomas, 40-41 lapai, bylos 6 tomas, 1-2 lapai, bylos 8 tomas, 40-41 lapai, bylos 9 tomas, 1-2 lapai, bylos 11 tomas, 40-41 lapai, bylos 12 tomas, 1-2 lapai, bylos 13 tomas, 40-41 lapai, bylos 15 tomas, 1-2 lapai, bylos 17 tomas, 40-41 lapai, bylos 18 tomas, 1-3 lapai, bylos 20 tomas, 40-42 lapai, bylos 21 tomas, 1-3 lapai, bylos 23 tomas, 40-42 lapai, bylos 24 tomas, 1-3 lapai, bylos 26 tomas, 40-42 lapai, bylos 27 tomas, 1-3 lapai, bylos 29 tomas, bylos 30 tomas, 1-2 lapai, bylos 32 tomas, 40-41 lapai, bylos 33 tomas, 3-4 lapai, bylos 35 tomas, 42-43 lapai, bylos 36 tomas, 1-2 lapai, bylos 38 tomas, 40-41 lapai, bylos 39 tomas, 1-3 lapai, bylos 41 tomas, 40-41 lapai, bylos 42 tomas, 1-2 lapai, bylos 44 tomas, 40-41 lapai.

¹³² Bylos 77 tomas, 1 lapas, bylos 77 tomas, 20 lapas, bylos 77 tomas, 39 lapas, bylos 77 tomas, 57 lapas, bylos 77 tomas, 75 lapas, bylos 77 tomas, 93-94 lapai, bylos 77 tomas, 99-100 lapai, bylos 77 tomas, 105-106 lapai, bylos 77 tomas, 111-112 lapai, bylos 77 tomas, 117 lapas, bylos 77 tomas, 135 lapas, bylos 77 tomas, 153 lapas, bylos 77 tomas, 171-172 lapai, bylos 78 tomas, 1 lapas

¹³³ Bylos 45 tomas, 1-2 lapai, bylos 47 tomas, 41-42 lapai, bylos 48 tomas, 1-2, bylos 50 tomas, 39-40 lapai, bylos 51 tomas, 1-2 lapai, bylos 53 tomas, 42-43 lapai, bylos 54 tomas, 1-3 lapai, bylos 56 tomas, 42-44 lapai, bylos 57 tomas, 1-2 lapai, bylos 59 tomas, 40-44 lapai.

¹³⁴ Pirkimo Nr. 18, kuriame pagrindinis partneris buvo AB „PST“, pirminiame pasiūlyme nurodyta, kad jis sudarytas 2013 m. lapkričio 9 d., nors paraiška dalyvauti pateikta ir jungtinės veiklos sutartis sudaryta 2013 m. lapkričio 12 d. (bylos 78 tomas, 75-76 lapai).

¹³⁵ Bylos 78 tomas, 19 lapas, bylos 78 tomas, 39a lapas, bylos 78 tomas, 57 lapas, bylos 78 tomas, 75-76 lapai, bylos 78 tomas, 84 lapas.

¹³⁶ Bylos 62 tomas, 43-51 lapas.

¹³⁷ Bylos 65 tomas, 45-53 lapai.

¹³⁸ Bylos 78 tomas, 117-118 lapai, bylos 78 tomas, 132-133 lapai, bylos 78 tomas, 157-158 lapai.

(180) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ posėdžio Konkurencijos taryboje metu bei savo rašytiniuose paaiškinimuose iš esmės pateikė tuos pačius argumentus dėl nesutikimo su Tyrimo išvadomis ir prašė Tyrimą nutraukti.

(181) UAB „IRDAIVA“ nuomone, Konkurencijos taryba netinkamai įvertino UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ jungtinės veiklos sutarčių tikslą, turinį, teisinį ir ekonominį kontekstą, todėl padarė nepagrįstą išvadą, jog susitarimas savo tikslu riboja konkurenciją. Pranešime apie atliktą tyrimą taikyta neteisinga metodologija, nes Konkurencijos taryba vertino tik formalią UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiktį minimaliems Pirkimų reikalavimams ir taip susiaurino objektyvaus būtinumo bendradarbiauti sampratą. Vertinant, ar UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendradarbiavimas buvo objektyviai būtinas, turėjo būti analizuojamos jų galimybės dalyvauti kiekviename iš Pirkimų ir juos įgyvendinti savarankiškai, o minimalūs reikalavimai nėra niekaip susiję su objektyvia galimybe tinkamai atlikti darbus. Todėl analizė turėjo vertinti bendrovių turėtus pajėgumus, atsižvelgiant į kituose projektuose jau naudojamus resursus. UAB „IRDAIVA“ prieš priimdama sprendimą dalyvauti Pirkime, vertino, ar galės savarankiškai įgyvendinti darbus laimėjimo atveju. Nei vienu iš Pirkimų, UAB „IRDAIVA“ neturėjo galimybių dalyvauti savarankiškai, todėl ieškojo galimybių mažinti šią riziką, pavyzdžiui, pasitelkti jungtinės veiklos partnerius bei apjungti pajėgumus. Tai, kad UAB „IRDAIVA“ neturėjo reikiamų pajėgumų patvirtino ir EY ataskaita, VGTU ataskaita ir PE ataskaita.

(182) EY ataskaitoje įvertinus 2013-2016 m. UAB „IRDAIVA“ veiklos rodiklius pagal Pirkimų reikalavimus paraiškų teikimo metu ir tai, ar bendrovės piniginių lėšų būtų pakakę savarankiškam Pirkimų darbų atlikimui, padaryta išvada, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. UAB „IRDAIVA“ nurodė, jog šiuo aspektu reikia atsižvelgti ir į tai, kad 2013 m. Vilniaus miesto savivaldybės finansinė padėtis buvo ypač sunki ir ji neretai neatsiskaitydavo su rangovais, bei, kad bendrovė nebuvo tikra, ar galės gauti reikiamas banko garantijas ir laidavimo draudimus.

(183) VGTU ataskaitoje įvertinus UAB „IRDAIVA“ objektyvias galimybes paraiškos padavimo metu savo jėgomis įgyvendinti kiekvieno iš Pirkimų darbus to pirkimo laimėjimo atveju, padaryta išvada, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. PE ataskaitoje įvertinus UAB „IRDAIVA“ galimybes savarankiškai atlikti 13 laimėtų Pirkimų darbus, padaryta išvada, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS], UAB „IRDAIVA“ nurodo, jog šiuo aspektu reikia atsižvelgti ir į tai, kad bendrovė turėjo ribotas galimybes pasisamdyti tam tikros kvalifikacijos papildomų darbininkų, nes tiriamu laikotarpiu darbo rinkoje jų trūko, bei, kad turėjo ribotas galimybes visus darbus, kuriems trūko pajėgumų, perduoti subrangovams: kai kuriuos esminius darbus privalėjo įgyvendinti patys partneriai, be to, subrangovai turėjo būti nurodomi paraiškoje, kadangi Pirkimų darbų pradėjimo terminai buvo neapibrėžti, buvo sunku rasti subrangovų.

(184) UAB „IRDAIVA“ teigimu, analizuodama susitarimo teisinį ir ekonominį kontekstą Konkurencijos taryba tinkamai neįvertino, kad konkurencija Pirkimuose nebuvo apribota, nes, nepriklausomai nuo to, ar UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ būtų bendradarbiavusios, ar teikusios atskiras paraiškas, teikti pasiūlymus visada buvo pakviesti 3 tiekėjai. Konkurencijos taryba nepagrįstai leidžiamą bendradarbiavimo formą – jungtinę veiklą, prilygino draudžiamam susitarimui „pagal tikslą“. Bendrovė nurodė, jog daugelio kitų didesnės vertės pirkimų UAB „IRDAIVA“ taip pat neįgyvendino savarankiškai. Bet kuriuo atveju, aplinkybė, kad buvo savarankiškai įgyvendinusi didesnės vertės pirkimus, nepaneigia, kad bendrovė neturėjo reikiamų pajėgumų įgyvendinti Pirkimų darbų savarankiškai. UAB „IRDAIVA“ nuomone, Konkurencijos taryba pernelyg sureikšmino visų Pirkimų Sutartyse numatytą identišką išipareigojimų pasiūlymų kainoje pasiskirstymą, nes paraiškų teikimo dieną nėra aiški pirkimo objekto apimtis, todėl šis pasiskirstymas buvo pirminis (preliminarus) ir nereiškė nekintamo pasiskirstymo bei buvo tikslinamas vėliau. Be to, Pirkimų būdas ir kvalifikacinė atranka lėmė poreikį jungti kvalifikaciją siekiant patekti tarp 3 aukščiausių kvalifikaciją turėjusių tiekėjų. UAB „IRDAIVA“ negalėjo tiksliai prognozuoti dėl patekimo tarp šių tiekėjų. Paminėjo, jog Pirkimuose paprastai dalyvavo ne pavieniai tiekėjai, bet ūkio subjektų grupės jungtinės veiklos pagrindu.

(185) AB „PST“ nuomone, Pranešime apie atliktą tyrimą nebuvo pateikta adekvati konkurencijos ribojimo „pagal tikslą“ koncepcijos analize. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“

susitarimas analizuojamas atsietai nuo reikšmingo faktinio, teisinio ir ekonominio konteksto, apsiribojant vien pagrindimu, jog AB „PST“ ir UAB „IRDAIVA“ turėjo galimybę Pirkimuose dalyvauti savarankiškai. Susitarimais pagal savo tikslą ribojančiais konkurenciją laikomi susitarimai, kurių vienintelis objektyvus paaikškinimas yra siekis eliminuoti tarpusavio konkurenciją. Tokie susitarimai paprastai siejami su jų antikonkurencinio pobūdžio akivaizdumu, dėl ko nereikalauja sudėtingos teisinės ir ekonominės analizės. Konkurencijos teisėje pripažįstama, jog susitarimai dėl kainų ir rinkų pasidalijimo gali būti nelaikomi turinčiais tikslą riboti konkurenciją, jeigu jie yra dalis platesnio konkurentų bendradarbiavimo, pavyzdžiui, bendros gamybos susitarimų. Konkurencijos taryba neįvertino, jog kainų ir (ar) pasiūlos derinimas vyko platesniame bendradarbiavimo kontekste.

(186) AB „PST“ taip pat nurodė, kad negalėjimas savarankiškai pateikti pasiūlymo yra aplinkybė, leidžianti preziumuoti konkurencijos ribojimo nebuvimą, tačiau ši prezumpcija negali būti taikoma atvirkščiai – galėjimas pateikti savarankišką pasiūlymą savaime nereiškia, jog su konkurentu bendradarbiaujama siekiant antikonkurencinių tikslų. Tyrimo išvadose nuvertinta tai, jog AB „PST“ poreikį bendradarbiauti su UAB „IRDAIVA“ nulėmė UAB „VVK“ Pirkimų būdas – ribotas konkursas ir tai, kad pradžioje tiekėjai turėjo konkuruoti ne kaina ar kitais savo pasiūlymų parametrais, tačiau įvykdytų sutarčių skaičiumi. AB „PST“ vykdydama didelius projektus, šio parametro atžvilgiu nebuvo konkurecinga. Be to, AB „PST“ patirtis dalyvaujant UAB „VVK“ Pirkimuose ir neaptenkanti tarp 3 aukščiausią kvalifikaciją turėjusių tiekėjų, bei tai, kad visi šie tiekėjai veikė jungtinės veiklos pagrindu, patvirtino poreikį kooperuotis. Todėl AB „PST“ bendradarbiavimas su UAB „IRDAIVA“ sudarė galimybę AB „PST“ sudalyvauti daugiau Pirkimų, padidinat pasiūlą ir konkurenciją juose. Nei pati bendradarbiavimo forma – vieša jungtinė veikla, nei faktinė Pirkimų eiga, nesudaro prielaidos išvadai apie antikonkurencinį bendradarbiavimo pobūdį remiantis vien šio bendradarbiavimo faktu. AB „PST“ taip pat nurodė, kad analogiškais aplinkybėmis Draudimo byloje¹³⁹, Konkurencijos taryba draudikų bendradarbiavimą vertino pagal poveikį konkurencijai, todėl Pranešime apie atliktą tyrimą dėstomą požiūrį į AB „PST“ ir UAB „IRDAIVA“ bendradarbiavimą paneigia pati Konkurencijos tarybos praktika.

(187) AB „PST“ nuomone, atsižvelgiant į UAB „VVK“ Pirkimų pobūdį, reikalavimus, dalyvavimo tendencijas ir praktiką, dalyvavimą jungtinės veiklos pagrindais turėtų vertinti VPT, o ne Konkurencijos taryba.

(188) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ taip pat nurodė, kad Pranešime apie atliktą tyrimą nepagrįstai plačiai apibrėžtos tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusios pajamos.

(189) Šie ir kiti UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ nesutikimo su Tyrimo išvadomis argumentai bei Konkurencijos tarybos atsakymai į juos pateikiami tolesnėse šio nutarimo dalyse.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(190) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad visi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, yra draudžiami ir negalioja nuo jų sudarymo momento, pavyzdžiui, susitarimą tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas, pasidalyti prekės rinką teritoriniu pagrindu, pagal pirkėjų ar tiekėjų grupes ar kitu būdu, nustatyti tam tikros prekės gamybos ar pardavimo kiekius, taip pat riboti techninę pažangą ar investicijas. Analogiškai draudimai yra nustatyti ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnio 1 dalyje.

(191) Pagal Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalį Konkurencijos įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos (toliau – ES) konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo. Atsižvelgus į tai, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis savo esme ir tikslais

¹³⁹ Konkurencijos tarybos 2010 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. 2S-33 „Dėl ūkio subjektų, užsiimančių ne gyvybės draudimo veikla, ir jų asociacijų veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimams“.

atitinka SESV 101 straipsnio nuostatas, aiškinant bei taikant Konkurencijos įstatymą, atsižvelgiama ir į SESV aiškinimo bei taikymo praktiką¹⁴⁰.

3. Atitinkama rinka ir jos dalyviai

(192) Atitinkama rinka apibrėžiama vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, kurioje atitinkama rinka įvardijama kaip tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje, bei Konkurencijos tarybos paaiškinimais dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, patvirtintais Konkurencijos tarybos 2000 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 17, kurie parengti ir suderinti su Europos Komisijos pranešimu „Dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencijos teisės tikslams“ (97/C 372/03)¹⁴¹.

(193) Rinkos apibrėžimas yra priemonė konkurencijos riboms tarp įmonių nustatyti ir apibrėžti, o pagrindinis jo tikslas – sistemingai nustatyti konkurencijos ribojimus, su kuriais susiduria tam tikros įmonės. Rinkos apibrėžimas nėra savitiksliis dalykas, todėl kiekvienu konkrečiu atveju reikia įvertinti, kokia galima konkurencijos problema yra analizuojama ir koku tikslu siekiama nustatyti atitinkamos rinkos apibrėžimą¹⁴². Poreikis atitinkamą rinką tiksliai ir detalčiai apibrėžti priklauso nuo nagrinėjamo pažeidimo pobūdžio¹⁴³.

(194) Pareigos apibrėžti atitinkamą rinką apimtis skiriasi priklausomai nuo to, kuris konkurencijos teisės pažeidimas nustatomas: piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi veiksams įvertinti tinkamas atitinkamos rinkos apibrėžimas yra būtina sąlyga, kita vertus, draudžiamo susitarimo atveju, atitinkamos rinkos apibrėžimo priežastis, jei ji iš viso yra, yra nustatyti, ar susitarimas, įmonių asociacijos sprendimas ar ginčijami suderinti veiksmai gali turėti įtakos prekybai tarp valstybių narių, ir, ar jo tikslas arba poveikis yra konkurencijos prevencija, ribojimas ar iškreipimas bendrojoje rinkoje. Pastaruoju atveju atitinkama rinka turi būti apibrėžta tik jei be tokio apibrėžimo neįmanoma nustatyti, ar susitarimas, įmonių asociacijos sprendimas ar ginčijami suderinti veiksmai gali turėti įtakos prekybai tarp valstybių narių ir jo tikslas arba poveikis konkurencijos bendrojoje rinkoje prevencija, ribojimas ar iškreipimas.¹⁴⁴

(195) Atitinkamos rinkos apibrėžimas apima keletą etapų. Pirmiausiai apibrėžiama prekės rinka, nustatant prekes, kurios yra ar gali būti pakeičiamos viena kita. Po to apibrėžiama geografinė rinka, nustatant teritoriją, kurioje tas pakeičiamumas vyksta ar gali vykti. Apibrėžus atitinkamą rinką, nustatomi rinkos dalyviai.

(196) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 16 dalyje prekės rinka įvardijama kaip visuma prekių, kurios, pirkėjų požiūriu, yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas.

(197) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pagrindinė veikla yra statybos darbai (nutarimo (20)-(23), (26)-(32)pastraipos), kurie apėmė ir darbus, dėl kurių įsigijimo vyko Pirkimai ir dėl kurių UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ teikė bendrus pasiūlymus. Pirkimų objektu buvo įvairūs statybų: pastatų rekonstrukcijos, modernizavimo, atnaujinimo, rekonstravimo, remonto, patalpų pritaikymo ir (ar) įrengimo, darbai. Nurodyti darbai pagal savo turinį pateko į Statybos įstatyme įtvirtintą statybos darbų sąvoką (nutarimo (11)-(13) pastraipos).

(198) Įvertinus Pirkimų objektu buvusius statybų darbus bei tai, kad UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ derino veiksmus būtent dėl tokio pobūdžio darbų, prekės rinka apibrėžiama kaip statybos darbų pardavimo (vykdymo) rinka (toliau – statybos darbų rinka).

¹⁴⁰ LVAT 2011 m. kovo 28 d. nutartis adm. b. Nr. A525-2577/2011, *Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacija (KOMAA) ir kt. v Konkurencijos taryba*.

¹⁴¹ OL C 372, 09/12/1997 p. 0005 – 0013.

¹⁴² LVAT 2013 m. sausio 21 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁰²-801/2013, *AB „Orlen Lietuva“ v Konkurencijos taryba*.

¹⁴³ Bendrojo Teismo 2005 m. liepos 18 d. sprendimas byloje Nr. T-241/01, *Scandinavian airlines system v Europos Komisija*, 99 p.; byloje Nr. T-374/94, *European Night Services v Europos Komisija*, 93-95, 103 p.; byloje Nr. T-61/99, *Adriatica di Navigazione v Europos Komisija*, 28-29 p.

¹⁴⁴ Bendrojo Teismo 2000 m. liepos 6 d. sprendimas byloje Nr. T-62/98, *Volkswagen AG v Europos Komisija*, 230 p.

(199) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje geografinė rinka įvardijama kaip teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis.

(200) Vertinant statybos darbų rinkos geografines ribas, atsižvelgtina į nagrinėjamų ūkio subjektų veiklos teritoriją bei jiems taikomo teisinio reguliavimo ypatumus.

(201) Pirma, statybų veikla užsiimančios bendrovės, įskaitant UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“, visoje Lietuvos Respublikoje veikia panašiomis sąlygomis. Bendrovėms yra taikomi analogiški su vykdoma veikla susiję teisės aktų reikalavimai, t. y. rangovo sąvoka bei kvalifikaciniai reikalavimai yra vienodai taikomi visoms Lietuvoje veikiančioms statybos veikla užsiimančioms bendrovėms, nustatyta vienoda, to paties įgalioto subjekto vykdoma šių bendrovių atestavimo sistema visoje Lietuvoje. Bendrovės iš esmės nesusiduria su ūkinės veiklos teisiniais apribojimais ar kitomis veiklos kliūtimis, kurios nulemtų ūkio subjektų pasiskirstymą smulkesnėmis nei Lietuvos Respublika veiklos teritorijomis (nutarimo(15)-(17) pastraipos).

(202) Antra, nors Pirkimai buvo vykdomi Vilniuje, dauguma Pirkimų dalyvių buvo ne Vilniuje savo pagrindines buveines turinčios statybų bendrovės, pavyzdžiui, AB „PST“, UAB „Kaminta“, UAB „Dzūkijos statyba“. Pirkimuose nebuvo nustatyta teritorinių apribojimų – juose galėjo dalyvauti ūkio subjektai iš visos Lietuvos Respublikos, taip pat numatyta galimybė dalyvauti užsienio tiekėjams¹⁴⁵.

(203) Įvertinus Tyrimo metu surinktą informaciją, geografinė teritorija apibrėžtina ne siauriau kaip Lietuvos Respublikos teritorija.

(204) Apibendrinant, atitinkama rinka apibrėžiama kaip statybų darbų Lietuvos Respublikos teritorijoje rinka. Vis dėlto, remiantis aukščiau nurodyta teismų praktika bei įvertinus draudžiamo susitarimo pobūdį, nėra būtina tiksliai atriboti prekės ir geografinės rinkos.

(205) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje konkurentais įvardijami ūkio subjektai, kurie toje pačioje atitinkamoje rinkoje susiduria arba gali susidurti su tarpusavio konkurencija.

(206) Apibrėžtoje statybų darbų Lietuvos Respublikos teritorijoje rinkoje konkurentais laikytini visi statybų veikla užsiimančios ūkio subjektai. LVAT draudžiamų susitarimų viešuosiuose pirkimuose atveju yra nurodęs, kad nėra būtinybės tiksliai įvertinti prekės ypatumus ir tiksliai apibrėžti atitinkamą rinką, nes *„atsižvelgiant į pačią viešųjų pirkimų procedūros esmę bei prasmę, perkančiosios organizacijos (ir konkurencijos teisės) požiūriu pareiškėjai ir kiti viešųjų pirkimų procedūrose dalyvavę bei komercinius pasiūlymus teikę ūkio subjektai laikytini konkurentais, nes pats komercinių pasiūlymų, kuriuos perkančioji organizacija laiko konkuruojančiais, pateikimas toje pačioje viešojo pirkimo procedūroje parodo, kad ūkio subjektai veikia kaip konkurentai“*¹⁴⁶. Analogiškos praktikos laikosi ir Europos Komisija¹⁴⁷.

(207) Taigi subjektai, kurie dalyvauja tame pačiame viešajame pirkime, laikytini konkuruojančiais tarpusavyje siūlydami pirkimo objektu esančias analogiškas prekes ar paslaugas. Atitinkamai, Pirkimuose dalyvavę, paraiškas ir pasiūlymus teikę dalyviai: pavieniai tiekėjai ar ūkio subjektų grupės, įskaitant UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ konsorciumą, laikytini konkurentais.

(208) Vis dėlto, kadangi UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pripažinimas tarpusavio konkurentėmis Pirkimuose yra reikšmingas nagrinėjant UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimo Pirkimuose įtaką konkurencijai, šis vertinimas atliekamas pastarojoje nutarimo dalyje.

¹⁴⁵ Be to, Pirkimų sąlygose nebuvo numatyta ribojimų dėl Lietuvos tiekėjų dalyvavimo pirkimuose, taip pat numatyta galimybė dalyvauti užsienio tiekėjams (pastabose nurodyta, jog *„užsienio valstybių tiekėjų kvalifikaciją patvirtinantys (įrodantys, pagrindžiantys) dokumentai turi būti legalizuoti nustatyta tvarka“*) (bylos 5 tomas, 10 lapas, bylos 50 tomas, 9 lapas, 72 tomas, 9 lapas).

¹⁴⁶ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A858-1704/2012, UAB „Autoūkis“ v. Konkurencijos taryba, LVAT 2012 m. birželio 21 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵²-2016/2012, UAB „Eksortus“, UAB „Specialus montažas – NTP“ v. Konkurencijos taryba.

¹⁴⁷ Europos Komisijos 2007 m. vasario 21 d. sprendimas byloje Nr. COMP/E-1/38.823, *Po/Elevators and Escalators*.

4. Nagrinėjamų ūkio subjektų veiksmų vertinimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio prasme

(209) Atsižvelgus į nutarimo 1 dalyje nustatytas aplinkybes, vertinant, ar UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ veiksmai bendrai dalyvaujant Pirkimuose pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus, reikia nustatyti, ar nagrinėjami veiksmai laikytini ūkio subjektų susitarimu Konkurencijos įstatymo prasme, dėl kurio tikslo ar poveikio būtų ribojama konkurencija.

4.1. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas

(210) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 19 dalis susitarimą apibrėžia kaip bet kuria forma (raštu ar žodžiu) dviejų ar daugiau ūkio subjektų sudarytas sutartis arba ūkio subjektų suderintus veiksmus, įskaitant bet kurio ūkio subjektų junginio (asociacijos, susivienijimo, konsorciumo ir pan.) arba šio junginio atstovų priimtą sprendimą.

(211) LVAT bei ESTT praktikoje pripažįstama, jog tam, kad būtų sudarytas susitarimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio prasme, pakanka nustatyti eksplicitinį arba implicitinį šalių valios (norų, ketinimų) sutapimą (suderinimą) veikti rinkoje atitinkamu būdu, o subjektyvūs pareiškėjų siekiai, dalyvaujant susitarime, paprastai neturi jokios reikšmės¹⁴⁸. Be to, šalių valia gali išplaukti tiek iš sutarties sąlygų, tiek iš šalių elgesio, nes susitarimais taip pat pripažįstami ne tik formalūs, rašytiniai susitarimai (rašytinės sutarties sudarymas), bet ir žodiniai susitarimai ar net teisiškai neįpareigojantys dokumentai. Net iš pirmo žvilgsnio vienašalis aktas, nepriklausomai nuo jo formos, gali būti laikomas susitarimu, jei jis išreiškia bendrą bent dviejų šalių valią. Atitinkamai šalių valia gali būti išreikšta tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai (numanoma, neišreiškiant žodžiais, „nebyliai“)¹⁴⁹. Tam, kad būtų sudarytas susitarimas pakanka, jog atitinkami ūkio subjektai išreikštų bendrą valią elgtis rinkoje tam tikru apibrėžtu būdu¹⁵⁰.

(212) Be to, kiekvienas ūkio subjektas, veikiantis rinkoje, turi nepriklausomai pasirinkti savo elgesį joje. Toks reikalavimas draudžia atsirasti bet kokiam tiesioginiam ar netiesioginiam kontaktui tarp tokių subjektų, jeigu šio kontakto tikslas arba padarinys yra daryti poveikį esamo arba potencialaus konkurento elgesiui rinkoje ar atskleisti tokiam konkurentui elgesio kryptį, kurią jie patys nusprendė pasirinkti arba ketina pasirinkti rinkoje¹⁵¹.

(213) Konkurencijos taryba vertindama UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmus Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 19 dalies ir 5 straipsnio prasme, nagrinėjo, ar Tyrimo metu nustatytos aplinkybės leidžia daryti pagrįstą išvadą, jog šios bendrovės išreiškė valią bendrai dalyvauti Pirkimuose, nustatyti bendrai teikiamų pasiūlymų sąlygas ir taip riboti konkurenciją.

(214) Pirma, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas bendrai dalyvauti Pirkimuose buvo įvirtintas Sutartyse (nutarimo (157)-(158) pastraipos). UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ įsipareigojo Pirkimuose nedalyvauti savarankiškai (nutarimo (159)-(160), pastraipos), susitarė kartu parengti pasiūlymų pateikimui reikalingus dokumentus, pateikti bendrą pasiūlymą, ir tai, kad pagrindinis partneris turi teisę pateikti parengtą pasiūlymą tik kitam partneriui pritarus (nutarimo

¹⁴⁸ LVAT 2011 m. kovo 28 d. sprendimas byloje Nr. A⁵²⁵-2577/2011, *Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacija (KOMAA) ir kt. v Konkurencijos taryba*; LVAT 2011 m. gegužės 27 d. sprendimas byloje Nr. A⁸⁵⁸-294/2011, *UAB „Anoniminių darboholikų klubas“ v Konkurencijos taryba*; LVAT 2011 m. birželio 23 d. nutartis byloje Nr. A⁴⁴⁴-1433/2011, *UAB „Elektromarktas“, UAB „Forum Cinemas Home Entertainment“ ir kiti v Konkurencijos taryba*; Bendrojo Teismo 2000 m. spalio 26 d. sprendimas byloje Nr. T-41/96, *Bayer v Europos Komisija*, 68 p.

¹⁴⁹ LVAT 2012 m. sausio 26 d. nutartis byloje Nr. A⁸⁵⁸-269/2012, *UAB „Puse Plus Kaunas“ v Konkurencijos taryba*; ESTT 1970 m. liepos 15 d. sprendimas byloje 41/69ACF *Chemiefarma NV v Europos Komisija*; ESTT 2006 m. liepos 13 d. sprendimas byloje C-74/04 P, *Komisija v Volkswagen*; ESTT 1983 m. spalio 25 d. sprendimas byloje 107/82 *AEG-Telefunken v Europos Komisija*.

¹⁵⁰ ESTT 1990 m. sausio 11 d. sprendimas byloje Nr. C-277/87 *Sandoz Prodotti Farmaceutici v. Komisija*, 13 p.; Bendrojo Teismo 2000 m. spalio 26 d. sprendimas byloje Nr. T-41/96, *Bayer v Europos Komisija*, 67 p.; 2009 m. balandžio 30 d. sprendimas byloje Nr. T-18/03, *CD-Contact Data v Europos Komisija*, 47 punktas.

¹⁵¹ ESTT 1975 m. gruodžio 16 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. C-40-48, 50, 54-56, 111, 113 ir 114/73 *Cooperatieve Vereniging „Suiker Unie“ UA ir kt. v Europos Komisija*; 1999 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. C-199/92 P, *Hüls AG v Europos Komisija*, 160 p. ir jame nurodyta teismų praktika.

(161) pastraipa). Be to, nepriklausomai nuo konkrečiau Pirkimo perkamų darbų pobūdžio, apimties bei pasiūlymo teikimo laikotarpio, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Sutartimis taip pat susitarė dėl to, kuris partneris Pirkimuose bus pagrindinis bei, kad Pirkimuose [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (nutarimo (164) pastraipa).

(215) Analogiškos sutartys buvo sudarytos laikotarpiu 2013 m. [III ketv.] iki 2015 m.[II ketv.] (nutarimo (158) pastraipa).

(216) Taigi, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Sutarčių nuostatos išreiškė šalių valią visuose Pirkimuose dalyvauti kartu, pateikti vieną pasiūlymą, kurio sąlygos būtų nustatytos bendru sutarimu.

(217) Antra, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ valią bendrai dalyvauti Pirkimuose ir pateikti bendrą pasiūlymą Pirkimuose patvirtino ir dėl keleto Pirkimų vykusio komunikacija elektroniniu paštu (nutarimo (165)-(166) pastraipos).

(218) Konkurencijos taryba daro išvadą, kad Sutartimis ir kitais veiksmais UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ išreiškė savo valią bendrai dalyvauti Pirkimuose ir pateikti bendrą suderintą pasiūlymą.

4.2. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimo Pirkimuose įtaka konkurencijai

(219) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio taikymo tikslais būtina įvertinti, ar UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimu bendrai dalyvauti Pirkimuose ir nustatyti pasiūlymų sąlygas siekiama riboti konkurenciją, jis riboja ar gali riboti konkurenciją, t. y. nustatyti konkurenciją ribojantį susitarimo tikslą arba poveikį. Vertinant ūkio subjektų bendro dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose teisėtumą atsižvelgiama į teisės aktuose bei teismų praktikoje nustatytus reikalavimus.

(220) Pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 49 straipsnio 1 dalį *„tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, kad atitiktų pirkimo dokumentuose nustatytą reikalavimą turėti specialų leidimą arba būti tam tikrų organizacijų nariu <...>, nustatytus finansinio ir ekonominio pajėgumo reikalavimus [...]ar techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimus <...>, neatsižvelgiant į ryšio su tais ūkio subjektais teisinį pobūdį“*. To paties straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta, kad *„jeigu reikalaujama išsilavinimo, profesinės kvalifikacijos ar profesinės patirties <...> arba turėti specialų leidimą ar būti tam tikrų organizacijų nariu <...>, tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai patys suteiks paslaugas, atliks darbus, kuriems reikia jų turimų pajėgumų“*¹⁵².

(221) Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (toliau – LAT), remdamasis ESTT jurisprudencija, nurodė, kad *„leidžiama sumuoti kelių ūkio subjektų pajėgumus, kad būtų tenkinami minimalūs perkančiosios organizacijos nustatyti pajėgumo reikalavimai, jei įrodoma, kad kandidatas ar dalyvis, kuris remiasi kito ar kitų ūkio subjektų pajėgumais, iš tikrųjų galės pasinaudoti jų pajėgumais, kurie būtini sutarčiai vykdyti“*¹⁵³. ESTT papildė, kad šis išaiškinimas *„atitinka „direktyvomis šioje srityje siekiamą tikslą – viešuosius pirkimus atverti kuo platesnei konkurencijai, suteikiant naudos ne tik ūkio subjektams, bet ir perkančiosioms organizacijoms“ bei kad „taip suteikiama daugiau galimybių mažoms ir vidutinėms įmonėms dalyvauti viešuosiuose pirkimuose“*¹⁵⁴.

(222) ESTT yra nurodęs, kad *„veiksmingos konkurencijos kontekste Bendrijos teisės interesas yra užtikrinti, kad konkurso procedūroje dalyvautų kuo daugiau kandidatų.“*¹⁵⁵

¹⁵² Šios Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos yra analogiškos 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų įtvirtintoms nuostatoms. Nors 2013-2015 m. galiojusios Viešųjų pirkimų įstatymo redakcijos skyrėsi nuo aktualios įstatymo redakcijos savo struktūra ir formuluotėmis, tačiau tiekėjo galimybę remtis kito ūkio subjekto pajėgumais ar gebėjimais taip pat siejo su pirkime nustatytais kvalifikacijos reikalavimais.

¹⁵³ LAT 2013 m. spalio 23 d. Viešųjų pirkimų reglamentavimo ir teismų praktikos apžvalga (II) Nr. AC-39-1 (Teismų praktika 39); ESTT 2013 m. spalio 10 d. sprendimas byloje Nr. C- 94/12, *Swm Costruzioni 2 SpA, Mannocchi Luigino DI v Provincia di Fermo*, 33-34 p.

¹⁵⁴ ESTT 2013 m. spalio 10 d. sprendimas byloje Nr. C-94/12, *Swm Costruzioni 2 SpA, Mannocchi Luigino DI v Provincia di Fermo* 33-34 p. Nors ši praktika buvo suformuota galiojant ankstesnei Direktyvai 2004/18/EB (OL 2014 L 94, p. 65), naujoji 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų reglamentuoja ūkio subjektų teisę remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais panašiai kaip Direktyva 2004/18/EB, tačiau nustato detalesnes teisines nuostatas, todėl ji aktuali ir nagrinėjama atveju.

¹⁵⁵ ESTT 2009 m. gegužės 19 d. sprendimas byloje Nr. C-538/07, *Assitur Srl v Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Milano*, 26 p.; 2014 m. liepos 10 d. sprendimas byloje Nr. C-358/12, *Consorzio Stabile Libor Lavori Pubblici v Comune di Milano*, 29 p.

(223) Europos Komisijos komunikato „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairės“¹⁵⁶ (toliau – Horizontaliųjų bendradarbiavimo susitarimų gairės) 237 punkte dėl susitarimų, kuriais konkurentai bendradarbiauja parduodant, platinant ar skatinant produktų pardavimą, nurodyta, kad paprastai mažai tikėtina, kad vertinant tokį susitarimą kils abejonių dėl konkurencijos, jeigu jis objektyviai reikalingas, kad viena šalis galėtų patekti į rinką, į kurią ji nebūtų galėjusi patekti savarankiškai ar su mažesniu nei veiksmingai bendradarbiaujančių šalių skaičiumi, pavyzdžiui, dėl sąnaudų. Šis principas konkrečiai būtų taikomas konsorciųjų susitarimams, kuriais susitarimo bendrovėms leidžiama dalyvauti projektuose, kurių savarankiškai jos negalėtų įgyvendinti.

(224) ELPA teismas¹⁵⁷ dėl konsorciųjų susitarimų, kurie leidžia bendrovėms dalyvauti projektuose, kuriuose jos negalėtų dalyvauti atskirai, yra nurodęs, kad jei konsorciūmo šalys yra konkurentai ar potencialūs konkurentai, susitarimai, kurie lemia bendrą kainų nustatymą, gali būti vertinami kaip konkurencijos ribojimai „pagal tikslą“¹⁵⁸.

(225) Konkurencijos ribojimo „dėl tikslo“ sąvoka aiškinama siaurai ir „ji gali būti taikoma tik tam tikroms konkurencijai pakankamai žalingoms įmonių veiksmų derinimo rūšims, kad būtų galima teigti, jog jų poveikio tyrimas nereikalingas“¹⁵⁹. „[S]iekiant įvertinti, ar įmonių susitarimas arba įmonių asociacijos sprendimas yra pakankamai kenksmingas, kad galėtų būti laikomas konkurencijos ribojimu „dėl tikslo“, <...> reikia išnagrinėti jo nuostatų turinį, siekiamus tikslus ir ekonominį bei teisinį taikymo kontekstą. Vertinant tą kontekstą taip pat reikia atsižvelgti į prekių ar paslaugų, kuriems jis taikomas, pobūdį ir į realias nagrinėjamos rinkos ar rinkų veikimo sąlygas bei struktūrą <...>.“¹⁶⁰ „[V]eiksmų ekonominio ir teisinio konteksto analizė gali būti apribota tuo, kas yra griežtai būtina, siekiant padaryti išvadą apie konkurencijos ribojimo dėl tikslo buvimą.“¹⁶¹

(226) ESTT ne kartą patvirtino, kad „tam tikros veiksmų derinimo tarp įmonių formos gali būti savaime laikomos žalingomis tinkamam įprastos konkurencijos veikimui <...>“¹⁶², ir veiksmai „gali būti laikomi darančiais tokią didelę neigiamą įtaką kainai, prekių kiekiui ar kokybei ir paslaugoms, kad gali būti pripažįstama, jog [SESV 101] straipsnio 1 dalies taikymo tikslais neverta įrodinėti, kad tais veiksmais daromas konkretus poveikis rinkai.“¹⁶³ LVAT taip pat pripažino, kad jeigu yra įrodytas susitarimo tikslas riboti konkurenciją, nėra būtina nagrinėti ir nustatyti konkretų arba tikėtiną jo poveikį (neigiamas pasekmes) konkurencijai.¹⁶⁴

(227) Atsižvelgiant į teisės aktų nuostatas bei teismų praktikos išaiškinimus siekiant įvertinti, ar UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas dalyvauti Pirkimuose kartu bei pateikti suderintą pasiūlymą laikytinas ribojančiu konkurenciją pagal savo tikslą, vertinamas susitarimo turinys, siekiami tikslai ir ekonominis bei teisinis taikymo kontekstas. Vertinant kontekstą atsižvelgiama į prekių ar paslaugų, kuriems jis taikomas, pobūdį ir į realias nagrinėjamos rinkos ar rinkų veikimo

¹⁵⁷ Europos laisvosios prekybos asociacijos įsteigtas teismas, kuris aiškina Europos ekonominės erdvės susitarimo taikymą ELPA valstybėms. Europos ekonominės erdvės susitarimo 53 straipsnis atitinka SESV 101 straipsnį.

¹⁵⁸ ELPA 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas byloje Nr. E-3/16, *Ski taxi SA, Follo Taxi SA and Ski Follo Taxidrift AS v Norway*, 94, 97 p. ir rezoliucinės dalies 6 p.

¹⁵⁹ ESTT 2015 m. lapkričio 25 d. sprendimas byloje Nr. C-345/15, *SIA „Maxima Latvija” v Konkurencės padome*, 18 p. ir jame nurodyta teismų praktika.

¹⁶⁰ LVAT 2014 m. balandžio 7 d. nutartis adm. byloje Nr. A552-54/2014, *UAB „Amber Bay“ ir kt. v Konkurencijos taryba*; ESTT 2013 m. kovo 14 d. sprendimas byloje Nr. C-32/11, *Allianz Hungária Biztosító Zrt. ir kt. v Gazdasági Versenyhivatal*, 33 p.; 2014 m. rugsėjo 11 d. sprendimas byloje Nr. C-67/13P, *Groupement des cartes bancaires v Europos Komisija*, 53-54 p. ir juose nurodyta teismų praktika.

¹⁶¹ ESTT 2016 m. sausio 20 d. sprendimas byloje Nr. C-373/14 P, *Toshiba Corporation v Europos Komisija*, 28 p.

¹⁶² ESTT 2015 m. lapkričio 25 d. sprendimas byloje Nr. C-345/15, *SIA „Maxima Latvija” v Konkurencės padome*, 18 p. ir jame nurodyta teismų praktika.

¹⁶³ ESTT 2014 m. rugsėjo 11 d. sprendimas byloje Nr. C-67/13P, *Groupement des cartes bancaires v Europos Komisija*, 51 p.

¹⁶⁴ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁸⁵⁸-293/2012 *UAB „Autodina“ v Konkurencijos taryba*.

sąlygas bei struktūrą, taip pat tai, ar susitarimo šalys laikytinos konkurentėmis, t. y. ar susitarimas buvo objektyviai būtinas įeiti į rinką, į kurią šalys nebūtų įėjusios individualiai¹⁶⁵.

4.2.1. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ galimybė atskirai dalyvauti Pirkimuose

(228) Konkurencijos taryba vertino, ar UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko minimalios kvalifikacijos reikalavimus ir realiai galėtų Pirkimuose dalyvauti atskirai.

(229) Pirma, remdamasi plačiausios apimties kvalifikacijos reikalavimais, kurie buvo nustatyti visuose Pirkimuose, ir (arba) specifiniais kvalifikacijos reikalavimais, kurie buvo nustatyti tik tam tikruose iš Pirkimų, Konkurencijos taryba įvertino, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiko minimalios kvalifikacijos reikalavimus.

(230) LAT yra patvirtinęs, kad tiekėjo kvalifikacijos turėjimas ir kvalifikaciją patvirtinančio dokumento turėjimas nėra laikomi tapačiomis sąvokomis, todėl jeigu ūkio subjektas faktiškai atitiktų viešojo pirkimo taisyklėse nustatytus reikalavimus, tačiau neturėtų pirkimo sąlygose įtvirtinto kvalifikaciją patvirtinančio dokumento, toks tiekėjas turėtų būti laikomas atitinkančiu pirkimo dokumentuose reikalaujamą kvalifikaciją ir, atitinkamai, galinčiu varžytis pirkime.¹⁶⁶

(231) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena individualiai atitiko visus 10 minimalios kvalifikacijos reikalavimų, numatytų kiekvienai jungtinės veiklos sutarties šaliai (nutarimo 1.5.1 dalis).

(232) UAB „IRDAIVA“ individualiai atitiko visus 6 minimalios kvalifikacijos reikalavimus, numatytus bent vienai jungtinės veiklos sutarties šaliai arba visoms šalims kartu. AB „PST“ Pirkimuose Nr. 1, 2, 5, 7 ir 17 individualiai neatitiko tik vieno iš šių reikalavimų, o likusiuose Pirkimuose atitiko visus reikalavimus (nutarimo 1.5.2 dalis). UAB „VVK“ vertinimu, AB „PST“ neatitiko Ūkio subjekto kvalifikacijos atlikti statinio statybos darbus reikalavimo tuo aspektu, kad neturėjo teisės atlikti darbų – „Inžineriniai tinklai: žemos įtampos 0,4 kV elektros tinklai“. Atitinkamai, šioje darbų apimtyje AB „PST“ taip pat neprivalėjo turėti ir Statybos taisyklių (nutarimo (64)-(66), (68) pastraipos). Vis dėlto UAB „Vekada“, kuriai yra suteikta teisė būti ypatingo statinio statybos rangovu, statyti inžinerinius elektros (iki 10 kV įtampos) tinklus, priklausė AB „PST“ įmonių grupei, jos valdybos nariai buvo AB „PST“ darbuotojai, 2013-2015 m. AB „PST“ ne mažiau negu [40-60] atvejais ją pasitelkė kaip subrangovę viešuosiuose pirkimuose, AB „PST“ kartu su kitomis įmonių grupei priklausančiomis įmonėmis, įskaitant ir UAB „Vekada“, buvo sertifikuota aplinkos apsaugos vadybos, kokybės vadybos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos srityse ir buvo UAB „VVK“ vertinama tikrinant AB „PST“ atitiktį minimaliems kvalifikacijos reikalavimams Pirkime Nr. 7 (nutarimo (72) pastraipa). Be to, AB „PST“ patvirtino turinti visus reikiamus leidimus statybų vykdymui visa apimtimi (nutarimo (27) pastraipa). Atsižvelgusi į šias aplinkybes, Konkurencijos taryba daro išvadą, jog AB „PST“ kvalifikacija vertintina kartu su UAB „Vekada“ kvalifikacija, bei pripažintina, kad ir Pirkimuose Nr. 1, 2, 5, 7 ir 17 AB „PST“, atitiko visus 6 minimalios kvalifikacijos reikalavimus, numatytus bent vienai jungtinės veiklos sutarties šaliai arba visoms šalims kartu (nutarimo 1.5.2 dalis).

(233) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ individualiai atitiko visus 6 minimalios kvalifikacinius reikalavimus, numatytus pagrindiniam jungtinės veiklos partneriui (nutarimo 1.5.3 dalis).

(234) Taigi UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ (kartu tai pačiai įmonių grupei priklausančia UAB „Vekada“) kiekviena atskirai atitiko visus Pirkimuose nustatytus minimalios kvalifikacijos reikalavimus. Pasiūlymų Pirkimuose pateikimas buvo numatytas 3 dalyviams, kurie surinko aukščiausius konkursinius balus kvalifikacinėje atrankoje – varžydamiesi kritinio likvidumo koeficientu ir tinkamai įvykdytų Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarčių už ne mažiau kaip 145.000 Eur be PVM skaičiumi (nutarimo 1.5.4 dalis). Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvaudamos atskirai viena nuo kitos ir konkuruodamos su kitais Pirkimų

¹⁶⁵ ELPA 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas byloje Nr. E-3/16, *Ski taxi SA, Follo Taxi SA and Ski Follo Taxidrift AS v Norway*, 96-97 p. ir rezoliucinės dalies 2, 5 p.

¹⁶⁶ LAT 2011 m. liepos 1 d. nutartis civ. b. Nr. 3K-3-311/2011, *VšĮ Kompiuterinių programų mokymo centras v Šiaulių miesto savivaldybės administracija*.

dalyviais, įskaitant sudariusius jungtinės veiklos sutartis: UAB „IRDAIVA“ visuose Pirkimuose būtų galėjusi pateikti pasiūlymą, AB „PST“ – 5 Pirkimuose (nutarimo (156) pastraipa).

(235) Nors bendrovės prieš vykstant konkrečiam Pirkimui negalėjo žinoti savo tikslios pozicijos jame, t. y. ar po kvalifikacinės atrankos galės pateikti pasiūlymą Pirkime, aukščiau nurodytos aplinkybės patvirtino, kad reali galimybė varžytis ir pateikti pasiūlymą perkančiajai organizacijai egzistavo. Taigi, šių įvykusių Pirkimų analizė patvirtino, kad dalyvaujant atskirai buvo praeita kvalifikacinė atranka ir buvo galimybė pateikti pasiūlymus Pirkimuose.

(236) Be to, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ UAB „VVK“ vykdytuose panašiuose į nagrinėjamus Pirkimus pirkimuose pastatų atnaujinimo ir modernizavimo darbams yra dalyvavusios atskirai viena nuo kitos ir konkuravusios tarpusavyje, pavyzdžiui, 2012 m. liepos 25 d. paskelbtame „Vilniaus Taikos progimnazijos pastato, Taikos g. 157, renovavimo darbai“, 2014 m. liepos 18 d. „Vilniaus darželio-mokyklos „Vilija“ pastato, Taikos g. 15, Vilniuje, stogo remonto ir fasado šiltinimo darbų pirkimas (nutarimo (170) pastraipa). Nors AB „PST“ nurodė, kad UAB „VVK“ vykdytuose pirkimuose yra nepatekusi tarp 3 aukščiausių kvalifikaciją turėjusių kandidatų, pavyzdžiui, 2012 m. „Vilniaus Žygimanto Augusto pagrindinės mokyklos pastato, Šeškinės g. 25, atnaujinimo darbai“, 2014 m. „VšĮ Antakalnio poliklinikos pastato Vilniuje, Antakalnio g. 59, remonto darbai“¹⁶⁷, Konkurencijos tarybos aukščiau nurodyti atvejai patvirtino, jog tais pačiais metais buvo UAB „VVK“ pirkimų, kuriuose AB „PST“ dalyvaudama savarankiškai pateko tarp 3 geriausių kandidatų ir galėjo pateikti pasiūlymus. Nors ir ne visi ūkio subjektai po kvalifikacinės atrankos gali pateikti pasiūlymus, tai nereiškia, kad bendrovei yra savaime užkertamas kelias dalyvauti Pirkimuose. Konkurencijos sąlygomis netikrumas dėl dalyvavimo pirkimuose rezultato, įskaitant ir patekimą ar nepatekimą tarp 3 geriausių kvalifikacinius kriterijus pateikusių kandidatų, yra natūralus procesas. Bendrovės turėjo realią galimybę varžytis Pirkimuose dalyvaudamos atskirai ir AB „PST“ turėjo galimybę išlaikyti netikrumą konkurento atžvilgiu dėl savo dalyvavimo Pirkimuose taip sudarydama realų konkurencinį spaudimą.

(237) Atsižvelgiant į tai, atmetini ir argumentai dėl negalėjimo atlikti tokio paties savo galimybių savarankiškai dalyvauti Pirkimuose vertinimo, įskaitant pateikimo tarp 3 geriausių kvalifikacinės atrankos kriterijus pateikusių kandidatų, palyginti su *post factum* atlikta analize. Netikrumas dėl konkurentų veiksmų yra konkurencinio proceso dalis, todėl bendrovėms nebūtina iš anksto žinoti Pirkimo rezultatą, įskaitant ir kvalifikacinės atrankos rezultatą. Bendrovės turėjo realią galimybę dalyvauti Pirkimuose, nors ir negalėjo iš anksto žinoti, ar jų dalyvavimas bus sėkmingas.

(238) Norvegijos teismas byloje dėl įmonių bendradarbiavimo viešuosiuose pirkimuose taip pat nurodė, kad „[k]ai du veikėjai atskirai turi galimybę arba lengvai gali įgyti galimybę pateikti pasiūlymą užsakovui pirkimų konkurse, jie vienas kitam sukels konkurencinį spaudimą. Tuomet abu turi nuspręsti, kokie turi būti jų atitinkami pasiūlymai kainos ir kokybės požiūriu, kad jie galėtų nukonkuruoti kitą, nes kitaip užsakymo gali nelaimėti. Tai, kad dabar galima konstatuoti, kad vienas iš jų veikiausiai būtų nusprendęs neteikti atskiro pasiūlymo, šiame kontekste turi nedidelę reikšmę. Konkurencinis spaudimas egzistuoja tol, kol yra konkuruojančio pasiūlymo galimybė.“¹⁶⁸

(239) Bet kuriuo atveju, bendrovės turėjo galimybę įvertinti savo atitikį minimalios kvalifikacijos reikalavimams, taip pat turėjo kitus duomenis apie savo pajėgumus, informacijos apie dalyvavimą ankstesniuose pirkimuose, yra patyrusios statybų veiklą vykdančios ir statybų rinkoje veikiančios bendrovės, kurios, kaip verslo subjektai, turi patirties organizuojamos darbą ir vertindamos įvairias su verslo rizika susijusias aplinkybes.

(240) AB „PST“ paaiškinimas, kad bendru dalyvavimu Pirkimuose ji siekė padidinti patekimo tarp 3 aukščiausių kvalifikaciją turėjusių kandidatų tikimybę, nepateisina poreikio jungtis būtent su UAB „IRDAIVA“, viena pajėgiausių ir didžiausių bendrovių, kuri atitinka minimalios kvalifikacijos reikalavimus ir gali savarankiškai dalyvauti visuose Pirkimuose. Siekis pasigerinti panašią įgyvendintų sutarčių rodiklį ir subjektyvus savo galimybių Pirkimuose vertinimas, nekeičia

¹⁶⁷ AB „PST“ paaiškinimų priedas Nr. 1 ir priedas Nr. 2 (bylos 95 tomas, 15-16 lapai).

¹⁶⁸ Norvegijos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. birželio 22 d. sprendimas *Staten v/ Konkurransetilsynet (Norge) mod Follo Taxisentral Ba, Ski Follo Taxidrift AS og Ski Taxi Ba*, 44 p.

objektyvaus tokių veiksmų vertinimo ir nepagrindžia būtinumo Pirkimuose dalyvauti kartu su UAB „IRDAIVA“.

(241) Antra, Konkurencijos taryba įvertino UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ statybų veiklą, pardavimų pajamas, 2013-2015 m. dalyvavimą pirkimuose, įskaitant savarankiškai ir su jungtinės veiklos partneriais dalyvautus pirkimus, juose sudarytų sutarčių vertes (nutarimo 1.4 dalis).

(242) Tyrimo metu nustatyta, kad Pirkimuose, kurių kai kurie buvo paskelbti beveik tuo pačiu metu: Pirkimuose Nr. 1-14 – 2013 m. rugpjūčio 20 – 26 d., Pirkimuose Nr. 15-19 – 2013 m. lapkričio 4 – 11 d., Pirkimuose Nr. 20-21 – 2013 m. gruodžio 27 d., bendrovės paraiškas dalyvauti kartu pateikė per [KOMERCINĖ PASLAPTIS] dienų nuo Pirkimų paskelbimo (nutarimo (173)-(178) pastraipos). Bendrovės visuose Pirkimuose dalyvavo analogiškais bendradarbiavimo sąlygomis, nors turėjo galimybę įvertinti visų paskelbtų Pirkimų sąlygas, įskaitant statybos darbų apimtį, bei savarankiškai varžytis bent dalyje Pirkimų. Pagal Sutartis UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ numatė prisiimti bent jau [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. išpareigojimų, kas leidžia daryti išvadą, jog bendrovės prisiimdavo atitinkamą riziką Pirkimuose ir galėjo realiai svarstyti galimybę bent dalyje Pirkimų dalyvauti atskirai ir konkuruoti.

(243) Toks sistemingas UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendradarbiavimas vyko UAB „VVK“ organizuojuose viešuosiuose pirkimuose. Iš 30 2013-2015 m. UAB „VVK“ vykdytų viešųjų pirkimų UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendrai dalyvavo 24. Iš likusių 6 pirkimų UAB „IRDAIVA“ 2 dalyvavo savarankiškai, 4 – su kitais jungtinės veiklos partneriais, o AB „PST“ 1 dalyvavo savarankiškai, kituose – nedalyvavo (nutarimo (167)-(168) pastraipos).

(244) 2013-2015 m. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ panašios (ir ženkliai didesnės) vertės ir panašaus pobūdžio į nagrinėjamus Pirkimus statybos darbų viešuosiuose pirkimuose dalyvaudavo ir juos laimėdavo savarankiškai. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose pateiktų komercinių pasiūlymų vidutinė vertė sudarė virš 1,7 mln. Eur (nutarimo (171) pastraipa), o 2013-2015 m. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ savarankiškai laimėtų viešųjų pirkimų vertės ženkliai viršijo Pirkimų vertes, o vidutinės savarankiškai laimėtų viešųjų pirkimų vertės iš esmės atitiko Pirkimų vertes (nutarimo (36)-(37) pastraipos).

(245) Be to, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ vykdomos veiklos ir pajėgumų dalyvauti Pirkimuose parodo ir tai, kad 2013-2015 m. UAB „IRDAIVA“ viešuosiuose pirkimuose savarankiškai sudarė [80-100] sutartis, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 90 mln. iki 100 mln.] Eur, vidutinė vertė – apie [Iki 2 mln.] Eur (nutarimo (40) pastraipa), AB „PST“ sudarė – [60-80] sutarčių, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 100 mln. iki 200 mln.] Eur, vidutinė vertė – apie [Iki 2 mln.] Eur (nutarimo (43) pastraipa). 2013 m. UAB „IRDAIVA“ savarankiškai sudarė [0-20] sutarčių, kurių bendra vertė sudarė [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur, vidutinė vertė – apie [Iki 2 mln.] Eur (nutarimo (47) pastraipos), o AB „PST“ – [20-40] sutartis, kurių bendra vertė sudarė apie [Nuo 20 mln. iki 30 mln.] Eur, o vidutinė vertė – apie [Iki 2 mln.] Eur (nutarimo (48) pastraipa).

(246) Pažymėtina ir tai, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ 2013-2015 m. vykdė itin didelės apimties statybų projektus, buvo vienos pajėgiausių statybos bendrovių Lietuvoje. Atskirų pavienių projektų vertė UAB „IRDAIVA“ atveju sudarė daugiau nei 10 mln. Eur, o AB „PST“ – daugiau nei 30 mln. Eur (nutarimo (50)-(51) pastraipos).

(247) Taigi, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ ne tik teoriškai galėjo savarankiškai dalyvauti ir konkuruoti Pirkimuose, bet ir faktiškai 2013-2015 m. savarankiškai dalyvaudavo panašaus pobūdžio ir vertės pirkimuose bei juos laimėdavo. Be to, tokių laimėtų pirkimų bendros vertės (statybos darbų apimtys) buvo ženkliai didesnės negu Pirkimų bendros vertės. Konkurencijos taryba daro išvadą, jog UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ buvo konkurentėmis (potencialiomis konkurentėmis) Pirkimuose ir turėjo realią galimybę juose dalyvauti atskirai su savarankiškais pasiūlymais.

(248) UAB „IRDAIVA“ nurodė, jog Konkurencijos taryba vertindama jungtinę veiklą su AB „PST“ ir objektyvią galimybę dalyvauti Pirkimuose, siejo tik su minimalios kvalifikacijos reikalavimais. Konkurencijos taryba turėjo vertinti ir UAB „IRDAIVA“ pajėgumus įvykdyti kiekvieno iš Pirkimų objektu buvusius statybų darbus, patikrinti pajėgumų išplėtimo galimybes, įvertinti specialių žinių poreikį, darbuotojų skaičių, darbų apimtį, vertę ir aprašymą. UAB „IRDAIVA“ užsakymu atlikti ekspertų vertinimai, anot bendrovės, taip pat pagrindė, kad ji

savarankiškai nebūtų turėjusi pajėgumų įgyvendinti nei vieno Pirkimo. Abi bendrovės nurodė, kad didelių projektų vykdymas, atsižvelgiant į šių Pirkimų specifiką, nesudaro pagrindo jų laikyti konkurentėmis Pirkimuose.

(249) Bendrovių argumentams nėra pagrindo pritarti. Norint nustatyti, ar įmonė laikytina konkurente (potencialia konkurente), reikia „išsiaiškinti, ar tuo atveju, jei jos nagrinėjamas susitarimas nebūtų sudarytas, ši įmonė būtų turėjusi realių ir konkrečių galimybių patekti į minėtą rinką ir konkuruoti su joje veikiančiomis įmonėmis. Toks įrodymas neturi būti grindžiamas vien paprasta prielaida; jis turi būti pagrįstas faktinėmis aplinkybėmis arba atitinkamos rinkos struktūrų analize. Todėl įmonė negali būti pripažinta potencialia konkurente, jeigu jos atėjimas į rinką nėra ekonomiškai perspektyvi strategija <...>. [I]monės ketinimas įeiti į rinką gali būti svarbus nustatant, ar ji gali būti laikoma potencialia konkurente toje rinkoje, esminis elementas, kuriuo turi būti grindžiamas toks pripažinimas, yra jos pajėgumas įeiti į minėtą rinką“¹⁶⁹. Pagal Horizontaliųjų bendradarbiavimo susitarimų gairių 237 punktą (nutarimo (223) pastraipa), konsorciūmų atveju šalys yra potencialios konkurentės įgyvendinant projektą, jeigu galėtų jį įgyvendinti savarankiškai ar su mažesniu nei veiksmingai bendradarbiaujančių šalių skaičiumi.

(250) Konkurencijos taryba išvadą dėl UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ galimybių dalyvauti Pirkimuose ir pateikti atskirus pasiūlymus (buvimo konkurentėmis) padarė įvertinusi ne tik bendrovių atitiktį minimalios kvalifikacijos reikalavimams ir kitą dalyvavimo statybų darbų pirkimuose, įskaitant viešuosius pirkimus, 2013-2015 m. statistiką. Bendrovės veikia jau daugiau nei 10 metų, pajėgios, atlieka įvairius didelės apimties statybos darbus, jų atliktų statybos darbų (sudarytų sutarčių) vertės viršija 10 mln. Eur. Pirkimų objektu buvę darbai yra statybos darbai, kuriuos vykdo UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“. Taigi UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ turėjo realių ir konkrečių galimybių dalyvauti Pirkimuose atskirai viena nuo kitos, tiek visiškai savarankiškai, tiek pasitelkusios ūkio subjektus, kurie realių galimybių dalyvauti Pirkimuose neturėjo, t. y. neribodamos konkurencijos.

(251) Bet kuriuo atveju, Pirkimuose norintys dalyvauti tiekėjai turi atitikti minimalios kvalifikacijos reikalavimus. Siekiant atskleisti UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ galimybes realiai dalyvauti Pirkimuose, minimalios kvalifikacijos reikalavimai turi būti įvertinti. Horizontaliųjų bendradarbiavimo susitarimų gairės numato, jog konkurentėmis laikomos įmonės, galinčios įgyvendinti atitinkamą projektą savarankiškai. Tačiau tai nereiškia, jog UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ galimybių ir pajėgumų dalyvauti bei įgyvendinti Pirkimo objektu buvusius statybos darbus vertinimas turi būti atliktas taip, kaip nurodo UAB „IRDAIVA“. Pavyzdžiui, bendrovė pabrėžė didelį darbuotojų trūkumą, dėl ko ji nebūtų galėjusi savarankiškai atlikti nei vieno iš 24 Pirkimų. Vis dėlto 2013-2015 m. UAB „IRDAIVA“ vykdė daug – pati bendrovė nurodė dalyvavusi virš [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pirkimų, įvairių projektų, įskaitant ir statybų darbų. Taigi, šie UAB „IRDAIVA“ argumentai nepaneigia, kad bendrovė galėtų dalyvauti Pirkimuose ir įvykdyti statybų darbų sutartis t. y., galėtų konkuruoti Pirkimuose.

(252) UAB „IRDAIVA“ Konkurencijos tarybai teigė, jog vertino savo galimybes dalyvauti Pirkimuose savarankiškai ir nustatė neturinti pajėgumų savarankiškai dalyvauti nei viename Pirkime.

(253) Toks vertinimas ir išvados, kodėl UAB „IRDAIVA“ negali Pirkimuose dalyvauti savarankiškai ir turi dalyvauti kartu su AB „PST“, turėjo būti atlikti dar prieš sudarant Sutartis su AB „PST“ ir pateikiant paraiškas Pirkimuose. Bendrovė tokio atlikto vertinimo įrodymų nepateikė, jo neatliko ir vėliau UAB „IRDAIVA“ pasamdyti ekspertai (nutarimo (182)-(183) pastraipos). Bendrovių atstovai posėdžio Konkurencijos taryboje metu taip pat nepateikė argumentų ar įrodymų, pagrindžiančių, jog būtinybė bendrai dalyvauti Pirkimuose buvo pagrįsta objektyvia realios galimybės dalyvauti Pirkimuose analize atsižvelgiant į Pirkimo objektu buvusius statybos darbus.

(254) Nors UAB „IRDAIVA“ nurodė, jog bendradarbiavimas su AB „PST“ bei vienodų įsipareigojimų nustatymas visuose Pirkimuose leido [KOMERCINĖ PASLAPTIS], tačiau nepagrindė, kaip toks abstraktus įsipareigojimų [KOMERCINĖ PASLAPTIS], nevertinus konkrečių darbų pasidalijimo ir pajėgumų jiems nustatymo, pagrindžia objektyvų poreikį bendradarbiauti su AB

¹⁶⁹ Bendrojo Teismo 2016 m. rugsėjo 8 d. sprendimas byloje Nr. T-472/13, *H. Lundbeck A/S Lundbeck Ltd v Europos Komisija*, 100-101 p. ir juose nurodyta teismų praktika.

„PST“. AB „PST“ taip pat nepateikė argumentų ir įrodymų, pagrindžiančių poreikį Pirkimuose dalyvauti kartu su UAB „IRDAIVA“ ir nustatyti būtent tokias įsipareigojimų sąlygas.

(255) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ būtinumo kartu dalyvauti Pirkimuose nepagrindžia ir UAB „IRDAIVA“ argumentai dėl to, kad Pirkimuose nebuvo galimybių dalyvauti savarankiškai pasitelkiant subrangovus dėl neapibrėžtos darbų pradžios, bei, kad darbus Pirkimuose privalėjo atlikti partneriai.

(256) Nagrinėtuose Pirkimuose, kuriuose UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavo kartu, buvo pasitelkti subrangovai. Subrangovus šiuose Pirkimuose bei kituose UAB „VVK“ organizuotuose Pirkimuose numatydavo ir kiti dalyviai (nutarimo (169) pastraipa). Tai buvo įprasta praktika statybų darbų rinkoje, ji nesiskyrė ir UAB „VVK“ vykdomų pirkimų atveju. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ darbo organizavimas ir planavimas tiek savarankiškai, tiek su subrangovais patvirtina, kad bendrovės buvo pajėgios dalyvauti, laimėti bei įgyvendinti didesnės vertės projektus nei Pirkimai (nutarimo 1.4 dalis), įskaitant ir kitus UAB „VVK“ pirkimus (nutarimo (170), (170) pastraipos).

(257) Be to, Pirkimų sąlygose buvo numatyti atvejai, kada gali būti keičiami subrangovai, informuojant apie subrangovų pakeitimo priežastis ir sudarius susitarimą dėl subrangovo pakeitimo. UAB „IRDAIVA“ nurodyta sąlyga, kad tam tikrus darbus turėjo atlikti būtent partneriai, buvo numatyta vos keliuose Pirkimuose (Pirkimuose Nr. 22-24), todėl ir šiuo aspektu nesutiktina, jog jungtinė veikla su AB „PST“, kuri taip pat galėjo realiai dalyvauti ir varžytis Pirkimuose, buvo būtina.

(258) UAB „IRDAIVA“ užsakymu atlikti ekspertų vertinimai ir EY ataskaitoje, VGTU ataskaitoje ir PE ataskaitoje pateiktos analizės nesudaro pagrindo keisti Konkurencijos tarybos išvados, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko minimalios kvalifikacijos reikalavimus ir realiai galėjo Pirkimuose dalyvauti atskirai.

(259) UAB „IRDAIVA“ užsakymu atliktos ekspertinės analizės neįvertino faktinio UAB „IRDAIVA“ statybų veiklos vykdymo ir net jam prieštarauja. Kaip rodo Konkurencijos tarybos nustatytos aplinkybės, bendrovė 2013-2015 m. dalyvavo ir vykdė daug pirkimų (nutarimo (35)-(37), (40)-(42), (46), (47) pastraipos), nors UAB „IRDAIVA“ užsakytų ekspertų vertinimais UAB „IRDAIVA“ nebūtų galėjusi savarankiškai sudalyvauti ir įvykdyti nei vieno panašaus į UAB „VVK“ organizuoto pirkimo. EY ataskaitoje daroma abstrakti išvada, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Vis dėlto joje nepateikti vertinimai dėl to, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], taip pat EY pripažino, jog nevertino, kaip UAB „IRDAIVA“ veikė faktiškai dalyvaudama pirkimuose ir vykdydama projektus. Pastebėtina, kad 2013-2015 m., kai pagal EY ataskaitą UAB „IRDAIVA“ dėl [KOMERCINĖ PASLAPTIS] buvo būtina bendradarbiauti su AB „PST“, UAB „IRDAIVA“ iš viso dalyvavo apie [100-200] viešųjų pirkimų (nutarimo (36) pastraipa).

(260) Be to, Konkurencijos taryba vertino būtent UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmų bendrai dalyvaujant Pirkimuose atitiktį Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams. Ataskaitos šiuo aspektu nevertino UAB „IRDAIVA“ būtinybės bendradarbiauti su AB „PST“, EY ataskaita nevertino, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], ir ar UAB „IRDAIVA“ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – konkurenciją neribojančiais būdais, įskaitant ir galimybę pasitelkti statybos įmones, neturėjusias realių galimybių atskirai dalyvauti Pirkimuose.

(261) Taigi, ataskaitos neatsižvelgė į tai, kad turimais pajėgumais bendrovė dalyvaudavo pirkimuose, vykdydavo statybos darbus ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai leidžia daryti išvadą, kad UAB „IRDAIVA“ faktiškai veikė visiškai kitaip nei minėtuose vertinimuose naudotos prielaidos ir jie nėra tinkami nagrinėti UAB „IRDAIVA“ galimybes dalyvauti Pirkimuose. Šiuose vertinimuose yra nagrinėjama galimybė UAB „IRDAIVA“ dalyvauti pirkimuose taikant kitokį, negu faktiškai taikytą veiklos modelį, arba juose yra esminių klaidų.

(262) Dėl UAB „IRDAIVA“ argumentų, kad Konkurencijos taryba turėjo vadovautis Europos Komisijos praktika *Elopak/Metal Box Odin*¹⁷⁰, *Konsortium ECR 900*¹⁷¹ byloje, Danijos, Norvegijos, Švedijos konkurencijos institucijų ir teismų praktika¹⁷² dėl aplinkybių, kurios analizuojamos vertinant

¹⁷⁰ Europos Komisijos 1990 m. liepos 13 d. sprendimas IV/32.009 – *Elopak/ Metal Box Odin*.

¹⁷¹ Europos Komisijos 1990 m. liepos 27 d. sprendimas byloje Nr. IV/32.688 – *Konsortium ECR 900*.

¹⁷² Danijos konkurencijos priežiūros institucijos 2015 m. birželio 24 d. *Dansk Vejmarkerings Consortium*; Norvegijos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. kovo 17 d. *sprendimas Staten v/ Konkurransetilsynet (Norge) mod Follo Taxisentral Ba*,

ūkio subjektų bendradarbiavimą tam tikrame projekte, įskaitant viešuosius pirkimus, pirmiausia pažymėtina, kad Konkurencijos tarybos atliktas vertinimas leido įvertinti UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ buvimą konkurentėmis Pirkimuose. Be to, aukščiau nurodytų atvejų faktinės aplinkybės ir šiuo atveju nagrinėtos situacijos aplinkybės skiriasi, todėl nesudaro pagrindo taikyti vienodų vertinimo kriterijų.

(263) *Elopak/Metal Box Odin* byloje Europos Komisija vertino ūkio subjektų susitarimą įkurti bendrai valdomą įmonę iširti, išvystyti ir eksploatuoti naują produktą, kuriame bendrai įmonei nebuvo nustatyta jokių aiškių apribojimų, susijusių su kaina, kiekiu, klientais ar teritorija. *Konsortium ECR 900* byloje Europos Komisija vertino ūkio subjektų susitarimą bendradarbiauti kuriant ir gaminant GSM sistemą, kuri nebūtų kuriama ir gaminama savarankiškai dėl didelių sąnaudų ir su tuo susijusios rizikos – tuo metu nuo 300 iki 500 milijonų Vokietijos markių. Tyrimo metu analizuotų Pirkimų objektų – statybos darbų, vidutinė vertė siekė 1,7 mln. Eur ir panašūs darbai buvo atliekami savarankiškai. Be to, kaip ir nurodytų konkurencijos institucijų bei teismų vertinimas, kuris apėmė daugiau nei kvalifikacinius reikalavimus ir atsižvelgė į įmonių pajėgumus, Konkurencijos taryba taip pat vertino ne tik minimalios kvalifikacijos reikalavimus, tačiau ir bendrovių realias galimybes dalyvauti Pirkimuose, t. y. vertino minimalios kvalifikacijos reikalavimus Pirkimuose ir objektyvias bendrovių galimybes vykdyti statybos darbus tokiuose Pirkimuose. Norvegijos teismas taip pat pripažino, kad išvada dėl įmonių buvimo konkurentėmis (potencialiomis konkurentėmis) remiantis kvalifikaciniais reikalavimais ir mažiausios įmonės turimo pajėgumo analize, buvo pagrįsta.¹⁷³

(264) Įvertinusi nustatytas aplinkybes, Konkurencijos taryba daro išvadą, jog UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ turėjo realių ir konkrečių galimybių dalyvauti Pirkimuose atskirai viena nuo kitos visiškai savarankiškai. Be to, Pirkimuose galėjo dalyvauti ir su kitomis, realių galimybių dalyvauti Pirkimuose neturinčiomis įmonėmis. Taigi, pagrįstai laikytinos konkurentėmis (potencialiomis konkurentėmis) Pirkimuose.

4.2.2. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimo kaip ribojančio konkurenciją pagal tikslą vertinimas

(265) Konkurencija viešuosiuose pirkimuose reiškia kuo daugiau tarpusavyje besivaržančių tiekėjų, iš kurių konkuruojančių pasiūlymų perkančioji organizacija išsirenka priimtinausią. Nors, ūkio subjektai viešuosiuose pirkimuose gali dalyvauti kartu, įskaitant ir jungtinės veiklos pagrindu, vis dėlto toks susitarimas kai kuriais atvejais gali būti pripažintas ribojančiu konkurenciją.

(266) Vertinant UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimą, primintina viešųjų pirkimų tikslai bei esmė. LVAT ir LAT ne kartą konstatavo, kad rengdama viešuosius pirkimus perkančioji organizacija siekia, kad procedūroje dalyvaujantys ūkio subjektai pateiktų konkuruojančius pasiūlymus, iš kurių perkančioji organizacija galėtų išsirinkti jai priimtinausią. Tais atvejais, kai ūkio subjektai komercinių pasiūlymų sąlygas iš anksto suderina prieš juos pateikdami viešuosius pirkimus rengiančiai organizacijai, akivaizdu, jog viešojo pirkimo laimėtoją nulemia ne konkurencinė kova, o išankstinis ūkio subjektų susitarimas. Taigi tokiais atvejais komercinių pasiūlymų turinio derinimo pasekmė yra ta, jog pati viešųjų pirkimų procedūra tampa fiktyvi ir praranda savo prasmę¹⁷⁴.

(267) ESTT dėl susitarimų, kuriais buvo siekiama leisti keletui įmonių įgyvendinti bendrą politiką, nurodė, kad „[t]okio tipo susitarimai aiškiai pažeidžia EB sutarties konkurencijos

Ski Follo Taxidrift AS og Ski Taxi Ba; Švedijos konkurencijos institucijos 1995 m. gegužės 12 d. sprendimas ir Švedijos apeliacinio teismo 1997 m. spalio 8 d. sprendimas *Konkurrensverket mod Cementia AB og Aalborg portland A/S*.

¹⁷³ Norvegijos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. birželio 22 d. sprendimas *Staten v/ Konkurransetilsynet (Norge) mod Follo Taxisentral Ba, Ski Follo Taxidrift AS og Ski Taxi Ba*.

¹⁷⁴ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje [Nr. A⁸⁵⁸-1704/2012](#), UAB „Autoūkis“ v Konkurencijos taryba; 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje [Nr. A⁸⁵⁸-293/2012](#), UAB „Autodina“ v Konkurencijos taryba; 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje [Nr. A⁸⁵⁸-290/2012](#), UAB „Moller Auto“ v Konkurencijos taryba; LAT 2016 m. kovo 4 d. nutartis civi. b. Nr. e3K-3-155-415/2016, UAB „Maniga“ v Klaipėdos miesto savivaldybės administracija.

*nuostatoms būdingą koncepciją, pagal kurią visi ūkio subjektai turi savarankiškai pasirinkti rinkoje įgyvendinamą politiką.*¹⁷⁵

(268) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ kiekviena atskirai atitiko minimalios kvalifikacijos reikalavimus ir realiai galėjo dalyvauti bei pasiūlymus Pirkimuose teikti atskirai. Vis dėlto, bendrovės susitarė dalyvauti kartu ir bendrai nustatyti Pirkimuose teikiamų pasiūlymų sąlygas. Tokiu būdu UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ užsitikrino, kad jos visuose Pirkimuose nekonkuruos tarpusavyje. Nesant bendro pasiūlymo bendrovės galėjo patirti viena kitos konkurencinį spaudimą, kas skatintų nustatyti kuo konkurencingesnes savo pasiūlymų sąlygas.

(269) *„Konkurencija suprantama ne vien tik kaip atitinkamoje rinkoje veikiančys ūkio subjektai (jų skaičius), o kaip tam tikra įtampa tarp rinkos dalyvių, varžantis dėl kuo geresnio klientų poreikių patenkinimo, taip pat atvirumas naujiems rinkos dalyviams. Sąžiningos konkurencijos sąlygomis konkursų ar kitos konkurencingos procedūros dalyviai siūlo savarankiškai nustatytas paslaugų kainas, kurios apskaičiuojamos, atsižvelgiant į tai, jog paslaugos turi būti teikiamos kuo efektyviau už priimtinausią kainą.*¹⁷⁶

(270) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ iš anksto suderindavo ir UAB „VVK“ pateikdavo vieną bendrą pasiūlymą bei vieną siūlomų statybos darbų kainą. Nors perkančioji organizacija iš UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose būtų galėjusi gauti atskirus konkuruojančius pasiūlymus.

(271) Nepriklausomai nuo Pirkimo, kuriame buvo bendradarbiaujama, objektu buvusių statybų darbų pobūdžio, apimties ar kitų jų atlikimo sąlygų, pasiūlymo teikimo laikotarpio ar kitų aplinkybių, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ visose Sutartyse numatė, kas bus pagrindinis partneris, bei vienodas įsipareigojimų dalis pasiūlymų kainoje atitinkamam partneriu, t. y. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tokiu UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Sutartimis įtvirtintu modeliu užsitikrino, kad laimėjimo atveju abi gautų atitinkamą darbų ir tuo pačiu pajamų už juos dalį – priešingai nei būtų buvę konkurencijos sąlygomis. Nesant šio susitarimo, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ būtų galėjusios konkuruoti tarpusavyje dėl Pirkimuose numatytų statybos darbų atlikimo visa apimtimi: laimėjusi konkursą bendrovė būtų galėjusi atlikti visus darbus, o pralaimėjusi – darbų apskritai neturėtų galimybės atlikti.

(272) Toks UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas, kuriuo bendrovės užsitikrino atitinkamą darbų dalį, taip pat sudarė sąlygas didinti abiejų bendrovių kvalifikaciją ir įgyti pranašumą prieš kitus dalyvius ateityje vyksiančiuose viešuosiuose pirkimuose, kuriuose vienas kvalifikacinių reikalavimų buvo tinkamai įvykdytų panašių sutarčių skaičius (nutarimo 1.5.2.5 ir 1.5.4 dalys). Be to, šių Pirkimų kvalifikacinės atrankos etape, kuriame tiekėjai turėjo konkuruoti savo turimos kvalifikacijos charakteristikomis, įskaitant ir Ypatingos paskirties negyvenamojo pastato sutarčių skaičiumi, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendru dalyvavimu Pirkimuose apribojo kitų Pirkimo dalyvių galimybes konkuruoti ir pateikti pasiūlymus. Nors AB „PST“ nurodė, kad priežastis Pirkimuose dalyvauti kartu su UAB „IRDAIVA“ buvo kvalifikacinės atrankos reikalavimas dėl sutarčių skaičiaus, priminta, jog dalyvavimas ribotame konkurse siejamas su rizika, kad bendrovė nebūtinai pateiks komercinį pasiūlymą, tačiau nepateisinama, kad siekdamas sumažinti šią riziką, bendrovės sudarė konkurenciją ribojantį susitarimą.

(273) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, nėra pagrindo sutikti su UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ argumentais, kad konkurencija Pirkimuose nebuvo apribota, nes 3 aukščiausios kvalifikacijos tiekėjai pateikdavo pasiūlymus visuose Pirkimuose. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimu eliminavo tarpusavio konkurenciją, t. y. užsitikrino, kad nesusidurs su viena kitos konkurenciniu spaudimu visos Pirkimo procedūros metu.

(274) Bendrovės Pirkimuose nesiėlgė savarankiškai ir nesivaržė tarpusavyje dėl laimėjimo, buvo nustačiusios bendrą kainą ir pasidalinusios Pirkimus. Konkurencijos esmė yra varžymasis tarp konkurentų ir tokio reikalavimo nepanaikina tai, jog Pirkimuose galėjo dalyvauti ir susitarimo

¹⁷⁵ ESTT 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimas byloje Nr. C-209/07, *Beef Industry Development Society Ltd, Barry Brothers (Carrigmore) Meats Ltd v Competition Authority*, 33-34 p.

¹⁷⁶ LVAT 2015 m. birželio 15 d. sprendimas adm. byloje Nr. A-1581-502/2015, *Klaipėdos miesto savivaldybė; UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“ ir kt. v Konkurencijos taryba*; 2017 m. kovo 21 d. nutartis adm. byloje Nr. [eA-215-552/2017](#), *Joniškio rajono savivaldybė v Konkurencijos taryba*.

nesudarę dalyviai, kurių galimybės varžytis, taip pat buvo paveiktos UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendro dalyvavimo Pirkimuose.

(275) Konkurencijos taryba nustatė, kad susitarimas nebuvo objektyviai reikalingas bendrovėms dalyvauti Pirkimuose, ką patvirtino UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atitiktis minimalios kvalifikacijos reikalavimams, reali galimybė atskirai dalyvauti ir pateikti pasiūlymus Pirkimuose, kita dalyvavimo stovybos darbų pirkimuose, įskaitant ir viešuosius pirkimus, patirtis.

(276) Nors bendrovės galėjo įvertinti Pirkimų sąlygas, įskaitant stovybų darbų pobūdį bei apimtį, ir turėjo realią galimybę savarankiškai dalyvauti ir konkuruoti bent dalyje Pirkimų, Pirkimuose tarpusavio konkurenciją pakeitė praktiniu bendradarbiavimu. Atlikusios tokią vertinimą bei atsižvelgusios į savo ekonominę padėtį bei pajėgumus, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ būtų turėjusios galimybę priimti konkurencijos neribojančius sprendimus – užuot teikusios bendrus pasiūlymus visuose Pirkimuose, bent dalyje iš jų būtų galėjusios varžytis savarankiškai. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ ne tik teoriškai galėjo savarankiškai dalyvauti ir konkuruoti Pirkimuose, bet ir faktiškai 2013-2015 m. savarankiškai dalyvaudavo panašaus pobūdžio ir vertės pirkimuose bei juos laimėdavo. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ dalyvavimo patirtis pirkimuose rodo, kad būtinybės dalyvauti kartu nebuvo. Bendrovės galėjo dalyvauti savarankiškai ar pasirinkti kitus dalyvavimo pirkimuose būdus, įskaitant ir subrangovų pasitelkimą ar su kitu jungtinės veiklos partneriu, kurie neturėjo realių galimybių dalyvauti Pirkimuose. Konkurencija lemia, jog sprendimus bendrovės priima savarankiškai, įskaitant ir dalyvavimą, ar nedalyvavimą viešuosiuose pirkimuose, ar kitos rizikos įvertinimą, visgi nagrinėjamu atveju bendrovės sistemingai atsakė individualių sprendimų Pirkimuose priėmimo ir tarpusavyje nekonkuravo.

(277) Apibendrinusi aukščiau išdėstytas aplinkybes, teisės aktų bei teismų praktikos reikalavimus, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad Tyrimo metu nustatyti faktiniai duomenys, susiję tiek su UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendro dalyvavimo Pirkimuose ir kituose pirkimuose sąlygomis bei aplinkybėmis, tiek kitas nagrinėjamos situacijos teisinis bei ekonominis kontekstas, patvirtina, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendras dalyvavimas Pirkimuose nebuvo objektyviai būtinas. Tokiu susitarimu UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ panaikino tarpusavio konkurenciją Pirkimuose, taip sumažino Pirkimuose konkuruojančių ūkio subjektų skaičių ir apribojo perkančiosios organizacijos pasirinkimą. Perkančioji organizacija – UAB „VVK“, būtų galėjusi gauti atskirus konkuruojančius pasiūlymus su atskiromis kainomis iš UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“, tačiau visuose Pirkimuose gavo vieną bendrą pasiūlymą. Šis konkurentų susitarimas neabejotinai laikytinas žalingu konkurencijai ir pripažintinas konkurenciją ribojančiu „pagal tikslą“. Tokio susitarimo poveikis konkurencijai nevertinamas.

(278) AB „PST“ teigimu, nagrinėtas susitarimas neturėtų būti kvalifikuojamas kaip susitarimas ribojantis konkurenciją pagal savo tikslą, nes susitarimo antikonkurencinis pobūdis turi būti akivaizdus, vienintelis tokio susitarimo tikslas turi būti konkurencijos ribojimas.

(279) Nors susitarimų konkurencijos pagal tikslą sąvoka neturėtų būti taikoma plečiamai, vis dėlto pripažįstama, jog susitarimas bendrai dalyvauti viešuosiuose pirkimuose galėtų būti laikomas ribojančiu konkurenciją pagal tikslą (nutarimo (219)-(227) pastraipos). Bendras ūkio subjektų dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose siejamas su tam tikromis sąlygomis ir tokia galimybė numatyta tik siekiant atitikti minimalius kvalifikacinius reikalavimus, įskaitant paskatinti mažų ir vidutinių įmonių dalyvavimą, ar siekiant patekti į rinką. Nagrinėjamu atveju UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ bendradarbiavimas neatitiko nustatytų reikalavimų. Bendrovės Pirkimuose galėjo dalyvauti atskirai ir varžytis tarpusavyje, tačiau konkurenciją pakeitė praktiniu bendradarbiavimu. Konkurencijos taryba pagrįstai konstatavo, jog UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ susitarimas bendrai dalyvauti visuose Pirkimuose laikytinas konkurenciją ribojančiu susitarimu „pagal tikslą“.

(280) Be to, ESTT yra pripažinęs, jog ankstesnis susitarimų vertinimas, antikonkurencinio pobūdžio akivaizdumas, kitų tikslų turėjimas ar susitarimo viešumas nėra sąlygos lemiančios konkrečiu atveju atliekamą susitarimo vertinimą: *„nereikalaujama, kad [Komisija] jau būtų nubaudusi už to paties tipo susitarimus, kad juos būtų galima laikyti ribojančiais konkurenciją dėl tikslo. <...> tai, kad [Komisija] anksčiau neteigė, kad konkretaus pobūdžio susitarimas dėl savo tikslo riboja konkurenciją, savaime nekliudo tai padaryti ateityje, atskirai ir išsamiai išanalizavus*

ginčijamas priemonės pagal jų turinį, tikslą ir kontekstą¹⁷⁷ ir „netgi jei būtų nustatyta, kad susitarimo šalys veikė neturėdamos jokio subjektyvaus ketinimo apriboti konkurenciją, bet siekė pašalinti krizės pasekmes sektoriuje, tokie svarstymai nebūtų svarbūs taikant minėtą nuostatą. Iš tikrųjų susitarimas gali būti laikomas turinčiu tikslą riboti, net jeigu jo tikslas nėra vien riboti konkurenciją ir juo siekiama ir kitų teisėtų tikslų.“¹⁷⁸

(281) Dėl AB „PST“ argumentų, kad nagrinėjama situacija galėtų būti vertinama nebent kaip konkurencijos ribojimas pagal poveikį, kaip ir Draudimo byloje, pažymėtina, kad pastarojoje buvo nagrinėjama ūkio subjektų veikla specifiskai reguliuojamame draudimo sektoriuje, kuriame bendradarbiavimui tam tikrose srityse buvo taikoma teisėtumo prezumpcija pagal 2010 m. kovo 24 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 267/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių susitarimams, sprendimams ir suderintiems veiksams draudimo sektoriuje¹⁷⁹. Atsižvelgiant į faktinių aplinkybių ir teisinio reguliavimo skirtumus, Draudimo byloje ir šiuo atveju atliktas Konkurencijos tarybos vertinimas neturi būti analogiškas.

(282) AB „PST“ teigė, kad susitarimas turėtų būti vertinamas kaip bendros gamybos susitarimas, taip pat tai, jog jungtinės veiklos susitarimai viešuosiuose pirkimuose nėra konkurencijos ribojimai „pagal tikslą“, nes atliekami platesnio bendradarbiavimo kontekste, t. y. Konkurencijos taryba turėjo vertinti platesnį UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendradarbiavimo kontekstą. Pasisakant dėl šių argumentų, pažymėtina, kad nėra priešasčių nagrinėto susitarimo laikyti apimančio platesnę bendradarbiavimo sritį, negu įvertino Konkurencijos taryba. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendras dalyvavimas Pirkimuose, kuris apėmė komercinių sąlygų Pirkime siūlymą, įskaitant vieną kainą ir įsipareigojimų pasidalijimą, nebuvo platesnio susitarimo, kurį Konkurencijos taryba turėtų vertinti, ar kuriam būtų numatyti papildomi vertinimo kriterijai, dalis. Nors AB „PST“ pateikė pavyzdžius, jog susitarimai dėl kainų gali būti leidžiami, pavyzdžiui, bendros gamybos, bendrų pirkimų atvejais, vis dėlto tai nepatvirtina platesnio susitarimo egzistavimo šiuo atveju. Konkurencijos tarybos vertintas konkurencijos ribojimas buvo bendrovių susitarimo esmė. Todėl bendro pobūdžio argumentai apie kitokio pobūdžio susitarimų teisėtumą ar vertinimo principus, nepaneigia Konkurencijos tarybos išvadų šiuo atveju.

(283) Konkurencijos taryba daro išvadą, kad faktinės UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendro dalyvavimo Pirkimuose aplinkybės bei nagrinėjamos situacijos teisinis bei ekonominis kontekstas patvirtina, kad bendrovių bendras dalyvavimas Pirkimuose, nebuvo objektyviai būtinas. Nagrinėjamais veiksmais bendrovės apribojo tarpusavio konkurenciją Pirkimuose, o toks susitarimas laikomas savaime ribojančiu konkurenciją.

5. Susitarimų vertinimas pagal mažareikšmiškumo ir išimties kriterijus

(284) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis gali būti netaikomas ūkio subjektų sudarytiems susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos. Tokiems susitarimams taikomas sąlygas ir reikalavimus nustato Reikalavimai ir sąlygos susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos, patvirtinti Konkurencijos tarybos 2016 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 1S-84 (2016) „Dėl Reikalavimų ir sąlygų susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos patvirtinimo“ (toliau – Reikalavimai)¹⁸⁰.

¹⁷⁷ Bendrojo Teismo 2016 m. rugsėjo 8 d. sprendimas byloje Nr. T-472/13, *H. Lundbeck A/S Lundbeck Ltd v Europos Komisija*, 438 p.; LVAT 2012 m. birželio 21 d. nutartis adm. byloje Nr. A^{552-2016/2012}, *UAB „Eksortus“*, *UAB „Specialus montažas – NTP“ v Konkurencijos taryba*; 2017 m. rugsėjo 15 d. nutartis adm. b. Nr. eA-909-552/2017, *VšĮ „Media medis“ ir UAB „Ministerium“ v Konkurencijos taryba*.

¹⁷⁸ ESTT 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimas byloje Nr. C-209/07, *Beef Industry Development Society Ltd, Barry Brothers (Carrigmore) Meats Ltd v Competition Authority*, 21 p.

¹⁷⁹ OJ L 83, 30.3.2010, p. 1–7. Šis reglamentas nustojo galioti 2017 m. kovo 31 d.

¹⁸⁰ Šie Reikalavimai įsigaliojo nuo 2016 m. lapkričio 1 d. Tyrimo metu galiojo ankstesnė Reikalavimų ir sąlygų susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmio poveikio negali itin riboti konkurencijos, patvirtintų Konkurencijos tarybos 2000 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 1, redakcija. Atsižvelgiant į tai, kad tiek ankstesnė, tiek ir nutarimo priėmimo metu

(285) Remiantis Reikalavimais, Konkurencijos taryba netaiko Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudimo konkurentų, ne konkurentų susitarimams ir susitarimams, kuriuos sudėtinga priskirti konkurentų ar ne konkurentų susitarimams, jeigu jie atitinka Reikalavimų sąlygas. Jeigu susitarimas netenkina Reikalavimuose įtvirtintų sąlygų, jis negali būti laikomas dėl savo mažareikšmės įtakos negalinčiu itin riboti konkurencijos ir šiuo pagrindu negali būti netaikomas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis.

(286) Reikalavimų 4.1 punkte numatyta, kad susitarimais, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos, netaikomi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją, įskaitant Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatytus susitarimus.

(287) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimu bendrai dalyvauti Pirkimuose turėjo siekti riboti konkurenciją (nutarimo 4.2.2 dalis). Tokiam susitarimui nėra taikomos nuostatos skirtos susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos.

(288) Atsižvelgiant į aukščiau minėtas aplinkybes, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas netenkina Reikalavimų sąlygų, todėl jis negali būti pripažintas mažareikšmiu ir šiuo pagrindu išvengti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje numatyto draudimo sudaryti konkurenciją ribojančius susitarimus taikymo.

(289) Nagrinėjamas susitarimas taip pat nepatenka ir į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio taikymo išimtį, kurios reikalavimus ir sąlygas nustato šio įstatymo 6 straipsnis.

(290) Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šio įstatymo 5 straipsnis netaikomas, jeigu susitarimas skatina techninę ar ekonominę pažangą arba pagerina prekių gamybą ar paskirstymą bei taip sudaro galimybes vartotojams gauti papildomos naudos, ir jeigu: 1) susitariančiųjų šalių veiklai nesukelia apribojimų, kurie nėra būtini šiame straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti; 2) nesuteikia susitarimo šalims galybės riboti konkurenciją didelėje atitinkamos rinkos dalyje. Pagal šio straipsnio 3 dalį Konkurencijos taryba turi teisę priimti teisės aktus ir nustatyti susitarimų grupes bei sąlygas, kurioms esant susitarimas tenkina šio straipsnio 1 dalies sąlygas.

(291) Vadovaudamasi šiomis nuostatomis bei atsižvelgdama į Europos Sąjungos institucijų praktiką, Konkurencijos taryba 2010 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 1S-140 numatė sąlygas, kurias tenkinantys susitarimai laikomi tenkinančiais minėtas Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatytas išimties sąlygas. Šiuose nutarimuose yra nustatyta, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje numatyti draudžiami susitarimai, kurie negali paveikti Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio prekybos, tačiau tenkina kitas sąlygas, nustatytas Tarybos ir Europos Komisijos reglamentuose dėl SESV 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikros susitarimų grupėms, laikomi tenkinančiais Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies sąlygas¹⁸¹.

(292) ES institucijų ir nacionaliniai teisės aktai tokiam UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimui nenumato galybės netaikyti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudimų. Be to, kaip nurodoma Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje, pareiga įrodyti, kad susitarimas atitinka Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, t. y. išimčiai keliamas sąlygas, tenka išimtimi besinaudojančiai susitarimo šaliai¹⁸².

(293) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ nepateikė argumentų bei įrodymų, kurie pagrįstų, kad nagrinėjamas susitarimas skatina techninę ar ekonominę pažangą bei atitinka kitas aptariamoms išimties taikymo sąlygas, įtvirtintas Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje.

(294) Nors bendrovės teigė, kad susitarimu padidino pasiūlą ir konkurenciją, tačiau nepateikė tai pagrindžiančių duomenų. Priešingai, Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose galėjo dalyvauti atskirai viena nuo kitos ir varžytis tarpusavyje, tačiau dalyvavo kartu ir perkančiajai organizacijai pateikė vieną pasiūlymą. Atsižvelgiant ir į nutarimo (265)-

galiojanti redakcija numatė analogišką reglamentavimą susitarimų dėl kainų nustatymo ir rinkos pasidalijimo atžvilgiu, nutarime vadovaujama šiuo metu galiojančia redakcija.

¹⁸¹ Taikant šiuos Konkurencijos tarybos nutarimus, reglamentuose eurais išreikšti apyvartos dydžiai mažinami 10 kartų.

¹⁸² LVAT 2012 m. sausio 26 d. nutartis adm. byloje Nr. A858-269/2012, UAB „Puse Plus Kaunas“ v Konkurencijos taryba; 2016 m. gegužės 2 d. sprendimas adm. byloje Nr. A-97-858/2016, UAB „Eturas“ ir kt. v Konkurencijos taryba.

(269) pastraipose nurodytą teismų praktiką, tokie veiksmai neabejotinai turi neigiamą įtaką konkurencijai.

(295) Dėl šių priežasčių Konkurencijos taryba daro išvadą, kad nėra aplinkybių, kurios dėl mažareikšmiškumo ar taikomų išimčių pašalintų UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimo prieštaravimą Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies reikalavimams.

6. Išvados dėl draudžiamo susitarimo

(296) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarė bendrai dalyvauti 24 UAB „VVK“ Pirkimuose ir bendrai nustatyti visas Pirkimų pasiūlymų sąlygas. Visuose Pirkimuose bendrovės nekonkuravo nei pasiūlymais vykdyti statybos darbus, nei pasiūlymų kaina, nors UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ Pirkimuose galėjo dalyvauti atskirai ir bendras dalyvavimas nebuvo objektyviai būtinas. Tokiu būdu bendrovės apribojo tarpusavio konkurenciją ir sumažino Pirkimuose galėjusių konkuruoti ūkio subjektų skaičių. Šiuo susitarimu UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies draudimus.

(297) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ 2013-2015 m. bendrai dalyvavo 24 Pirkimuose.

(298) LVAT praktikoje išaiškinta, kad atsižvelgiant į bylos aplinkybes, atitinkamos rinkos specifiką, gali būti konstatuota, jog nėra teisinių pagrindų ūkio subjektų atskirus veiksmus vertinti kaip atskirus susitarimus, kai susitarimais buvo siekiama vieno ekonominio tikslo – apriboti konkurenciją atitinkamoje rinkoje¹⁸³. ESTT yra nurodęs, kad „*būtų nenatūralu išskaidyti tęstinį elgesį, kuriam būdingas vienas tikslas, ir vertinti jį kaip kelis atskirus pažeidimus, kai, priešingai, tai yra vienas pažeidimas*“¹⁸⁴, nes „*pažeidimą gali sudaryti keletas veiksmų ar tęstinis elgesys, kuris yra „bendro plano“ dalis dėl jo to paties tikslo iškraipyti konkurenciją bendrojoje rinkoje. Tokiu atveju Komisija turi teisę numatyti atsakomybę už šiuos pažeidimus juos įvertindama kartu.*“¹⁸⁵

(299) Nustatytos Pirkimų paskelbimo, UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ bendro dalyvavimo Pirkimuose aplinkybės, įskaitant paraiškų ir pasiūlymų pateikimo laikotarpį, iš esmės vienodas Sutarčių turinys, įskaitant įsipareigojimų dalis ir kitas bendradarbiavimo sąlygas, pagrindė sistemingą bendradarbiavimą. Šie bendrovių veiksmai buvo atlikti siekiant vieningo tikslo – apriboti tarpusavio konkurenciją Pirkimuose. Atsižvelgiant į tai, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veiksmai (susitarimas) vertintini kaip vienas tęstinis pažeidimas.

(300) Nors UAB „IRDAIVA“ nesutiko, su bendrovių veiksmų vertinimu kaip vieno tęstinio pažeidimo, nes tarp Pirkimų, ypač 2014-2015 m., buvo dideli tarpai, su tokiais argumentais nėra pagrindo sutikti.

(301) Konkurencijos teisės nuostatos gali būti pažeistos tiek pavieniais veiksmais, tiek jų visetu. Nustatytos aplinkybės patvirtina, jog UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas apėmė skirtingo laikotarpio, tačiau analogiškus, veiksmus, kuriuos jungė vieningas tikslas. Remiantis susiformavusia teismų praktika tokie veiksmai laikytini vienu tęstiniu pažeidimu. Tai, kad laikotarpiai tarp Pirkimų paskelbimo nebuvo vienodi ar tam tikrais atvejais ilgesni, nesudaro pagrindo bendrovių elgesio vertinti kaip atskirų pažeidimų, ypač atsižvelgiant į Konkurencijos tarybos nustatytas įvairias bendrovių bendradarbiavimo sistemą ir bendrą tikslą pagrindžiančias aplinkybes. ESTT taip pat nurodė, kad „*[p]ažeidimo, trunkančio kelerius metu kontekste, aplinkybė, jog susitarimas buvo taikomas skirtingais laikotarpiais, kurie gali būti atskirti ilgesniais arba trumpesniais laikotarpiais, neturi įtakos susitarimo buvimui, su sąlyga, kad įvairiais pažeidimo dalį sudarančiais veiksmais siekiama vieno tikslo ir jie priklauso vieno ir tęstinio pažeidimui struktūrai*“¹⁸⁶.

¹⁸³ LVAT 2012 m. gegužės 17 d. nutartis adm. b.e Nr. A⁵⁰²-1301/2012, *Valstybinė ligonių kasa, Ortopedijos ir reabilitacijos paslaugų teikėjų asociacija ir kt. v Konkurencijos taryba*.

¹⁸⁴ ESTT 1999 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. C-49/92 P, *Europos Komisija v Anic Participazioni*, 82 p.

¹⁸⁵ ESTT 2004 m. sausio 7 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, *Aalborg Portland ir kt. v Europos Komisija*, 258 p.

¹⁸⁶ ESTT 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. C-239/11 P, C-489/11 P, C-498/11 P, *Siemens AG ir kt. V Europos Komisija*, 264 p. ir jame nurodyta teismų praktika.

(302) AB „PST“ taip pat nurodė, kad atsižvelgiant į UAB „VVK“ Pirkimų pobūdį, reikalavimus, dalyvavimo tendencijas ir praktiką, dalyvavimą jungtinės veiklos pagrindais turėtų vertinti VPT, o ne Konkurencijos taryba.

(303) Konkurencijos taryba nesutinka su tokiais argumentais. Pagal Konkurencijos įstatymo nuostatas, Konkurencijos taryba vykdo šio įstatymo priežiūrą ir tiria konkurenciją ribojančius susitarimus. Todėl nagrinėti ir vertinti Konkurencijos įstatymo pažeidimus ir UAB „IRDAIVA“ bei AB „PST“ konkurenciją ribojantį susitarimą yra Konkurencijos tarybos kompetencija.

(304) Be to, tai, kad AB „PST“ nuomone, Pirkimų sąlygos skatino ūkio subjektus jungtis, nepateisina draudžiamo susitarimo sudarymo. Bendrovės turėjo galimybę jas ginčyti, o ne sudaryti konkurenciją ribojantį susitarimą.

„Išvadą, kad atitinkami ūkio subjektai neturėjo jokios veikimo laisvės (t. y. kad jų antikoncepcinis elgesys buvo nulemtas valdžios veiksmų), galima daryti tik tada, jei paaiškėja, jog remiantis objektyviais, nuosekliais ir svariais įrodymais, toks jų (antikoncepcinis) elgesys buvo vienašališkai primetamas valdžios institucijų, panaudojant didelį spaudimą, pvz., sukeltą grėsmę sulaukti sankcijų (iš valstybinių subjektų)“¹⁸⁷.

(305) Nagrinėjamos situacijos aplinkybės neleidžia daryti išvados apie UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ veikimo laisvės sudarant draudžiamą susitarimą panaikinimą Pirkimų sąlygomis.

7. Sankcijos

(306) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už draudžiamus susitarimus ūkio subjektams skiriama piniginė bauda iki 10 proc. bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais. Nustatant konkrečių baudų dydžius yra atsižvelgiama į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje numatytas aplinkybes: padaryto pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui bei ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.

(307) Baudos dydis nustatomas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Baudų dydžio nustatymo aprašas), kurio 4 punkte nustatyta, kad už draudžiamą susitarimą ūkio subjektui skiriamas baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, vėliau bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas.

(308) Nagrinėjamu atveju vertinant baudos skyrimui reikšmingas aplinkybes, reikia atsižvelgti į pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

7.1. Bazinis baudos dydis

(309) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 4 punktu, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas remiantis ūkio subjekto tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis ir pažeidimo trukme.

(310) Baudų dydžio nustatymo aprašo 5 punktą nustato, kad pardavimų vertė paprastai nustatoma pagal paskutinių vienerių ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą ūkinių metų pardavimų pajamas, gautas iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų.

(311) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ nekonkuravo Pirkimuose ir susitarė dėl bendro dalyvavimo ir pasiūlymo teikimo juose. Už pažeidimą baziniai baudos dydžiai remiantis tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusiomis pajamomis, kurias sudaro pajamos, gautos iš statybos darbų ir susijusios veiklos vykdymo.

(312) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ teigimu, Konkurencijos taryba per plačiai apibrėžė su pažeidimu susijusių pajamų kategoriją, į kurias patenka beveik visos bendrovių pajamos, ir nepateikė

¹⁸⁷ LVAT 2012 m. gegužės 17 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵²⁰-1301/2012, *Valstybinė ligonių kasa, Ortopedijos ir reabilitacijos paslaugų teikėjų asociacija ir kt. v Konkurencijos taryba.*

tokį vertinimą pagrindžiančių motyvų. UAB „IRDAIVA“ vykdyti UAB „VVK“ projektai sudarė tik labai nedidelę dalį projektų, kuriuos 2013-2015 m. įgyvendino ir iš kurių pajamas gavo UAB „IRDAIVA“. AB „PST“ teigimu, ji savarankiškai galėjo konkuruoti tik keliuose Pirkimuose. Nėra aišku, koks sąsajumas išvelgiamas su pajamomis iš tų UAB „VVK“ Pirkimų, dėl kurių AB „PST“ negalėtų konkuruoti savarankiškai, bei kitų AB „PST“ pajamų, kurios neturi nieko bendro su Pirkimais.

(313) Tai, kokios pajamos yra laikytinos tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiomis su pažeidimu, vertinama atsižvelgiant į to konkretaus pažeidimo pobūdį bei nagrinėjamo draudžiamo susitarimo kontekstą. ESTT nurodė, kad nustatant pardavimų vertę „svarbiausia ne tai, ar nagrinėjamų pardavimų kainas paveikė kartelis, o tai, kad šie pardavimai buvo vykdomi kartelio, kuriame ieškovės dalyvavo, egzistavimo paveiktoje rinkoje“ bei nurodė, kad „net jei kartelis nepaveikia atitinkamo produkto pardavimų įmonėms, susijusioms su šio kartelio dalyvėmis, konkurencija atitinkamoje rinkoje yra iškreipta, taigi į šiuos pardavimus galima atsižvelgti apskaičiuojant baudą“¹⁸⁸.

(314) Pirma, Konkurencijos taryba nustatė, kad Pirkimai vyko statybos darbams, todėl tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusiomis pajamomis pagrįstai laikytinos pajamos, gautos iš statybos darbų ir susijusios veiklos vykdymo.

(315) Be to, viešuosiuose pirkimuose ūkio subjektai laikomi konkurentais tos prekės ar paslaugos atžvilgiu, kuri yra viešojo pirkimo objektas. Nagrinėjamu atveju Pirkimai vyko dėl statybos darbų, todėl ūkio subjektų pajamos, gautos iš šios veiklos, laikomos tiesiogiai ir netiesiogiai susijusiomis su pažeidimu.

(316) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ bendras dalyvavimas Pirkimuose bei konkrečių Pirkimų laimėjimas ar nelaimėjimas, gali turėti įtakos Pirkimų eigai, įskaitant ir kitų Pirkimų dalyvių vykdomai statybų veiklai, tokiu būdu ir visai statybų darbų rinkai. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo išskirti ir pajamų iš statybų veiklos nelaikyti nei tiesiogiai, nei netiesiogiai susijusiomis su pažeidimu.

(317) Kaip patvirtina Baudų dydžio nustatymo aprašo nuostatos ir teismų praktikos reikalavimai, su pažeidimu tiesiogiai ir netiesiogiai susijusios pajamos nelaikytinos vien tik iš pažeidimo gautos pajamos, tik iš Pirkimų, kurie buvo laimėti, ar iš Pirkimų, kuriuose bendrovės galėjo konkuruoti savarankiškai, gautos pajamos.

(318) ESTT yra ne kartą nurodęs, kad su pažeidimu susijusių pajamų sąvoka neturi būti pernelyg susiaurinama ir nėra būtina įrodyti, kad nagrinėjamas draudžiamas susitarimas realiai paveikė atitinkamus produktus ar pajamas, nes tokiu atveju būtų pakenkta šia nuostata siekiamam tikslui: „įmonei skirtos baudos apskaičiavimo pagrindas yra dydis, kuris atspindi pažeidimo ekonominę svarbą ir šios įmonės reikšmę darant šį pažeidimą. Todėl, <...> pardavimo vertės sąvoka, žinoma, neturi būti taip išplėsta, kad apimtų įmonės pardavimus, kurių neapima jai inkriminuojamas kartelis, vis dėlto būtų pakenkta šia nuostata siekiamam tikslui, jeigu ši sąvoka būtų aiškinama kaip apimanti tik apyvartą, gautą vien iš tų pardavimų, kuriuos, kaip nustatyta, realiai paveikė šis kartelis“¹⁸⁹. [D]ėl tokio apribojimo būtų dirbtinai sumažinta atitinkamos įmonės padaryto pažeidimo ekonominė svarba, nes vien dėl to, kad rasta mažai kartelio realiai paveiktų pardavimų tiesioginių įrodymų, galiausiai reikėtų skirti baudą, realiai nesusijusių su nagrinėjamo kartelio mastu. <...> būtų pakenkta ir tikslui veiksmingai persekioti už SESV 101 straipsnio pažeidimus bei už juos skirti veiksmingą sankciją, todėl jam negalima pritarti“¹⁹⁰.

(319) Įvertinus nustatytas aplinkybes ir nagrinėjamos situacijos specifiką, tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis pagrįstai laikytinos bendrovių pajamos, gautos iš statybos darbų ir susijusios veiklos vykdymo¹⁹¹.

¹⁸⁸ ESTT 2015 m. balandžio 23 d. sprendimas byloje Nr. C-227/14 P, *LG Display Co. Ltd v Europos Komisija*, 56, 63 punktai.

¹⁸⁹ ESTT 2015 m. kovo 19 d. sprendimas byloje Nr. C-286/13 P, *Dole Food Company, Inc., Dole Fresh Fruit Europe v Europos Komisija*, 148 p. ir jame nurodoma teismų praktika.

¹⁹⁰ ESTT 2015 m. balandžio 23 d. sprendimas byloje Nr. C-227/14 P, *LG Display Co. Ltd v Europos Komisija*, 53-54 p. ir juose nurodoma teismų praktika.

¹⁹¹ Bylos 81 tomas, 53-58 lapai, bylos 82 tomas, 103-105 lapai, bylos 83 tomas, 52 lapas, bylos 84 tomas, 167 lapas.

7.1.1. Pažeidimo pavojingumas

(320) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 10 punktu, baudos dydis už pažeidimo pavojingumą apskaičiuojamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Šių aplinkybių svarba ir jų vertinimo poreikis priklauso nuo kiekvieno konkretaus pažeidimo.

(321) Baudų dydžio nustatymo aprašo 11 punkte nurodyta, jog draudžiamų konkurentų susitarimų dėl kainų nustatymo atvejais baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti naudojama pardavimų vertės dalis sudaro nuo 20 iki 30 proc. nustatytos pardavimų vertės.

(322) Pirma, nustatytas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies reikalavimus pažeidžiantis konkurentų susitarimas bendrai dalyvauti Pirkimuose – nekonkuruoti teikiant statybos darbų pasiūlymą ir kainą. UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ susitarimas pripažintas pagal tikslą ribojančiu konkurenciją, o konkurencijos ribojimai dėl tikslo laikomi sunkiais pažeidimais, kurių žalingas poveikis konkurencijai pakankamai įrodytas¹⁹².

(323) Antra, vertinant pažeidimo pavojingumą, pastebėtina, kad įmonių susitarimai, suderinti veiksmai bei sprendimai viešuosiuose pirkimuose, dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš sunkiausių konkurencijos pažeidimų. Tokie draudžiami susitarimai daro žalą visai šalies ekonomikai, nes eliminuoja susitarimo dalyvių iniciatyvą efektyviai panaudoti ribotus išteklius. Sąžininga konkurencija sudaro prielaidas subjektams organizuojantiems viešuosius pirkimus ar konkursus iš kelių ar net keliolikos tiekėjų pasiūlymų išsirinkti palankiausių ir priimtinausių. Tik esant sąžiningai konkurencijai gali būti pasiektas viešųjų pirkimų tikslas – racionaliai naudoti valstybės lėšas.

(324) Remiantis Europos Komisijos praktika bei Baudų dydžio nustatymo aprašu, o taip pat laikantis sąžiningos konkurencijos principo, už draudžiamus susitarimus viešuosiuose pirkimuose turėtų būti baudžiama ypač griežtai, skiriamos baudos dydžiu siekiant atgrasyti įmones nuo dalyvavimo neteisėtose veikose.

(325) Trečia, UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ draudžiamas susitarimas apėmė bendrą dalyvavimą ir nekonkuravimą net 24 Pirkimuose.

(326) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, yra pagrįsta už šio Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies pažeidimo pavojingumą UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ nustatyti 30 proc. dydį nuo pajamų, nurodytų nutarimo (319) pastraipoje.

7.1.2. Pažeidimo trukmė

(327) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 12 punktu, siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą trukmę, apskaičiuota baudos dydžio, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, suma dauginama iš ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus. Trumpesnis nei šešių mėnesių laikotarpis laikomas puse metų; ilgesnis už šešis mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis laikomas metais.

(328) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pažeidimo – draudžiamo susitarimo Pirkimuose, pradžia laikytina 2013 m. [III ketv.], kai bendrovės eksplacitiškai išreiškė valią bendrai dalyvauti Pirkimuose. Bent jau nuo šios datos bendrovių valia riboti tarpusavio konkurenciją buvo suderinta (nutarimo (158) pastraipa).

(329) UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ pažeidimo pabaigos data laikytina 2015 m. birželio 18 d., kai buvo paskelbtas Pirkimo Nr. 24 laimėtojas¹⁹³.

(330) Įvertinus aukščiau minėtas aplinkybes bei atsižvelgiant į Baudų dydžio nustatymo apraše įtvirtintą tvarką, pažeidimo trukmė baudos dydžio nustatymo tikslu yra 2 metai.

(331) Remiantis tuo, nutarimo (326) pastraipoje nustatytas dydis yra dauginamas iš nutarimo (330) pastraipoje nustatytos pažeidimo trukmės, t. y. dauginama iš 2.

¹⁹² Bendrojo Teismo 2016 m. rugsėjo 8 d. sprendimas byloje Nr. T-472/13, H. *Lundbeck A/S Lundbeck Ltd v Europos Komisija*, 800 p.

¹⁹³ Bylos 76 tomas, 64 lapas.

7.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

(332) Remiantis Baudų nustatymo aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.

(333) Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai ar viešojo administravimo subjektai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms; padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu; atlygino nuostolius; pašalino padarytą žalą; savo valia nutraukė pažeidimą; neatliko konkurenciją ribojančių veiksmų; Konkurencijos tarybai tyrimo metu pateikdami rašytinį pripažinimo pareiškimą pripažino pažeidimą ir numatytą baudą, taip sudarydami sąlygas efektyviau atlikti tyrimą; pripažino Konkurencijos tarybos baigto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes; taip pat tai, kad pažeidimą sudarantį elgesį nulėmė valdžios institucijų veiksmai; ūkio subjekto finansinė padėtis yra labai sunki.

(334) Konkurencijos taryba tyrimo metu atsakomybę lengvinančių ar atsakomybę sunkinančių aplinkybių nenustatė.

(335) UAB „IRDAIVA“ prašė taikyti atsakomybę lengvinančią aplinkybę – [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(336) Remiantis Lietuvos Respublikos konkurencijos [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(337) LVAT [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(338) [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(339) [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(340) [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(341) [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(342) [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(343) Taip pat nėra pagrindo UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ atžvilgiu tikslinti baudos dydžio, remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 18 punkto sąlygomis.

7.3. 10 proc. bendrųjų metinių pajamų ribos vertinimas

(344) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už draudžiamus susitarimus ūkio subjektams skiriama pinigine bausme iki 10 proc. bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

(345) Atsižvelgus į tai, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ nustatytas baudos dydis viršija 10 proc. bendrųjų metinių pajamų 2016 m., šioms bendrovėms apskaičiuotas baudos dydis mažinamas tiek, kad neviršytų Konkurencijos įstatyme nurodytas maksimalios galimos baudos, t. y. mažinamas iki 10 proc. bendrųjų metinių pajamų, gautų 2016 m., dydžio.

7.4. Ūkio subjektams skiriamų baudų dydžiai

(346) Apibendrinus nutarimo dalyse nurodytus paaiškinimus Konkurencijos taryba skiria tokias bausmes:

- (a) UAB „IRDAIVA“ – 3 685 900 Eur;
- (b) AB „PST“ – 8 513 500 Eur;

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 5 straipsniu, 30 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 35 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 36 straipsnio 1 dalimi, 37 straipsniu, Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad UAB „IRDAIVA“ ir AB „PST“ 2013-2015 m. jungtinės veiklos sutarčių pagrindu pateikdamos bendrus pasiūlymus UAB „VVK“ organizuojuose pastatų atnaujinimo bei modernizavimo darbų viešuosiuose pirkimuose ir juose nekonkuruodamos, sudarė konkurenciją ribojantį susitarimą, kuriuo pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies reikalavimus.
2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą skirti pinigines baudas:
 - 2.1. UAB „IRDAIVA“ – 3 685 900 eurų;
 - 2.2. AB „PST“ – 8 513 500 eurų;

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta piniginė bauda per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą¹⁹⁴ (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas 188659752).

Per nurodytą terminą nesumokėjus baudos, skaičiuojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsnio 2 dalyje nurodytos palūkanos.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi ir 39 straipsniu, skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo už Konkurencijos įstatymo pažeidimą ūkio subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palūkanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palūkanų skaičiavimo.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

¹⁹⁴ Nr. LT78 7290 0000 0013 0151 (AB „Citadele“ bankas); Nr. LT74 4010 0510 0132 4763 (AB DNB bankas); Nr. LT05 7044 0600 0788 7175 (AB SEB bankas); Nr. LT32 7180 0000 0014 1038 (AB Šiaulių bankas); Nr. LT74 7400 0000 0872 3870 (*Danske Bank A/S* Lietuvos filialas); Nr. LT12 2140 0300 0268 0220 (*Nordea Bank AB* Lietuvos skyrius); Nr. LT24 7300 0101 1239 4300 (AB „Swedbank“); LT42 7230 0000 0012 0025 (UAB Medicinos bankas).